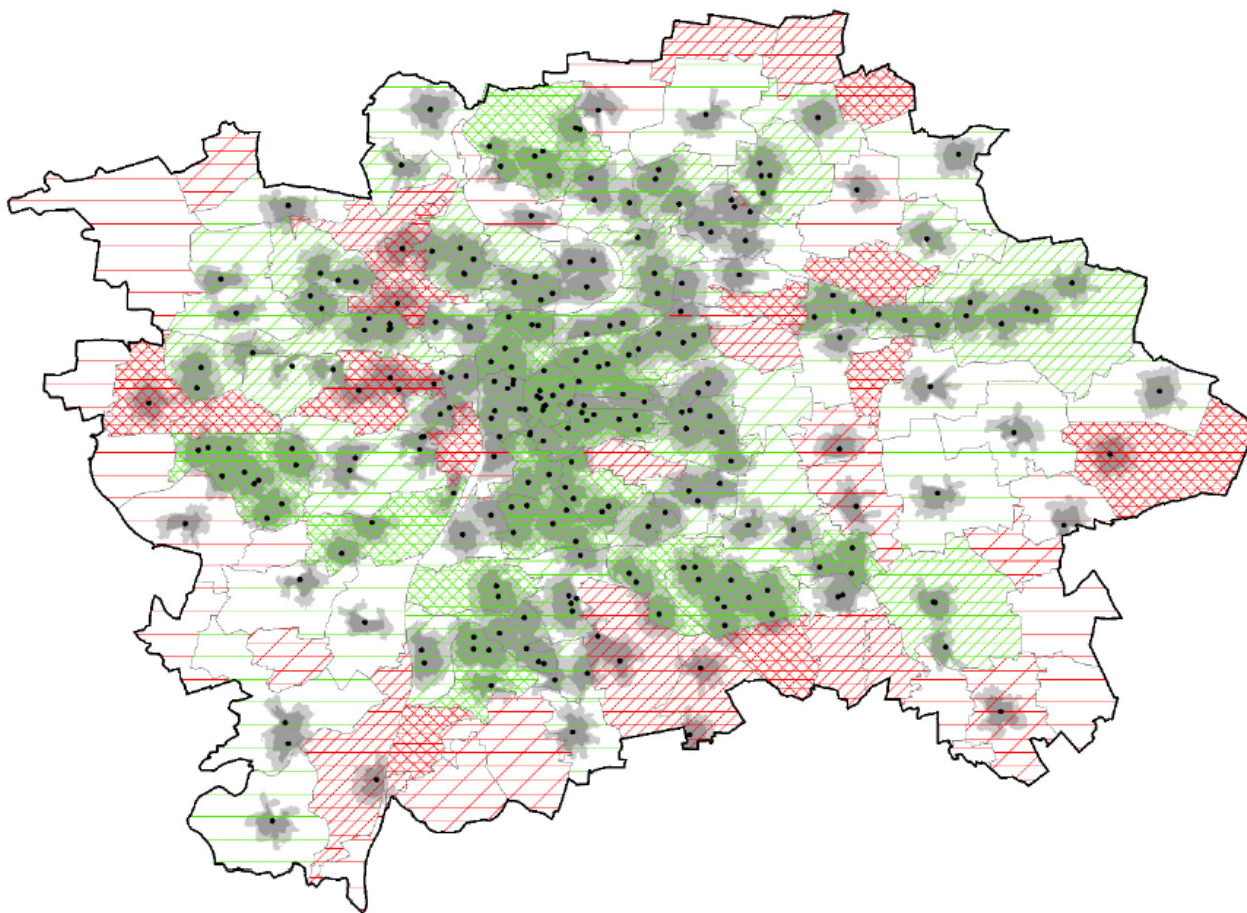

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020

**HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽE**

OBSAH

Úvod	4
1. Krajská specifika ovlivňující vývoj vzdělávací soustavy	5
1.1 Demografická prognóza	6
1.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	11
1.3 Struktura a vývoj trhu práce	13
1.4 Predikce trhu práce – předpovídání kvalifikačních potřeb trhu práce	16
2. Stručná analýza plnění DZ HMP 2012	18
2.1 Dosažený stav vzdělávání a vzdělávací soustavy v HMP v období let 2012 – 2015	18
2.1.1 Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání	18
2.1.2 Optimalizace nabídky zejména ve vztahu k trhu práce	19
2.1.3 Zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních	19
2.1.4 Zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj	20
2.1.5 Podpora pedagogických pracovníků	22
2.2 Kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy	23
2.2.1 Předškolní vzdělávání	23
2.2.2 Základní vzdělávání	24
2.2.3 Základní umělecké vzdělávání	25
2.2.4 Zájmové vzdělávání v domech dětí a mládeže	26
2.2.5 Střední vzdělávání	27
2.2.6 Konzervatoře	29
2.2.7 Vyšší odborné vzdělávání	29
2.2.8 Speciální školství	30
2.3 Financování regionálního školství	30
2.3.1 Výdaje HMP na školství za období 2011 – 2014	31
2.3.2 Čerpání finančních prostředků z ESF pro období 2007 – 2013	34
3. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání	35
3.1 Předškolní vzdělávání	36
3.2 Základní vzdělávání	41
3.3 Základní umělecké vzdělávání	48
3.4 Střední vzdělávání	51
3.5 Vyšší odborné vzdělávání	57
3.6 Speciální školství, pedagogicko – psychologické poradenství	59
3.7 Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity	62
3.8 Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby	64
3.9 Průřezová témata	66
3.9.1 Komunikační kompetence v cizích jazycích	66
3.9.2 Informační a komunikační technologie	66
3.9.3 Prevence rizikového chování	67
3.9.4 Vzdělávání k udržitelnému rozvoji	68
3.9.5 Péče o talentované žáky	69
3.9.6 Celoživotní učení a další vzdělávání	70
3.9.7 Zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání	71
4. Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků	72
5. Ekonomická část DZ HMP 2016 – 2020	76
Závěr	81
Přílohy	83
Seznam použitých zkratk	84
Seznam použitých zdrojů	86
Seznam tabulek	89
Seznam grafů	89

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy na roky 2016 – 2020 (dále jen „DZ HMP 2016 – 2020“) je strategickým dokumentem HMP pro oblast vzdělávání, jehož zpracovatelem je odbor školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy (MHMP). Jeho úkolem je vyhodnocení a aktualizace Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy, který byl schválen Zastupitelstvem HMP v březnu 2012 (dále jen „DZ HMP 2012“).

DZ HMP 2016 - 2020 je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon). Strukturu, obsah, postup zpracování a termíny předkládání a zveřejňování DZ upravuje vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění vyhlášky č. 225/2009 Sb.

DZ HMP 2016 - 2020 vychází ze strategických dokumentů ČR i hl. m. Prahy, z odborných publikací, údajů Českého statistického úřadu, Národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Národního institutu dalšího vzdělávání a rovněž z podkladů a informací zpracovaných Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy a dalších odborů Magistrátu HMP. Při zpracování DZ HMP 2016 – 2020 bylo rovněž využito poznatků a odborných stanovisek ředitelů škol a předsedů školských asociací. Další podklady, zejména pro oblast obecního školství, poskytly městské části hl. m. Prahy.

1. kapitola Krajská specifika ovlivňující vývoj vzdělávací soustavy uvádí specifické rysy pražského regionu, které významně ovlivňují vzdělávací soustavu na území HMP. Jsou to struktura a vývoj regionálního trhu práce, predikce trhu práce, ekonomický vývoj a životní úroveň, skladba lidských zdrojů a demografický vývoj.

2. kapitola Stručná analýza plnění Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy hodnotí naplňování priorit a cílů stanovených DZ HMP 2012 a prezentuje kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy.

3. kapitola Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech formuluje priority pro období 2016 - 2020, z nich odvozuje cíle a stanovuje aktivity, kterými by se tyto cíle měly naplnit.

4. kapitola Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků vyjadřuje cíle a stanovuje aktivity, které mají vést k vyšší profesionalitě pedagogických pracovníků škol a školských zařízení na území HMP. Jedná se o aktivity vedoucí k doplňování odborné kvalifikace, jejímu prohlubování a rozšiřování.

5. kapitola Ekonomická část DZ HMP 2016 - 2020 se zabývá stanovením orientačních výdajů na vzdělávání na období platnosti dlouhodobého záměru s ohledem na demografický vývoj. Vzhledem k tomu, že stát připravuje reformu financování regionálního školství, jedná se o hrubé odhady vycházející ze současného systému financování.

1. Krajská specifika ovlivňující vývoj vzdělávací soustavy

Hlavní město Praha – hlavní město České republiky charakterizuje několik jedinečností, které určují mnohá specifika této metropole. Praha je předním centrem politiky, vzdělání, kultury a v neposlední řadě také ekonomiky, a proto má zvláštní postavení mezi všemi regiony na úrovni krajů a velkých krajských měst České republiky. Hlavní město Praha (HMP) má postavení kraje, ačkoliv z pohledu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze je také statutárním městem – obcí, které je řízeno Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou hl. m. Prahy v čele s primátorem hl. m. Prahy a Magistrátem hl. m. Prahy.

Od roku 2001 se HMP člení na 22 správních obvodů, přičemž některé tyto obvody obsahují ještě menší správní jednotky – městské části. V HMP se nachází celkem 57 městských částí, které jsou z hlediska samosprávného řízení autonomní, s vlastními volenými orgány. Z pohledu školství jsou tyto nejnižší jednotky členění města zřizovateli veřejných mateřských a základních škol. Naopak hlavní město jako celek z pozice kraje je zřizovatelem veřejných středních škol, vyšších odborných škol, konzervatoří a dalších specifických školských zařízení.

Praha je ekonomickým centrem, které je zcela dominantní v rámci celé České republiky. Díky tomu, že v Praze sídlí, kromě většiny orgánů státní správy, také většina finančních institucí, zahraničních firem a dalších významných institucí (například vysoké školy), je zde tvořen hrubý domácí produkt (HDP) okolo 25 %. HDP v Praze na jednoho obyvatele tvoří více jak 200 % HDP republikového průměru. Tyto významné ekonomické ukazatele dávají Praze výsadní postavení v rámci celé České republiky (ČR). Z hlediska trhu práce má Praha dlouhodobě jedny z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti v celé ČR. Průměrné hodnoty obecné míry nezaměstnanosti k 31. 8. 2015 činily 4,58 %.

Z hlavních ekonomických ukazatelů, které vykazují tvorbu tzv. přidané hodnoty na území hl. m. Prahy vyplývá, že po roce 1989 postupem let až do současnosti došlo zcela ke změně podílů všech odvětví. Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze za posledních 25 let změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupeno odvětví služeb. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí měnit i například struktura středního školství a vyššího odborného školství, které připravuje budoucí absolventy škol na profesní dráhu.

Bytová výstavba se na území hl. m. Prahy většinou orientuje na okraj Prahy a hlavně pak do zázemí města – do Středočeského kraje. Vysoká koncentrace bytové výstavby probíhá ještě v některých lokalitách vnitřní Prahy, kde se nachází plochy původně určené pro průmysl a nyní jsou postupně zastavovány novými bytovými komplexy (například v městské části Praha 9). V oblastech nové bytové výstavby je nutné zřídit zcela nové nebo zvýšit stávající kapacity škol a školských zařízení – primárně v segmentech předškolního a základního vzdělávání.

HMP je všeobecně pojímáno jako centrum školství. Od středního stupně vzdělávání se na území HMP nachází zvýšená koncentrace škol. Školy jsou vzhledem k území nerovnoměrně rozloženy. Praha má na svém území největší počet gymnázií i středních odborných škol ze všech ostatních regionů ČR. Například ve školním roce 2014/2015 se ve všech pražských středních školách vzdělávalo více než 61 tisíc žáků.

Přední postavení má také HMP v případě vysokého školství – na území města se nachází nejvyšší počet vysokých škol v ČR. V akademickém roce 2014/2015 navštěvovalo vysoké školy v Praze přes 109 tisíc studentů. Celkový počet vysokoškolských studentů se od konce první dekády 21. století snižuje, což je způsobeno demografickým vývojem celé populace v ČR. Je však možné konstatovat, že z celkového počtu vysokoškolských studentů v ČR jsou v Praze navštěvovány vysoké školy vždy více než třetinou všech vysokoškolských studentů.

Praha leží v centrální oblasti Čech, kam z hlediska pozemní dopravy jsou do města svedeny všechny dálniční a železniční sítě. Z tohoto pohledu je tak Praha významným spádovým dopravním uzlem pro všechny kraje ČR a také pro nejbližší okolní státy EU.

1.1 Demografická prognóza

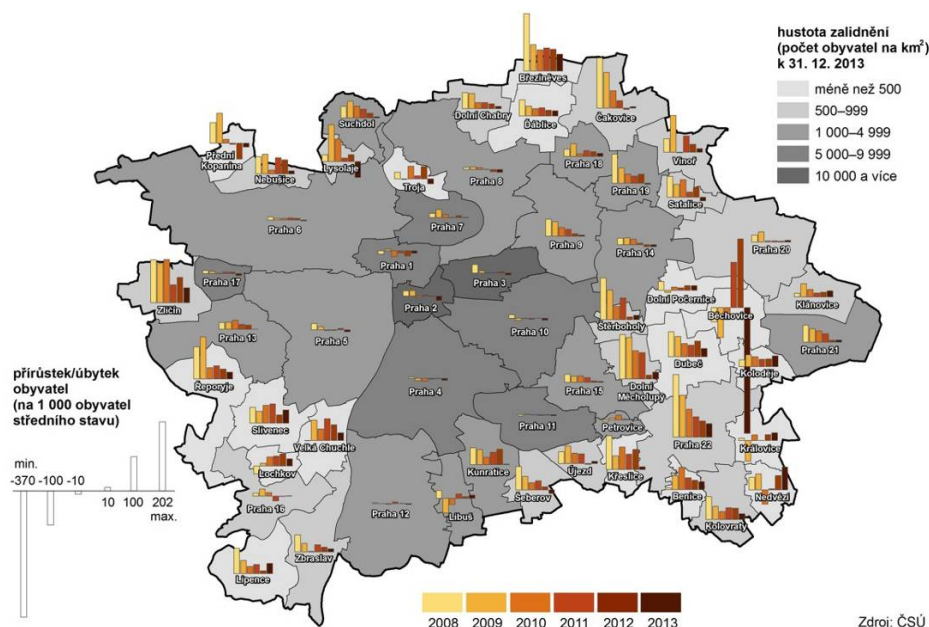
Rozložení obyvatelstva Prahy

Hlavní město Praha mělo k 30. 6. 2015 1 262 612 obyvatel, což tvořilo 11,98 % obyvatel státu. Rozložení obyvatel města je nerovnoměrné a je závislé na mnohých faktorech, které souvisí předně s bytovou výstavbou, s migrací cizinců a také s potenciálem přirozeného populačního růstu (porodností).

Rozložení obyvatelstva Prahy se v posledních 15 letech významně proměňuje. Město prochází výraznou změnou obyvatelstva zejména v podobě vysídlování centra města a naopak usídlováním obyvatel v okrajových městských částech města a rovněž v jeho zázemí (ve Středočeském kraji – viz příloha č. 1). Stav vysídlování je zřejmý na příkladu MČ Prahy 1 a MČ Prahy 2, kde již od roku 2001 dochází k postupnému snižování počtu obyvatel. Naopak v okrajových částech, jako je MČ Praha 21 a 22, došlo k podstatnému navýšení obyvatel. Viz kartogram č. 1 – Pohyb obyvatel v městských částech hl. m. Prahy v letech 2008 až 2013.

Tento trend lze předpokládat i do budoucna, což naznačuje kartogram č. 2 – Prognóza vývoje indexu změny počtu obyvatel pražských BUC mezi lety 2014 a 2020. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy provedl analýzu, ve které konstatuje, že „...změny počtu obyvatel bude určovat jednak věková struktura lokality a jednak nová rezidenční výstavba a (s ní často spojená) imigrace cizinců. V následujících letech se očekává nejvyšší relativní přírůstek obyvatel především v okrajových částech Prahy, které jsou relativně populačně malé a dochází zde k nové výstavbě (zejména rodinných domů). Jedná se především o vybrané oblasti správních obvodů Praha 22 (Pitkovice, Kolovraty, Hájek), Praha 18 (Třeboradice, Miškovice) či Praha 8 (Březiněves). Dále jde o lokality s mladší věkovou strukturou, kde v posledních letech docházelo k výstavbě bytových domů s potenciálem dalšího populačního růstu. Jde především o vybrané oblasti městských částí Prahy 9 (Hrdlořezy, Harfa-Hloubětín), Prahy-Čakovice, Prahy-Zličina, Prahy-Dolních Měcholup, Prahy-Štěrboholy či Prahy 22. K poklesu počtu obyvatel by naopak mělo dojít především v centru města (MČ Praha 1), ve vybraných lokalitách městských částí Prahy 6 (Střešovice, Petřiny) či Prahy 4 (Pankrác) a na některých sídlištích (Malešice, Kamýk, Modřany či Jižní Město). Jedná se především o oblasti se starší věkovou strukturou bez velkého potenciálu nové rezidenční výstavby a populačního růstu.“¹

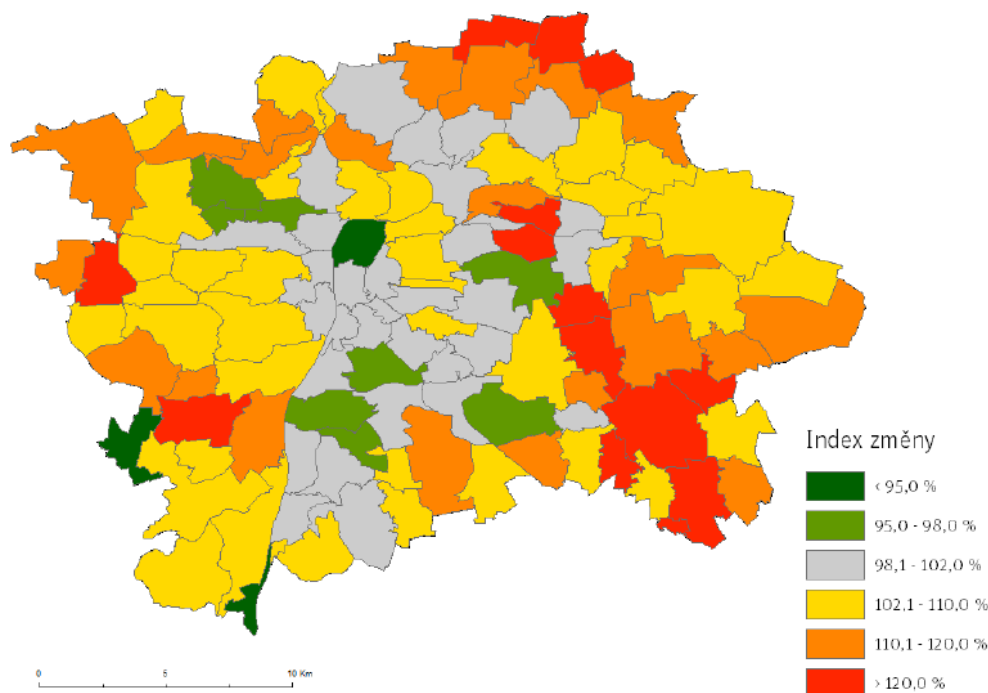
Kartogram 1 Pohyb obyvatel v městských částech hl. m. Prahy v letech 2008 až 2013

zdroj: ČSÚ – http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/krajkapitola/330138-14-n_2014-20

¹ Zdroj: IPR Praha, Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf), 2014, s. 12

Kartogram 2 Prognóza vývoje indexu změny počtu obyvatel pražských BUC* mezi lety 2014 a 2020

zdroj: IPR: Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf)

*) BUC - dílčí statistické celky vytvořené spojením příslušných základních sídelních jednotek na základě logických vazeb v území z hlediska veřejné vybavenosti (se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér, respektováním hranic městských částí apod.)

Nerovnoměrné rozložení a také významné změny počtu obyvatelstva v jednotlivých správních obvodech demonstruje také tabulka č. 1, která představuje počty obyvatel v městských částech hl. m. Prahy rozdělených podle 22 správních obvodů na počátku roku 2015 a rovněž v letech, ve kterých byly připravovány předešlé dlouhodobé záměry vzdělávání HMP.

Tab. č. 1 Počet obyvatel hl. m. Prahy podle 22 správních obvodů

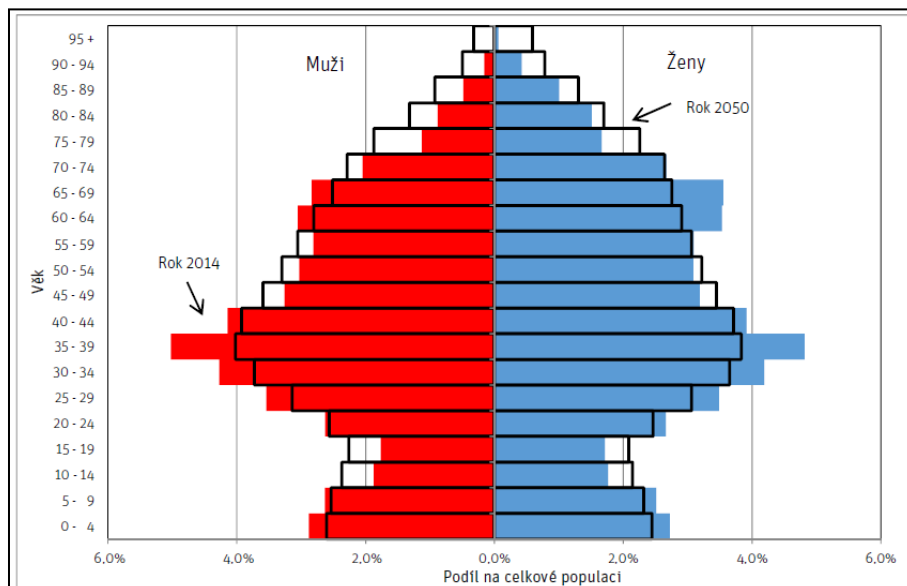
Obvody dle správního rozdělení	Stav na počátku roku 2015	Srovnání: počet obyvatel v hl. m. Praze podle 22 SO v době zpracovávání DZ HMP		
		2011	2008	2006
Praha 1	29 586	29 791	30 509	31 582
Praha 2	49 158	49 167	48 414	47 445
Praha 3	72 041	73 667	72 574	69 973
Praha 4	137 235	136 974	137 991	135 865
Praha 5	85 508	86 729	85 612	82 440
Praha 6	111 807	114 268	111 010	109 147
Praha 7	43 615	43 359	42 139	40 469
Praha 8	112 014	111 435	108 942	106 573
Praha 9	55 569	54 379	49 223	44 882
Praha 10	108 993	110 832	111 219	108 195
Praha 11	83 952	85 030	84 484	84 106
Praha 12	64 584	64 892	65 392	63 556
Praha 13	65 520	65 510	60 844	58 329
Praha 14	48 081	48 609	46 480	44 022
Praha 15	46 247	45 140	41 980	38 710
Praha 16	23 770	23 007	21 699	20 567
Praha 17	30 725	30 762	29 015	27 725
Praha 18	28 900	27 566	24 346	15 075
Praha 19	13 412	12 915	11 337	16 590
Praha 20	15 201	15 082	14 425	13 883
Praha 21	18 143	18 319	17 385	15 604
Praha 22	15 018	13 036	10 261	8 838
Hl. m. Praha celkem	1 259 079	1 260 469	1 225 281	1 183 576

zdroj dat: ČSÚ – vlastní zpracování

Věkové složení obyvatelstva v Praze

Věkové složení obyvatel HMP se bude podle prognózy věkové struktury obyvatel stále více proměňovat. Následující graf ukazuje věkovou strukturu obyvatelstva HMP v roce 2014 a její prognózu do roku 2050. Struktura je uváděna podle pětiletých skupin. Nejvíce mužů i žen bylo v roce 2014 v kategorii 35 – 39 let, následuje kategorie 30 – 34 let. V kategorii dětí a mladistvých je poměr mezi pohlavími vcelku vyrovnaný, ve skupině seniorů převažují ženy. Od roku 2010, kdy ČSÚ vypracoval přehled věkového složení obyvatelstva Hlavního města Prahy v letech 2001 a 2010, došlo do roku 2014 k posunu nejvíce početné kategorie 30 – 34 let na 35 – 39 let.

Graf č. 1 Věkové složení obyvatelstva – HMP

Zdroj: Burcin a kol. 2014 in IPR: Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf), strana 11

Obecně materiál IPR Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy dále uvádí: Z analýzy demografického vývoje hl. m. Prahy je patrné, že počet obyvatel byl v posledních letech určován především úrovní mezinárodní migrace. Jelikož je podíl cizinců na celkovém obyvatelstvu v Praze ve srovnání se západními metropolemi stále relativně nízký, můžeme do budoucna očekávat, i s ohledem na imigrační atraktivitu hlavního města, další zvyšování počtu cizinců a přetrvávání kladného migračního salda. V porovnání se západoevropskými státy dosahuje Česko i Praha podprůměrných hodnot úrovně úmrtnosti a plodnosti. Do budoucna můžeme proto očekávat zvyšování naděje dožití i mírné zvýšení úhrnné plodnosti. Měl by tedy přetrvávat kladný přirozený přírůstek. Počet obyvatel Prahy bude s vysokou mírou pravděpodobnosti dále narůstat. Přičemž růst bude, alespoň v horizontu několika málo let, určen především mírou zahraniční migrace.²

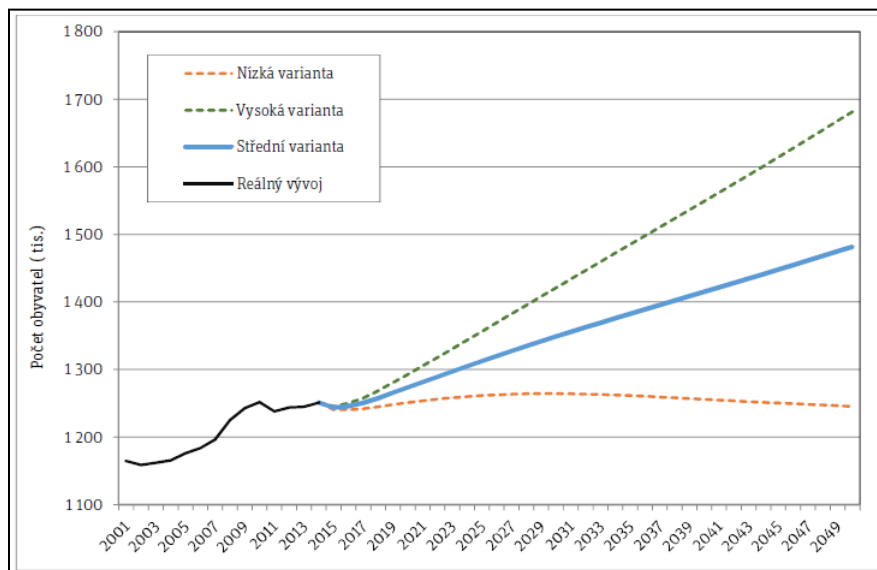
Demografické stárnutí v Praze bude pravděpodobně probíhat méně dynamicky než ve zbytku Česka. Nejen počet obyvatel, ale i věková struktura města je silně ovlivněna migrací obyvatel. Imigranti, kteří se do Prahy stěhují za prací, jsou nejčastěji zastoupeni ve věkových kategoriích 20 – 39 let. Naopak se z Prahy vystěhovávají nejčastěji lidé ve vyšších věkových kategoriích nad 50 let. Tato selektivní migrace by měla významným způsobem přispívat ke zpomalování demografického stárnutí Prahy. V dlouhodobém horizontu by proto nemělo docházet k významnému nárůstu indexu stáří (podíl osob starších 65 let na podíl osob mladších 15 let) či indexu ekonomického zatížení.

Prognóza vývoje obyvatelstva HMP do roku 2050 vychází z prognózy odborníků z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy z roku 2014. Předpokládaný růst počtu obyvatel bude ovlivněn zvyšující se úrovní porodnosti žen a zlepšováním úmrtnostních poměrů obecně. Spolu s tím lze očekávat prodlužování věku. Rozhodujícím faktorem bude nárůst počtu přistěhovaných osob a snížení vystěhovaných, tedy kladné migrační saldo. Do Prahy přichází nejvíce přistěhovaných osob ve věku 18 až 30 let, tedy v období aktivního hledání zaměstnání. Naproti tomu lze i nadále očekávat, že starší občané Prahy budou odcházet do lokalit s kvalitnějším životním prostředím a nižšími finančními náklady. Migrace tak do jisté míry působí proti demografickému stárnutí pražské populace.³

² Zdroj: IPR Praha, Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf), 2014, s. 8

³ Zdroj: tamtéž

Graf č. 2 Demografická prognóza počtu obyvatel (střední stav, k 1. 7.) Prahy do roku 2050 ve třech variantách budoucího vývoje do roku 2050

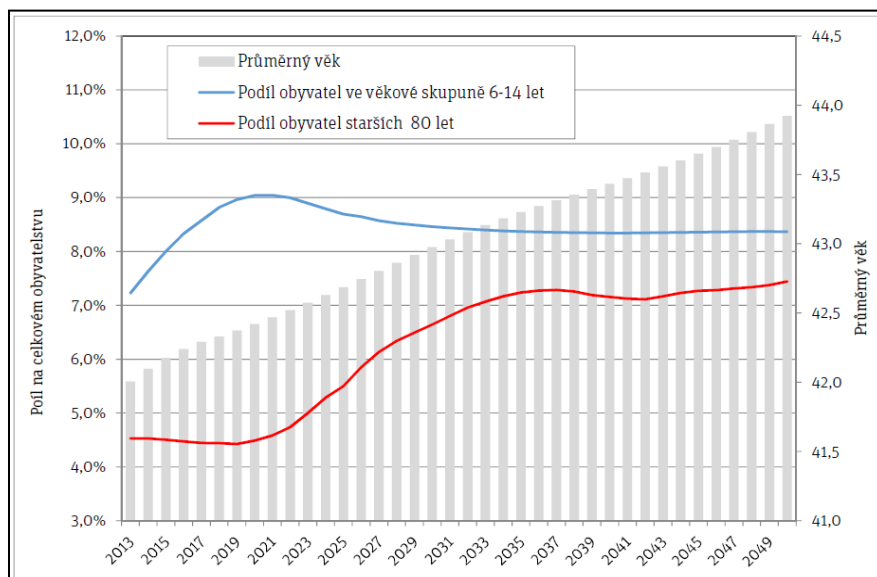

Zdroj: Burcin a kol. 2014 in IPR: Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf), strana 9

Demografická prognóza byla vytvořena za celé město. Horizontem je rok 2050, pro který jsou vypracované tři varianty budoucího vývoje. Všechny varianty počítají, že bude docházet k růstu počtu obyvatel – viz graf 2. Podle střední nejpravděpodobnější varianty se počet obyvatel Prahy do roku 2050 zvýší přibližně o 20 % na 1,49 miliónu. Výzkumníci očekávají, že bude docházet k mírnému růstu úhrnné plodnosti (ze současných 1,36 na 1,42 dítěte na ženu v roce 2050) a postupně se zvyšujícímu počtu přistěhovalých. Celkově se očekává kladný přirozený přírůstek po celé sledované období (přibližně 1–2 tis. osob ročně), populační vývoj bude nicméně dále určován primárně migrací (přibližně 7 tis. osob ročně).

Vyjma samotného počtu obyvatel je důležité prognózovat také věkovou strukturu obyvatelstva. Díky zvyšující se naději dožití je vysoce pravděpodobné, že v příštích letech bude v Praze pokračovat trend postupného stárnutí populace. Průměrný věk by se měl zvýšit do roku 2050 ze současných 42 let na 43,9 let – viz graf 3. Výrazně se zvýší podíl a především počet obyvatel starších 80 let a více – bude se zvyšovat naděje dožití ze současných 77,5 let na 84,5 let u mužů a z 82,2 na 87,8 u žen. Růstem podílu osob ve vyšším věku se zvýší kapacitní i kvalitativní nároky na sociální a zdravotní služby, zvýší se požadavky na zajištění a vybavení veřejné infrastruktury (dopravy, kulturních zařízení, způsob bydlení, nakupování, trávení volného času a dalších životních potřeb) pro osoby důchodového věku. K tomu by měla být i přizpůsobena síť škol a školských zařízení, respektive jejich budov, která by měla být v případě potřeby a v době nevyužívání ke školským účelům přetvořena k účelům a s ohledem na potřeby stárnoucího obyvatelstva HMP.

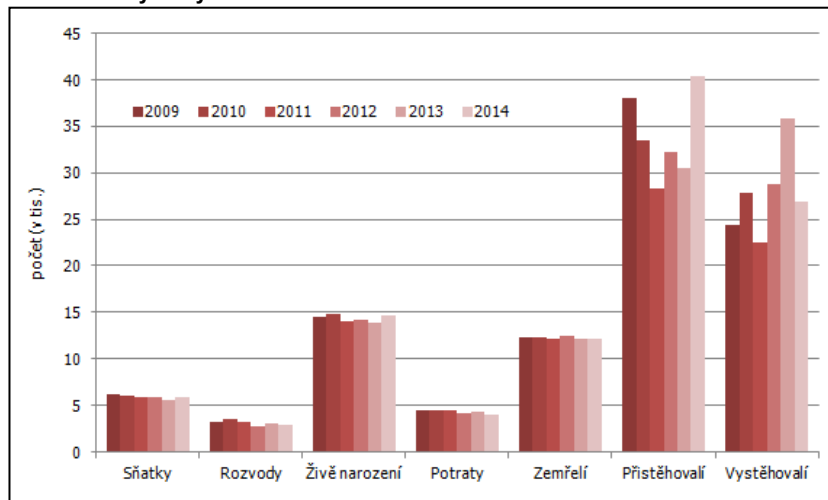
Graf č. 3 Prognóza průměrného věku a podílu vybraných věkových skupin na celkové populaci HMP do roku 2050

Zdroj: Burcin a kol. 2014 in IPR: Sekce strategií a politik: Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie Analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf), strana 10

Stěžejním faktorem pro školy a školská zařízení je porodnost, od které se odvíjí počet klientů výchovně vzdělávací soustavy. Sledování porodnosti v hlavním městě a analýza těchto čísel umožňují logické vyvození počtu žáků, kteří budou v jednotlivých letech nastupovat do různých druhů škol, s čímž velice úzce souvisí i počet škol a naplnění jejich kapacit. Demografická situace stále vyžaduje řešení situace v mateřských školách a nově stále více na základních školách. Tato řešení nesmí výrazněji snížit dostupnost základních škol, musí brát ohled na charakter osídlení a musí být ekonomicky únosná.

Graf č. 4 Pohyb obyvatelstva v hl. m. Praze v 1. až 4. roku 2014

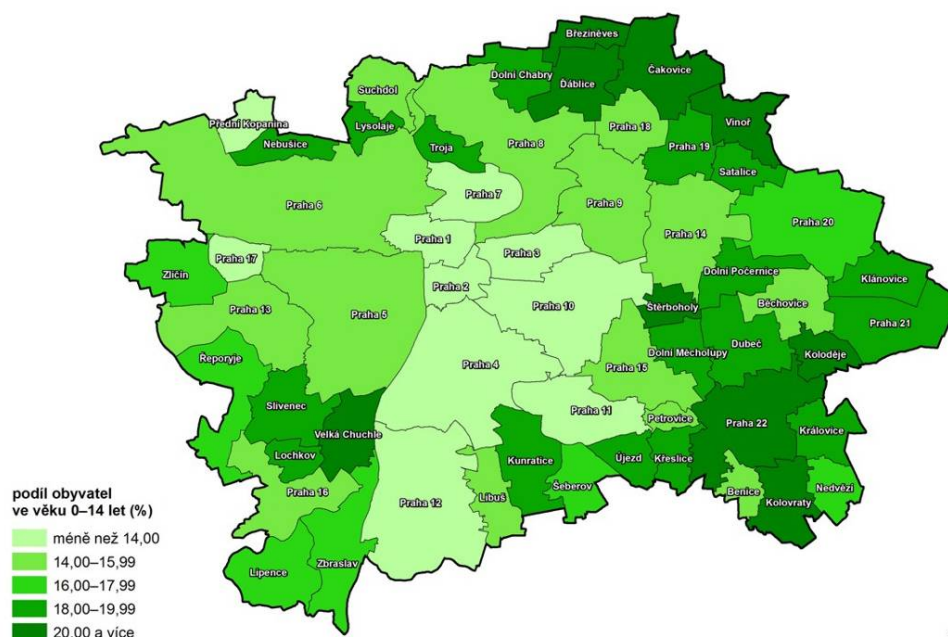

Zdroj: ČSÚ – Obyvatelstvo v Hl. m. Praze v 1. až 4. čtvrtletí roku 2014, dostupné z <https://www.czso.cz/csu/xa/pohyb-obyvatelstva>

V HMP bylo v roce 2014 dosaženo kladného přirozeného přírůstku obyvatel (celkem 2.506 osob), který je vyjádřen rozdílem mezi živě narozenými a zemřelými. Podle údajů ČSÚ se během roku 2014 v HMP živě narodilo 14.626 dětí, oproti tomu zemřelo 12.118 osob.

Významným faktorem v jednotlivých městských částech je vývoj podílu dětí ve věku 0 až 14 let. Jedná se totiž o významný faktor podílu obyvatel na určitém území, který úzce souvisí s nastavením kapacity školských služeb v městské části v oblasti předškolního a základního vzdělávání. Vývoj dětí ve věku 0 až 14 let ilustruje kartogram č. 3.

Kartogram 3 Děti v městských částech hlavního města Prahy 2008 až 2013

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: Český statistický úřad [online] <https://www.czso.cz/documents/10180/24477691/33013814k04.jpg/4a122d08-67ef-4464-bda4-8a578bf22214?version=1.0&t=1418510695205>

Demografický vývoj nesouvisí pouze se změnou populační křivky v podobě živě narozených dětí, ale i přesunem obyvatelstva v určité věkové kohortě do jiných lokalit, kde se pak koncentruje vyšší zájem o školské služby. S těmito aspekty je nutné počítat v rámci přípravy strategických dokumentů, které řeší problematiku zřízení infrastruktury a služeb obyvatelstvu. Výrazný vzestup obyvatelstva zaznamenává od roku 2002 do roku 2010 Středočeský kraj, kde se každoročně zvyšoval přírůstek obyvatel stěhováním. Zároveň se od roku 2006 stabilně zvyšuje přirozený přírůstek obyvatelstva ve Středočeském kraji. Výrazný vzestup počtu obyvatel dlouhodobě zaznamenávají okresy Praha – západ a Praha – východ, kde došlo za sledované období k nárůstu 2 880, respektive 4 177 osob. V HMP je situace přírůstku obyvatel obdobná jako ve Středočeském kraji. Lidé se povětšinou stěhovali na okraj Prahy, tedy do míst, které sousedí s okresy Praha – západ a Praha – východ – viz kartogram 1.

Vývoj obyvatelstva ve Středočeském kraji výrazně ovlivňuje zatížení školské sítě v HMP. Zejména pokud se jedná o střední a vyšší odborné vzdělávání. Obyvatelé Středočeského kraje využívají z velké části školy a školská zařízení v HMP ke svému vzdělávání, resp. pobytu. To je dáno zejména dostupností a dopravní obslužností města a také oborovou nabídkou, která není ve Středočeském kraji v některých oblastech zcela zastoupena. Výrazný zájem obyvatel Středočeského kraje je také o školské služby v oblasti předškolního a základního vzdělávání. HMP však nemá ve velké většině dostatečné kapacity pro děti a žáky z jiných než spádových oblastí. Mateřské a základní školy jsou tak v současné době výhradně určeny pro děti a žáky obyvatel jednotlivých městských částí HMP.

Demografický vývoj obyvatel HMP samostatně neovlivňuje celkové využití sítě škol a školských zařízení na území HMP. Je nutné proto počítat i s vývojem počtu obyvatel v nejbližších oblastech za hranicí hlavního města – zejména v okresech Praha – západ a Praha – východ. Tito obyvatelé jsou velmi často původní obyvatelé HMP, kteří se přestěhovali do nově vystavěných sídelních oblastí v zájmu města, přičemž velkou část svých vazeb (pracovních, ekonomických a dalších) mají stále k HMP.

1.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Obyvatelé Prahy mají ve srovnání s ostatními regiony republiky výrazně vyšší kvalifikaci, což spolu se schopností flexibility pražské pracovní síly vytváří dobrou výchozí pozici pro zvyšování konkurenceschopnosti a posílení ekonomické základny. Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v HMP.

V roce 2014 je patrný vyšší podíl zaměstnaných vysokoškolsky vzdělaných obyvatel téměř o 5 % oproti roku 2010. Mírně se pak snížily podíly zaměstnaných obyvatel, kteří měli střední vzdělání s maturitou a střední vzdělání bez maturity o 2,4 % respektive o 2,1 %. Podíl zaměstnaných obyvatel, kteří dosáhli pouze základního vzdělání činil v roce 2014 2,1 %. I u tohoto podílu byl patrný pokles o 0,4 %. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou Českou republiku v roce 2014 je zřetelné, že HMP má téměř o 20 % vyšší podíl vysokoškolsky zaměstnaných obyvatel. Naopak má o téměř 18 % nižší podíl zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Podíl zaměstnaných v HMP v roce 2014 se středním vzděláním s maturitou je srovnatelný s podílem v ČR.

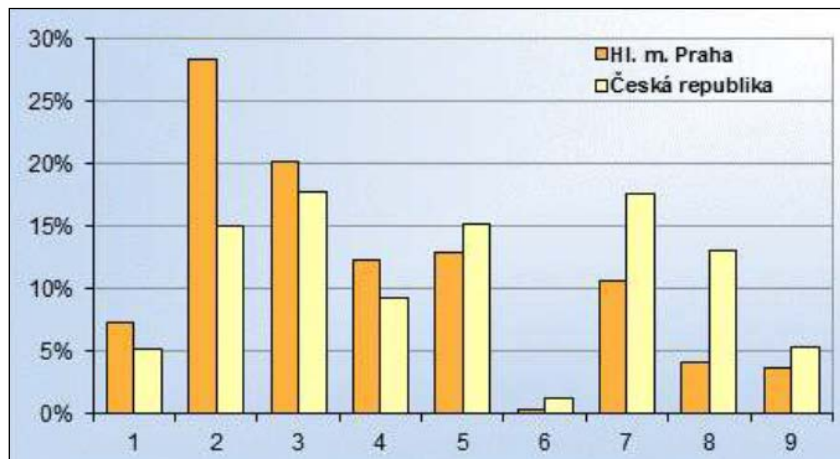
Tab. č. 2 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Praze a ČR – podle ISCED, v %

Území	Hlavní město Praha 2010 a 2014						Česká republika 2014		
	celkem v roce 2010	muži v roce 2010	ženy v roce 2010	celkem v roce 2014	muži v roce 2014	ženy v roce 2014	celkem v roce 2014	muži v roce 2014	ženy v roce 2014
Dokončené vzdělání									
Základní	2,5	1,8	3,4	2,1	2,2	2,0	4,1	3,5	5,0
Střední bez maturity	19,6	23,2	14,8	17,5	20,5	13,8	35,3	41,3	27,5
Střední s maturitou	42,3	38,5	47,2	39,9	37,2	43,3	37,7	33,9	42,7
Vysokoškolské	35,6	36,4	34,6	40,4	40,1	40,9	22,8	21,4	24,7

Zdroj: NÚV (VŠPS 2010 a 2014, ČSÚ) – vlastní zpracování

Vzdělanostní struktura obyvatel Prahy odpovídá struktura zaměstnání a profesních tříd. Největší počet zaměstnaných pracuje v profesní třídě jako specialisté cca 28 % zaměstnaných. Další významnou profesní skupinou jsou techničtí a odborní pracovníci s cca 20 % zaměstnaných. Tyto dvě skupiny souhrnně tvoří téměř polovinu všech zaměstnaných v hlavním městě. Nad 10 % podílů zaměstnaných v podle profesních tříd pak dosahují pracovníci ve službách a prodeji, úředníci a řemeslníci a opraváři. Ve srovnání s podílem zaměstnaných v profesní třídě zákonodárců a řídicích pracovníků v HMP a v ČR, má HMP vyšší podíl oproti jiným krajům i průměrného podílu v ČR – cca 7 %. V ostatních profesních třídách má HMP výrazně nižší zastoupení než zbytek ČR. Komentář ilustruje následující graf č. 5 a tabulka č. 3.

Graf č. 5 Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v % (VŠPS 2014, ČSÚ)

Vysvětlivky ke grafu:

- 1) Zákonodárci a řídicí pracovníci
- 2) Specialisté
- 3) Techničtí a odborní pracovníci
- 4) Úředníci
- 5) Pracovníci ve službách a prodeji
- 6) Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7) Řemeslníci a opraváři
- 8) Obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9) Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

Zdroj: NÚV, dostupné z

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajaky_web/Zakladni_info/01_Praha_zakl_ukazatele15.pdf

Tab. č. 3 Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %

území	Hlavní město Praha 2010 a 2014						Česká republika 2014		
	celkem v roce 2010	muži v roce 2010	ženy v roce 2010	celkem v roce 2014	muži v roce 2014	ženy v roce 2014	celkem v roce 2014	muži v roce 2014	ženy v roce 2014
Hlavní třída profesí									
Zákonodárci, (vedoucí) a řídicí pracovníci	6,6	9,2	3,3	7,3	8,8	5,4	5,2	6,6	3,3
Vědeckí a odborní duševní pracovníci (v roce 2010) Specialisté (v roce 2014)	24,0	24,4	23,5	28,3	27,8	29,0	15,0	12,0	18,9
Techničtí, (zdravotníčtí a pedagogičtí pracovníci – v roce 2010) a odborní pracovníci (vč. příbuzných oborů)	31,4	27,0	37,1	20,1	19,9	20,4	17,7	17,8	17,6
Nížejší administrativní pracovníci (v roce 2010) Úředníci (v roce 2014)	8,7	4,2	14,6	12,3	5,8	20,4	9,4	3,6	16,8
Provozní pracovníci ve službách a obchodě (v roce 2010) Pracovníci ve službách a prodeji (v roce 2014)	10,1	7,6	13,4	13,0	9,6	17,2	15,1	9,5	22,5
Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví (v roce 2010) Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (v roce 2014)	0,5	0,8	0,0	0,4	0,5	0,3	1,2	1,4	0,9
Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři (v roce 2010) Řemeslníci a opraváři (v roce 2014)	10,0	16,0	2,2	10,7	18,1	1,6	17,6	27,7	4,3
Obsluha strojů a zařízení, montéři	4,8	7,9	0,9	4,1	7,1	0,5	13,1	17,2	7,8
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,8	2,9	4,9	3,7	2,4	5,3	5,4	3,7	7,7

Zdroj: NÚV (VŠPS 2010 a 2014, ČSÚ) – vlastní zpracování

Pro srovnání posunů podílů v profesních třídách obsahuje tabulka také údaje z roku 2010. Z dostupných dat je patrné, že v roce 2014 došlo k výrazné změně podílu zaměstnaných v profesní třídě technických a odborných pracovníků. To může být způsobeno změnou klasifikace profesních tříd podle CZ-ISCO. Původně profesní třída obsahovala rovněž zdravotnické a pedagogické pracovníky podle KZAM.

Na území HMP sídlí více než 550 tisíc ekonomických subjektů. Jedná se o téměř pětinu všech ekonomických subjektů registrovaných v ČR. Zhruba polovina ekonomických subjektů sídlících v HMP tvoří fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona. Výraznou většinu ekonomických subjektů na území HMP tvoří zaměření na služby. Zaměření ekonomických subjektů na průmyslovou výrobu tvoří v HMP minimální podíl.⁴ Celkové zaměření fungujících ekonomických subjektů odpovídá zastoupení profesních tříd v HMP.

K výše uvedenému pak také směřuje nastavení sítě středních, vyšších odborných škol a vysokých škol, které výrazně reagují na zájem žáků a studentů zejména o vzdělávání v oborech vzdělání směřujících ke kvalifikaci zastoupené v nevýrobním sektoru – v případě vysokých škol pak zejména v humanitním směru. Nastavení celé vzdělávací soustavy, které má směřovat k budoucí kvalifikaci a profesním kompetencím absolvujících jedinců má nesouměrné rozložení a neodpovídá zcela průměrnému rozvrstvení všech sektorů na území HMP, ale i nejbližšího území za hranicemi HMP, tj. ve Středočeském kraji. Středočeský kraj má vysoké zastoupení ve výrobním sektoru a může se tak stát potenciálním cílem zaměstnanců nebo samostatných ekonomických subjektů pro výkon povolání. Proto je nutné v HMP zachovat i takové možnosti vzdělávání žáků a studentů ve středních, resp. vyšších odborných a vysokých školách, které povede ke kvalitnímu technickému a jinému nehumanitnímu vzdělání a profesní kvalifikaci.

1.3 Struktura a vývoj trhu práce

HMP je největším regionálním trhem práce v ČR s vysokou atraktivitou. S trhem práce na území HMP je úzce spjatý především Středočeský kraj, jehož část je k němu integrována intenzivní dojížděnou za prací a Praha zároveň snižuje jeho nezaměstnanost. Pracovní místa na území hlavního města nejsou příležitostmi jen pro obyvatele hlavního města, ale i pro obyvatele širokého okolí a v podstatě pro obyvatele celé ČR. Význam dojíždění za prací je pro Prahu mimořádný. Také průměrné mzdy v Praze dosahují výrazně vyšších hodnot než v ostatních regionech. Dalším charakteristickým rysem trhu práce v HMP je i nízká míra nezaměstnanosti. Zároveň se HMP stává oproti jiným krajům ČR cílem zahraničních pracovníků ze zemí EU (například Slovensko), i z tzv. třetích zemí (v rámci Evropy se jedná o Ukrajinu a Rusko, mimo Evropu je HMP cílovou například pro občany Vietnamu).

Charakteristickým rysem vývoje ekonomické základny HMP je posílení obslužné sféry a výrazný pokles podílu výrobních odvětví. Míra zaměstnanosti v této sféře v Praze výrazně překračuje údaje všech regionů ČR. V roce 2001 pracovalo ve službách v Praze 77 % všech zaměstnaných a v roce 2014 to bylo již 85 %. Toto zastoupení zaměstnaných v terciéru se spíše posiluje. Podíl výrobních odvětví je v Praze naopak výrazně nižší, než je celorepublikový průměr.

Na změně podílu výrobního odvětví se dlouhodobě odráží nižší zájem žáků a studentů o technické, řemeslné a další obory vzdělání, které souvisí s výrobním odvětvím a průmyslem. Cílem HMP však není zcela utlumit obory vzdělání, které připravují své absolventy na povolání v nějakém z oborů ve výrobním odvětví a průmyslu. HMP nemusí být pro své současné obyvatele cílovým územím pro budoucí výkon povolání, a proto je nutné udržet významnou část kapacit středních a vyšších odborných škol pro kvalitní vzdělávání žáků a studentů v polytechnických, chemických a zpracovatelských oborech. Velká část výrobního odvětví se stále nachází ve Středočeském kraji, tj. v pohodlné dojezdové vzdálenosti pro obyvatele HMP. Zde mohou absolventi technických a jiných nehumanitních oborů vzdělání uplatnit své znalosti a dovednosti získané učením či studiem na pražských školách.

V Praze je největší počet gymnázií i středních odborných škol ve srovnání s ostatními kraji. Zcela mimořádné je postavení Prahy ve vysokém školství. Počet studentů na vysokých školách v HMP stále mírně roste. Dosavadní demografický vývoj se v posledních letech odráží i ve školách a školských

⁴ Zdroj: Úřad práce České republiky, Krajská pobočka pro hl. m. Prahu - Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015

zařízeních. Počty žáků středních škol více méně od roku 2010 stagnují nebo se mírně snižují. Naopak stále více dochází k naplňování kapacit základních škol a lze očekávat do roku 2020, že absolventi základních škol se začnou přesouvat do středních škol. Pro budoucí uplatnění absolventů pražských SŠ a VOŠ je nutné dobře nastavit celou síť škol (a školských zařízení) v HMP tak, aby dokázala produkovat absolventy uplatnitelné na trhu práce nejen těsně po ukončení školy, ale i v případě delšího odstupu od ukončení počátečního vzdělávání.

Zaměstnanost, resp. míra nezaměstnanosti a její dynamika, je stěžejním ukazatelem, který demonstruje úspěšnost a progresivnost ekonomiky, která velmi úzce souvisí se vzdělanostní úrovní obyvatelstva. Míra nezaměstnanosti, která na konci roku 2014 činila 2,5 % dosahuje dlouhodobě polovičních hodnot republikového průměru a dokonce byla společně s regionem Horní Bavorsko nejnižší v celé EU.

Tab. č. 4 Obecná míra nezaměstnanosti v HMP a ČR - roční průměr v %

rok	Praha			ČR		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
2005	4,0	3,1	3,5	9,8	6,5	7,9
2006	2,7	2,9	2,8	8,8	5,8	7,1
2007	2,8	2,1	2,4	6,7	4,2	5,3
2008	2,3	1,6	1,9	5,6	3,5	4,4
2009	3,2	3,0	3,1	7,7	5,8	6,7
2010	4,1	3,5	3,8	8,5	6,4	7,3
2011	3,8	3,4	3,6	7,9	5,8	6,7
2012	3,4	2,9	3,1	8,2	6,0	7,0
2013	3,1	3,2	3,1	8,3	5,9	7,0
2014	2,7	2,3	2,5	7,4	5,1	6,1

Zdroj: ČSÚ (údaje z veřejné databáze – zaměstnanost / nezaměstnanost - vlastní zpracování)

Míra nezaměstnanosti v Praze je závislá na dosaženém vzdělání. Obecně lze konstatovat, že s vyšším vzděláním se míra nezaměstnanosti snižuje. Ovšem pouze v obecném pohledu. Do popředí se dostává problém s budoucím uplatněním humanitně vysokoškolsky vzdělaných osob, kteří po absolvování svého studia nemusí vždy nalézt práci ve svém oboru, a proto setrvávají v evidenci ÚP. Podobný problém lze spatřovat také u absolventů středních odborných škol, kteří zvolili vzdělávání v některém z oborů, ve kterých nelze uplatnit nabyté vzdělání z důvodu malého počtu volných pracovních míst – nejčastěji se jedná o obory vzdělání skupiny oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví, 63 Ekonomika a administrativa, 82 Umění a užité umění či 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus. Obecné míry nezaměstnanosti podle vzdělání v roce 2014 v HMP a v ČR uvádí tabulka č. 5.

Tab. č. 5 Míra nezaměstnanosti v Praze a v ČR podle vzdělání (rok 2014) v %

vzdělání	Praha			ČR		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
základní	.	8,9	7,2	20,3	23,4	22,1
střední bez maturity	4,6	2,6	3,3	10,1	5,8	7,3
střední s maturitou	3,0	2,1	2,6	5,9	3,6	4,8
vysokoškolské	1,6	1,9	1,8	3,4	2,4	2,9

Zdroj: ČSÚ (statistiky – trh práce – míra nezaměstnanosti podle věk. skupin, vzdělání a NUTS)

<https://www.czso.cz/csu/czso/403r-k-mira-nezamestnanosti-dle-vekovech-skupin-a-vzdelani-omph5fu48b>

Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol je závažným problémem. Proto je nutné podpořit zvyšování počtu žáků v oborech, jejichž absolventi na trhu práce výrazně chybí, nebo kteří budou mít dobré vyhlídky na trhu práce i v době, kdy nebudou mít možnost pracovat přímo ve svém oboru. Velice důležitá jsou preventivní opatření, která začínají již v okamžiku přípravy na volbu povolání. Výchovné poradce v oblasti volby povolání by měli nahradit vyškolení kariéroví poradci. Ti pak musí plnit roli pomocníka při výběru budoucího povolání zejména při konfrontaci studijních předpokladů s profilem absolventa vybraného oboru, se zájmy a s potřebami trhu práce. Nezbytně nutná je spolupráce zaměstnavatelů se základními a středními školami, a to zejména v období rozhodování žáků základních škol, tedy již v 8., samozřejmě pak 9. ročníku ZŠ.

Z hlediska míry nezaměstnanosti absolventů škol, tj. kolik procent absolventů nenašlo na pracovním trhu uplatnění a dostalo se do evidence ÚP ve sledovaném období do konce dubna příslušného

kalendářního roku, jsou nejčastěji absolventi oborů vzdělání s kódovým označením E a H, vyšší procento také zaujímají absolventi nástavbového studia.

Tab. č. 6 Míra nezaměstnanosti – Střední vzdělání s výučním listem – E, H

HI. m. Praha	Míra nezaměstnanosti - Střední vzdělání s výučním listem - E, H					
Skupina oborů (kód, název)	2011	2012	2013	2014	2015	Ø (2011 - 2015)
Celkem	11,89%	5,32%	13,19%	9,10%	11,64%	10,23%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	10,16%	7,43%	16,91%	10,98%	10,71%	11,24%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	11,67%	9,52%	8,43%	5,88%	2,40%	7,58%
28 Technická chemie a chemie silikátů	4,35%	0,00%	6,25%	0,00%	10,00%	4,12%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	11,00%	6,25%	7,14%	10,62%	8,63%	8,73%
31 Textilní výroba a oděvnictví	21,05%	18,18%	21,43%	28,57%	16,67%	21,18%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	4,00%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	8,00%	2,11%	14,43%	7,50%	13,25%	9,06%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	6,82%	2,04%	9,09%	0,00%	5,00%	4,59%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	16,30%	3,42%	15,75%	6,67%	11,94%	10,82%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory			6,67%	0,00%	21,05%	9,24%
41 Zemědělství a lesnictví	11,50%	5,81%	15,18%	13,48%	10,00%	11,20%
53 Zdravotnictví	22,22%	13,04%	15,00%	0,00%	8,00%	11,65%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	15,76%	5,67%	13,41%	10,85%	13,04%	11,75%
66 Obchod	10,04%	4,23%	10,98%	7,36%	10,91%	8,70%
69 Osobní a provozní služby	11,11%	2,80%	13,91%	10,45%	17,87%	11,23%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče					8,33%	8,33%
82 Umění a užité umění	2,13%	1,05%	12,50%	4,08%	16,00%	7,15%

Zdroj: MŠMT - Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s výučním listem podle skupin oborů v jednotlivých krajích za období let 2011-2015, Č.j.: MSMT-27476/2015

Absolventi středního vzdělání s maturitní zkouškou a absolventi gymnaziálního vzdělávání většinou pokračují v dalším studiu na VŠ nebo v alternativních formách studia. Statistika však později neřeší případy předčasného ukončení studia ve vyšším stupni vzdělávání, kdy se může absolvent znovu nebo nově dostat do evidence ÚP.

Od roku 2014 se zlepšují podmínky pro zaměstnávání absolventů škol, a to díky ekonomickému růstu, stabilnějším podmínkám pro možnost tvorby nových pracovních míst a ochotě zaměstnavatelů zaměstnat absolventy škol.

Přehled o vývoji nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podává následující tabulka.

Tab. č. 7 Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podle jednotlivých kategorií vzdělání v Praze a v ČR v %

rok	střední vzdělání s výučním listem E, H		střední odborné vzdělání s MZ a odb. výcv. - L/0; nást. vzd. - L/5		střední odborné vzdělání s MZ - M		gymnaziální vzdělání K		vyšší odborné vzdělání N	
	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR
2004	8,6	23,2	8,3	21,2	6,7	15,0	2,6	6,1	5,2	13,6
2005	4,7	17,9	6,6	16,1	4,9	12,2	2,4	4,8	2,8	10,9
2006	6,4	15,7	7,0	14,0	5,0	11,0	1,7	4,4	3,9	9,1
2007	5,6	10,5	6,5	11,1	3,9	7,8	1,5	3,2	3,1	6,6
2008	4,0	6,9	4,0	7,8	3,0	5,7	0,9	2,5	2,3	5,5
2009	2,6	13,4	2,5	11,8	1,9	7,8	0,7	2,4	1,3	6,8
2010	10,7	19,4	10,9	19,3	6,2	10,6	1,3	3,0	3,9	8,9
2011	11,9	18,7	13,4	18,2	7,8	11,4	1,7	3,2	6,0	9,4
2012	*	16,7	*	17,6	*	9,0	*	3,1	*	7,9
2013	13,2	27,4	13,0	23,5	7,6	14,8	1,4	4,1	6,6	11,9
2014	9,1	17,8	12	15,9	5,9	11,6	1,1	4,4	5,2	10,2

Zdroj: NÚV – vlastní zpracování

*) Statistika nebyla zpracována / uveřejněna pro jednotlivé kraje

1.4 Predikce trhu práce – předpovídání kvalifikačních potřeb trhu práce

Podobně jako demografický vývoj z velké části ovlivňuje strukturu a kapacitu sítě škol – zejména středních škol – prostředí socioekonomické a oblasti výrobní a nevýrobní sféry, respektive požadavky trhu práce. Ekonomické faktory výrazně ovlivňují oblast vzdělávání. Jedním z těchto faktorů je trh práce. „Potřeby trhu vyvíjejí tlak na orientaci vzdělávací politiky, strukturu studijních oborů a praktickou přípravu absolventů škol (základních, středních i vysokých).“⁵

Význam předvídání kvalifikačních potřeb a vývoje trhu práce narůstá v posledním desetiletí v celé Evropě. Na tuto potřebu poukázala i Evropská komise dne 20. listopadu 2012 svým Sdělením Komise Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, ve kterém vyjádřila svůj postoj a doporučení ve smyslu vyšších investic členských států do dovedností (kompetencí) a z toho vyplývajících pro Evropu lepších socioekonomických výsledků v uplatnění absolventů škol na pracovním trhu, ale také osob už na pracovním trhu dále působících. Doporučení Evropské komise mimo jiné uvádí; Vývoj ve světě vyžaduje zvýšení kvality odborných dovedností. Zvýšení základních dovedností samy o sobě nebudou dostatečné pro růst konkurenceschopnosti. Stále je příliš velký rozdíl mezi vzdělávacím prostředím a pracovní praxí. Cílené investice do odborného vzdělávání a přípravy, a to od počátečního, přes průběžnou odbornou přípravu, jsou nezbytné pro inovace, růst a konkurenceschopnost. Zaměřit by se pak mělo zejména na vzdělávání a přípravu (hlavně v odborném výcviku) v duálním systému, ten totiž usnadňuje zaměstnávání mladých lidí. To potvrzuje funkčnost tohoto systému v několika evropských zemích (Německo, Rakousko, Dánsko, Nizozemsko), které mají duální systém vypracovaný na světové úrovni. Tyto země nastavily vzdělávací mechanismy tak, aby se přizpůsobily požadavkům současné i budoucí praxe. Potýkají se tak s méně problémy s kvalifikací osob přicházejících na pracovní trh.⁶

Doporučení Evropské komise udává také opatření, kterým by se měly členské státy Evropské unie řídit. Česká republika sleduje prostřednictvím Národního ústavu pro vzdělávání uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Proto je velmi příhodné se zabývat v koncepčních dokumentech hl. m. Prahy, ale i Středočeského kraje vývojem trhu práce v tamních regionech a tomu přizpůsobovat v rámci možností vzdělávací nabídku.

„Restrukturalizace trhu, akcentace znalostí a vedomostí a zvyšující se požadavky na pracovní sílu s sebou samozřejmě nesou požadavky na vzdělávací systém, jehož produktem by měla být adekvátně kvalifikovaná pracovní síla. Vzdělávací systém by měl měnit se povaze trhu práce přizpůsobovat, na tyto změny pružně reagovat a „poskytovat“ uplatnitelné absolventy, kteří jsou schopni si na trhu práce nalézt zaměstnání.“⁷ Trh práce se stále vyvíjí a je velmi obtížné predikovat přesný počet absolventů, ve kterém odvětví bude potřeba kvalifikované absolventy ve výhledech 3, 4 a více let (roky odpovídají jednotlivým druhům vzdělávání – 3 roky trvá standardně střední vzdělávání s výučním listem, 4 roky trvá standardně střední vzdělávání s maturitní zkouškou, obojí po absolvování stupně základního vzdělání). I přes to je možné z ekonomických ukazatelů a konkrétních podmínek trhu práce a stavu potenciálních zaměstnavatelů určit predikci vývoje.

Pro předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce je potřebné dodržovat několik principů:

- Pravidelnost – je nutné zpracovávat analýzy a prognózy pravidelně, aby mohla vzniknout databanka klíčových informací.
- Metodická kontinuita – je bezpodmínečně nutné, aby existovala návaznost a srovnatelnost výstupů v čase. Musí vzniknout metodické nástroje pro zpracování projekcí a sektorových studií.
- Kooperace a partnerství – kvalitní prognózu je potřeba zpracovávat s dalšími institucemi – například NÚV či ČSÚ. Bude tak zajištěna relevantnost dat.
- Metodická různorodost – pro stanovení prognózy vytvořit takové podmínky, které umožní provádět dvojí šetření stejného sektoru nebo segmentu, dojde tak k ověření zda byly metodiky zvoleny správně a zda získaná data odpovídají reálným hodnotám.

⁵ VETEŠKA, J., 2011, s. 84

⁶ Zdroj: Communication from the Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of The Regions – Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes, Strasbourg, 20. 11. 2012, COM(2012) 669 final

⁷ ŮLOVEC, M., 2014, s. 3

„Pro pravidelné zajištění činností spojených s předvídáním potřeby kvalifikované práce je vhodné uspořádání těchto činností v ČR do organizovaného rámce zaměřeného na národní a regionální úroveň a na potřeby jednotlivých sektorů ekonomiky.“⁸ Systém činností musí respektovat také regionální priority prostřednictvím všech důležitých orgánů státní správy a samosprávy a přidat k němu všechny dosud vzniklé a známé postupy predikce trhu práce.

Problematika uplatnění absolventů škol je pravidelně zpracovávána v mnohých analýzách ČSÚ, NÚV (dříve NÚOV), Úřadu práce, ale také na úrovni odpovědných ministerstev. Jako zdroj dat pro predikci trhu práce je vhodné využívat i celková čísla struktury zaměstnanosti v krajích.

Zpracované metody zjišťování kvalifikačních potřeb trhu práce:

Od roku 2009 bylo realizováno několik projektů na území ČR, které vedly ke stanovení způsobů předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce. Pro další analýzy tak mohou být ukončené projekty vodítkem ke stanovení základních předpokladů vedoucích ke stanovení optimální předpovědi.

1) Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání Národního vzdělávacího fondu připravila v roce 2009 publikaci nazvanou Předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce. V této publikaci se nacházejí informace o možnosti využití prognostických výsledků, popis a také analýza používaných metod předvídání. Metody predikce kvalifikačních potřeb trhu práce uvedené v této publikaci mohou sloužit ke stanovování prognóz vývoje trhu práce v HMP.

2) Projekt PŘEKVAP – „Předvídání kvalifikačních potřeb“, je projekt který do konce roku 2015 realizuje Fond dalšího vzdělávání z prostředků EU. Projekt je primárně zaměřen na tvorbu stálého systému předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce a také na vývoj trhu práce obecně. Důležitým úkolem projektu je stanovení metodiky pro pravidelný sběr dat, stanovení procesů a výstupů pro zpracování kvalitní prognózy. Jeho úkolem bude také definovat optimální procesy a standardy pro pravidelné zpracování analýz. Projekt realizovaný v roce 2015 je startovní pozicí pro další rozšíření projektu v rámci programovacího období 2014 až 2020, kdy se zejména ověřuje, zda lze využívat navržený funkční systém predikování a zda je vytvořena maximální možná podpora pro aplikaci metod a výstupů projektu pro praktické využití na celostátní i regionální úrovni.

Tento projekt obsahuje několik klíčových aktivit, které lze využít k budoucí optimální předpovědi kvalifikačních potřeb trhu práce.

Klíčové aktivity projektu:

- KA 01 Řízení projektu (MPSV)
- KA 02 Tvorba informačních produktů pro vybrané skupiny uživatelů
- KA 03 Předvídání vývoje trhu práce a zkvalitňování výstupů předvídání
- KA 04 Vytvoření podmínek pro systémové předvídání vývoje na trhu práce a využití výstupů v praxi
- KA 05 Diseminace výstupů projektu
- KA 06 Evaluace

Stěžejními pro předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce budou klíčové aktivity KA 03 a KA 04. V době zpracování DZ HMP 2016 – 2020 dosud nejsou známy veškeré výsledky projektu a rovněž nejsou sumarizovány výstupy pro praktické využití. Do budoucna se však jedná o významný zdroj informací pro metodické zpracovávání analýz nutných k optimálnímu předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce.

Regionální predikce trhu práce může být také tvořena za pomoci oborových skupin, Hospodářské komory ČR a krajských hospodářských komor, asociací a svazy, cechy a dalšími profesními a oborovými skupinami. Stejně tak může být regionální predikce tvořena za účasti velkých zaměstnavatelů a zaměstnavatelů, kteří pravidelně vytváří nabídku pracovních míst.

DZ ČR jako hlavní úkol pro další období stanovuje, aby kraje a další aktéři školské politiky využívali predikci trhu práce vytvořenou MPSV a zaměřili se na soulad struktury oborových portfolií středních škol s možnostmi uplatnění absolventů v praxi.

⁸ CZESANÁ, 2009, s. 29

2. Stručná analýza plnění DZ HMP 2012

V DZ HMP 2012 byly stanoveny následující priority rozvoje a obecné cíle:

- **Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání**
- **Optimalizace nabídky vzdělávání zejména ve vztahu k trhu práce**
- **Zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních**
- **Zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj**
- **Podpora pedagogických pracovníků**

Naplnění jednotlivých cílů i jejich dílčích částí obsahují zejména Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za příslušné školní roky.

2.1 Dosažený stav vzdělávání a vzdělávací soustavy v HMP v období let 2012 – 2015

2.1.1 Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání

Tato priorita byla soustředěna do několika oblastí, a tak se může považovat za průřezovou všemi ostatními prioritami rozvoje. Velmi úzce souvisí zejména s prioritou zaměřenou na zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostního rozvoje.

Změny související s dobíhající kurikulární reformou zavádění ŠVP

V počátcích platnosti DZ HMP 2012 byl cíl výrazně ovlivňován implementací kurikulární reformy do praxe – zejména v odborných středních školách. Ve všech školách na území HMP stejně jako v celé ČR se již plně uskutečňuje vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (ŠVP). Při jejich tvorbě vycházeli ředitelé škol se svými učiteli z rámcových vzdělávacích programů (RVP) a vytvářeli je podle konkrétních vzdělávacích záměrů školy, využívali zkušeností učitelů, přizpůsobovali je podmínkám škol, potřebám žáků a požadavkům jejich rodičů. Jejich tvorba byla rovněž ovlivněna požadavky zřizovatelů, resp. potřebami regionu. ŠVP jsou standardně průběžně přizpůsobovány měnícím se podmínkám a vycházejí přitom z vlastního hodnocení školy a zejména pak z hodnocení České školní inspekce (ČŠI).

S první vlnou zavádění rámcových vzdělávacích programů do výuky, která se realizovala již od 1. 9. 2009, školy výrazné problémy neměly. Ve školním roce 2012/2013 probíhala tedy výuka podle ŠVP už i ve čtvrtých ročnících oborů vzdělání škol. Vytvořené a ve výuce aplikované ŠVP byly a jsou ověřovány ve školní praxi. Případné nedostatky nebo nepřesnosti jsou průběžně odstraňovány či modifikovány. Současně vznikají i nové ŠVP v rámci již fungujících a dlouhodobě otevíraných oborů vzdělání.

V odlišné situaci se nacházely ŠVP v odborných školách pro obory vzdělání s výučním listem a také obory vzdělání s maturitní zkouškou, a to z důvodu, že RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť. Tyto RVP byly vydávány a začleňovány postupně. Podle dalších 82 RVP byla zahájena výuka k 1. 9. 2010. Od 1. 9. 2011 bylo třetí vlnou zavedeno do výuky dalších 82 RVP a k 1. 9. 2012 se začalo vzdělávat podle 49 RVP, které byly schváleny ve čtvrté vlně. Podle posledních 4 RVP, které se týkají oborů vzdělání Strojník silničních strojů, Textilnictví, Vlasová kosmetika a Sociální činnost, začaly školy vyučovat nejpozději k 1. 9. 2014.

Obecně lze říci, že zavádění ŠVP do výuky nečinilo školám velké komplikace. V rámci kontrolní činnosti ČŠI nebylo na školách zřizovaných hlavním městem Prahou shledáno zásadní pochybení při hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP.

Pedagogičtí pracovníci podílející se na tvorbě a úpravách ŠVP jsou s kurikulárními dokumenty dobře seznámeni. Případnou metodickou pomoc poskytuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ČŠI.

2.1.2 Optimalizace nabídky zejména ve vztahu k trhu práce

Tento cíl byl v období platnosti DZ HMP 2012 naplňován zejména při zápisu nových oborů vzdělání a také při zápisu nových kapacit stávajících oborů vzdělání středních a vyšších odborných škol do rejstříku škol a školských zařízení.

HMP rovněž nepodporovalo obory vzdělání, o které není z hlediska trhu práce dlouhodobý zájem a které nejsou perspektivní z hlediska materiálního a personálního zabezpečení výuky.

Z nabídky oborů vzdělání vybraných škol od začátku doby platnosti DZ HMP 2012 byly zrušeny obory vzdělání uvedené v následujícím přehledu.

Tab. č. 8 Přehled zrušených oborů vzdělání

kód oboru	název oboru	škola
79-42-K/41	Gymnázium se sportovní přípravou	Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1
78-42-M/01	Technické lyceum	Masarykova střední škola chemická, Praha 1, Křemencova 12
63-41-M/40	Informatika v ekonomice	Obchodní akademie, Praha 1, Dušní 7
65-42-M/02	Cestovní ruch	Bankovní akademie – Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, a. s., se sídlem: Praha 3, Vlčkova 13
65-51-H/01	Kuchař – číšník	Soukromé střední odborné učiliště ATHOZ, spol. s r.o.
31-58-H/01	Krejčí	Střední odborná škola, Praha 5, Drtinova 3/498
41-52-E/01	Prodavačské práce	Odborné učiliště Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6
78-42-M/02	Ekonomické lyceum	PB - VOŠ a SŠ managementu, s.r.o., se sídlem: Praha 8, Nad Rokoskou 111/7
63-41-M/02	Obchodní akademie (večerní forma vzdělávání)	Československá akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 2
64-41-L/51	Podnikání	Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5

Zdroj: SML MHMP

2.1.3 Zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních

V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má možnost mít svého metodika prevence. Nejčastěji ostatní pedagogové se mohou vzdělávat v oblasti zlepšování klimatu ve školách a rovněž se účastnit seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě. Vzdělávací akce jsou ze strany škol i zřizovatelů plně podporovány. Pro konzultační činnost, a také pro řešení možných problémů, jsou k dispozici odborníci z PPP působících na území HMP.

2.1.4 Zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj

Podpora odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada hlavního města Prahy schválila svým usnesením č. 1430 ze dne 17. 6. 2014 dokument Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2014 – 2017 (dále jen „Podpora OV“). Na základě tohoto dokumentu byly spuštěny aktivity, kterými jsou podpořeny konkrétní obory vzdělání ve středních školách.

Veškeré aktivity Podpory OV vychází z kampaně na podporu odborného školství oborů vzdělání s výučním listem ŘEMESLO ŽIJE! a z projektu OPPA ŘEMESLO ŽIJE! II, respektive z Plánu podpory učňovského školství a řemesel v hlavním městě Praze v letech 2010 – 2013, který schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy svým usnesením č. 35/42 ze dne 26. 3. 2010.

Podpora OV byla vytvořena na základě opakovaných požadavků mnohých středních škol. Podpora OV částečně vychází z nerealizovaného projektu podpory odborného školství PATER – NOSTER z roku 2013, v rámci které byl částečně uveden do praxe pouze jeden modul stipendijního systému KOLBEN (připravovaný a ukončený v roce 2013). Podpora OV zavádí zcela nové prvky, jako jsou: motivační stipendijní program pro vybrané obory vzdělání anebo zahrnutí tzv. Projektových dnů do Podpory OV a rozšíření těchto dnů také na školy, které poskytují vzdělání s výučním listem.

Celková výše prostředků, které jsou k dispozici na realizaci aktivit Podpory OV, je 10 mil. Kč v každém kalendářním roce. Cílem je efektivní využití všech prostředků, které jsou v rámci rozpočtu odboru školství a mládeže MHMP v kalendářním roce pro Podporu OV vyhrazeny a k dispozici.

Hlavním cílem Podpory OV není vytváření nových koncepcí podpory a strategií rozvoje odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy, ale podpora, udržení a rozvoj aktivit, které byly realizovány v minulém období a které se setkaly s kladným ohlasem aktivních účastníků dotčených škol a které přispěly a přispívají ke zkvalitnění výuky a zvyšování prestiže odborného vzdělávání. Aktivity uvedené v dokumentu byly dále vyhodnoceny v rámci rozpočtu odboru školství a mládeže MHMP jako udržitelné minimálně na období let 2014 - 2017, než bude případně možné zpracovat a financovat obdobný projekt, v podobném rozsahu a záběru, jako byl projekt OPPA ŘEMESLO ŽIJE! II.

Cílem je také udržet v povědomí veřejnosti, žáků středních odborných škol, ale také sociálních partnerů škol hesla „Řemeslo žije!“ a „Odbornost žije!“.

Ne všechny aktivity jsou určeny pro všechny školy nebo všechny obory vzdělání. Každá aktivita Podpory OV má vymezený okruh podporovaných oborů vzdělání. Vzhledem k omezené výši finančních prostředků je také omezena možnost opakovaného čerpání finančních prostředků.

Představení jednotlivých aktivit:

- Projektové dny – aktivita má podporovat spolupráci středních škol a základních škol, podpořit zájem žáků 8. a 9. tříd o odborné vzdělávání, důraz je kladen na faktické odborné činnosti, které střední škola zorganizuje pro potenciální uchazeče, žáky základní školy.
- Semináře, workshopy a exkurze – zkvalitnění výuky žáků středních škol prostřednictvím intenzivního kontaktu s odborníky z profesní praxe.
- TOP kemp – vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností žáků formou jejich přímé účasti při výrobních operacích v partnerském podniku.
- Sollertia – soutěž pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu za přímé účasti podnikatelských subjektů a dalších organizací.
- Imatrikulace 1. ročníků žáků s výučním listem – aktivita, jejímž cílem je zvýšení společenské prestiže oborů vzdělání s výučním listem a jejímž úkolem je poukázat na společenskou potřebnost řemeslných profesí.
- Podpora technického vybavení škol – aktivita ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu na odborných školách, modernizaci vybavení odborných učeben či dílen pro odborný výcvik.
- Podpora vzdělávání pedagogů, učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů – krátkodobá vzdělávací aktivita, která prostřednictvím individuálně vybraných vzdělávacích programů umožní aktualizovat znalost výrobního prostředí firem, seznámit se s novými technologiemi a materiály, získat přístup a motivaci k dalšímu odbornému vzdělávání.

- Stipendijní systém – aktivita zaměřená na podporu málopočetných oborů vzdělání s výčinným listem a na motivaci žáků ke studiu těchto oborů.

Základní dokumenty pro jejich rozsáhlost lze stáhnout pod zde uvedeným odkazem na webovém portálu školství HMP: <http://skoly.praha-mesto.cz/Pro-skoly/Podpora-odborneho-vzdelavani/Zakladni-dokumenty>

Další aktivity realizované na podporu odborného vzdělávání v období let 2012 až 2015

Ve školním roce 2013/2014 a 2015/2016 byly realizovány pro žáky základních škol speciální aktivity v tzv. Hnízdech odbornosti a techniky (HOT), jejichž cílem bylo:

- Ověřit, zda metoda demonstrace polytechnických oborů a vytvoření hnízd může fungovat v prostředí SOŠ respektive podniků v přímé vazbě na žáky ZŠ.
- Popularizovat technické a jiné nehumanitní obory pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ.
- Sestavit vzdělávací program a vzdělávací cyklus s organizátorem HOT pracoviště obsahující: Vymezení přesného rámce vzdělávacího programu na konkrétním pracovišti, s existencí osnovy, podle které bude zajištěna organizace pracoviště s cílem vytvořit opravdový produkt v návaznosti na reálnou praxi v předváděném oboru.
- Nutná účast odborníka z praxe, který bude zároveň garantem osnovy.
- Nastavit dlouhodobě v čase možnost využívat HOT pracoviště u organizátorů hnízd v návaznosti na možné specifické požadavky jednotlivých základních škol a jejich časové dispozice. Aby každý žák, který prošel HOT pracovištěm, získal povědomí o daném oboru a jeho specifikách.

Odborné dovednostní soutěže SOLLERTIA

Hlavním principem dovednostních soutěží Sollertia je přímé porovnání výkonu žáků a odborníka z praxe, tzv. vyzyvatele, v závěrečném kole, kde jsou všem nastavena stejná pravidla a žáci se posuzují za stejný soutěžní úkol podle stejných kritérií jako vyzyvatel. Díky tomu je možné objektivně zjistit úroveň získaných vědomostí a dovedností žáka v porovnání s profesionálem v oboru.

Nejlepší žák z každého oboru, který dosáhne alespoň 66% výsledku vyzyvatele, je oceněn čestným titulem SOLLERS (z lat. ZRUČNÝ) a stříbrnou medailí ze 42 gramů ryzího stříbra.

Dovednostní soutěže Sollertia mají za cíl rozšířit přímou účast podniků jako budoucích zaměstnavatelů na obsahu výuky a na hodnocení výsledků žáka, a to zejména v praktickém vyučování. Zapojení odborníků z reálné praxe obohatí a rozšíří praktickou výuku odborných předmětů a propojí vazby mezi podniky a školami.

Realizační tým projektu OPPA Řemeslo žije! II chtěl dosáhnout toho, aby měřítkem profesní připravenosti bylo kromě průměru školního hodnocení také přímé porovnání s odborníkem v daném oboru.

Stalo se již pravidlem, že vyhlášení těchto soutěží probíhalo v reprezentativních prostorách Rezidence primátora hl. m. Prahy. Pro nejlepší učně v Praze se zde jednou v roce odehraje slavnostní chvíle, když zde přebírají od představitelů hlavního města a Hospodářské komory ocenění za vítězství v dovednostních soutěžích Sollertia.

Podpora jazykového vzdělávání ve středních školách poskytujících vzdělání s maturitní zkouškou

Rada hlavního města Prahy svým usnesením č. 394 ze dne 16. 3. 2010 schválila tzv. „Metropolitní program podpory středoškolské jazykové výuky“, jehož cílem je podpora a rozšíření jazykové výuky na školách zřizovaných HMP. Tento program je organizován na dobu neurčitou a byl plně podporován v době platnosti DZ HMP 2012. Programu se účastní nebo alespoň jednou zúčastnilo 80 škol zřizovaných HMP. V každém kalendářním roce je pro fungování programu vynaloženo téměř 30 mil. Kč.

Formy podpory v rámci programu:

Podpora A – Poskytnutí příspěvku na zvýšení časové dotace výuky povinného dalšího (druhého) cizího jazyka o jednu vyučovací hodinu týdně dělenou na dvě skupiny (dělená hodina), a to pro

každou třídu nebo v konzervatoři oddělení příjemce, kterou příjemce vykazuje. Tato podpora vzdělávání v dalším cizím jazyce je určena pro všechny příjemce, kde je další cizí jazyk jako povinný součástí učebního plánu školního vzdělávacího programu nebo stávajících učebních dokumentů vydaných podle dřívějších právních předpisů.

Tato forma podpory je prioritou z důvodu záměru hl. m. Prahy zkvalitnit vzdělávání právě v dalším cizím jazyce tak, aby úroveň komunikačních schopností žáků při dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou byla srovnatelná v obou cizích jazycích. Podpora „A“ je určena především pro gymnázia, lycea, obchodní akademie, hotelové školy, případně pro střední průmyslové školy, střední uměleckoprůmyslové školy a konzervatoře.

Podpora B – Poskytnutí příspěvku na zvýšení časové dotace výuky povinného (prvního) cizího jazyka o jednu vyučovací hodinu týdně dělenou na dvě skupiny (dělená hodina), a to pro každou třídu příjemce, kterou příjemce vykazuje. Podpora vzdělávání v (prvním) cizím jazyce je určena pro všechny příjemce, kde další cizí jazyk není jako povinný součástí učebního plánu školního vzdělávacího programu nebo stávajících učebních dokumentů vydaných podle dřívějších právních předpisů. Forma podpory „B“ je určena především pro střední zdravotnické školy, střední pedagogické školy, střední odborné školy a střední odborná učiliště, případně pro střední průmyslové školy, střední uměleckoprůmyslové školy a konzervatoře.

Podpora C – Poskytnutí příspěvku na zvýšení časové dotace výuky v předmětech, seminářích, modulech a jiných způsobech realizace vzdělávání v cizím jazyce stanovených školním vzdělávacím programem příjemce, a to pro každou studijní skupinu příjemce, kterou příjemce vykazuje. Studijní skupinou se pro tyto účely rozumí skupina žáků, pro kterou je vzdělávání v cizím jazyce určeno a která je složena z žáků více tříd, nebo části jedné třídy. Ve výjimečných případech, zejména u gymnázií, kde bylo v jednotlivých ročnících studia dosaženo maximální týdenní časové dotace stanovené rámcovým vzdělávacím programem je možné příspěvek poskytnout na další dělení popřípadě zavedení předmětů, seminářů, modulů a jiných způsobů realizace vzdělávání uskutečňovaného v cizím jazyce, pokud je toto vzdělávání stanoveno ve školním vzdělávacím programu.

2.1.5 Podpora pedagogických pracovníků

HMP realizovalo v období roků 2012 až 2015 několik opatření, která měla vést k lepšímu společenskému postavení učitelů a pedagogů působících na území HMP.

Jedním z podpůrných nástrojů záměru zvýšení kvality výuky na školách zřizovaných hl. m. Prahou je mimo standardní nástroje podpory (například finanční podpora v případě DVPP) i zajištění dostupného bydlení pro mimopražské učitele, resp. motivace pražských učitelů působit i nadále v oboru. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou pracuje přibližně 10,5 tis. pedagogů. Pro zvýšení prestiže učitelského povolání Rada HMP svým usnesením č. 1924 ze dne 22. 10. 2013 zvýšila kvótu pro počet bytů určených pedagogům působícím ve školách zřízených HMP o 200 bytů. Do podzimu roku 2015 bylo žadatelům o byt z kvóty profese „učitel“ přiděleno 86 bytů.

Podpora pedagogických pracovníků ze strany HMP byla rovněž v podobě finanční, kdy v každém kalendářním roce byly školám převáděny vypláceny finanční prostředky z rozpočtu HMP určené k posílení mzdových prostředků.

Podpora HMP rovněž směřovala k DVPP, kdy v rámci několika projektů financovaných z Operačního programu Praha – Adaptabilita, ale i z rozpočtu HMP byly realizovány různé vzdělávací aktivity, potřebné ke zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků zaměstnaných ve školách působících na území HMP. Například se jednalo o vzdělávací program RUR v rámci projektu OPPA Řemeslo žije! II, dále o projekty OPPA: individuální komplexní projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“, dále „Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ v oblasti specifických kompetencí“, či projekt realizovaný odborem školství „Další vzdělávání pedagogických pracovníků“. V oblasti podpory jazykového vzdělávání dobíhal v roce 2013 projekt OPPA „Jaro II“, který měl za cíl zvýšení kvality jazykových kompetencí pražských pedagogů. Od poloviny roku 2015 byl připraven k realizaci také projekt OPPA nazvaný „Rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny na školách v hlavním městě Praze“. Další aktivity v oblasti DVPP rozvíjí v roce 2015 také projekt OPPA „Řemeslo žije! III“.

2.2 Kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy

Počet škol a školských zařízení na území HMP se v období platnosti DZ HMP 2012 zásadně nezměnil. Postupně vzrůstal hlavně počet MŠ. Počet dětí v MŠ v porovnání s počtem škol MŠ vzrostl mnohem více. V letech 2012 až 2015 byly především navyšovány kapacity stávajících MŠ a otevírána detašovaná pracoviště, zejména v nenaplněných základních školách.

Tab. č. 9 Počty škol a školských zařízení

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	294	12	11	53	2	372
ZŠ	192	28	10	19	5	254
SŠ	1	108	8	72	4	193
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	17	6	14	1	38
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	2	13	5	-	2	22
Domovy mládeže	-	16	4	2	-	22
DD, DD se školou	-	2	-	1	1	4
	491	226	46	169	17	949

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2013/2014

2.2.1 Předškolní vzdělávání

Primárním zřizovatelem MŠ jsou městské části. Z 57 MČ na území HMP je 51 MČ zřizovatelem mateřských škol. Mateřské školy v HMP jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují a snaží se vycházet vstříc požadavkům na umístění dětí. Problémy jsou zejména v okrajových MČ, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů řada MČ realizovala navýšení kapacit formou stavebních úprav budov MŠ i ZŠ.

Pro uvedení specifik fungování předškolního vzdělávání je potřeba uvést několik základních údajů, které představuje následující přehled.

Tab. č. 10 Základní údaje o předškolním vzdělávání

Školní rok	Počet mateřských škol ve školním roce všech zřizovatelů	Počet dětí v mateřských školách		Počet odmítnutých žádostí k přijetí do MŠ
		z toho: v běžných třídách	z toho: ve speciálních třídách	
2011/2012	340	36 465	613	8 056
2012/2013	352	37 631	826	10 269
2013/2014	372	39 538	867	12 561
2014/2015	395	41 020	617	11 981

Zdroj: MŠMT – Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele, školní roky 2011/2012 až 2014/2015, vlastní zpracování.

Ačkoliv hl. m. Praha měla na svém území ve školním roce 2013/2014 o 359 mateřských škol méně než Středočeský kraj, připadalo v průměru na jednu pražskou mateřskou školu přibližně 109 dětí. Ve Středočeském kraji to byl téměř o polovinu menší počet – průměrně 64 dětí na jednu mateřskou školu. To je dáno sídelním rozložením obou krajů. Oproti předešlým školním rokům je v obou krajích patrný nárůst počtu mateřských škol i dětí, které se v těchto mateřských školách vzdělávají.

Nárůst počtu mateřských škol je dán z velké části vznikem nových soukromých subjektů. Těch vzniklo na území hl. m. Prahy od školního roku 2011/2012 do školního roku 2013/2014 celkem 28 z celkových 32 nových subjektů všech zřizovatelů. Pouze dva nové subjekty vznikly v rámci městských částí hl. m. Prahy jakožto zřizovatele.

Údaje, které eviduje MŠMT pod názvem „počet odmítnutých žádostí k přijetí do MŠ“ vyjadřují celkový počet žádostí, kterým mateřské školy nevyhověly. Celkový počet odmítnutých žádostí se nerovná

celkovému počtu dětí, které nebyly přijaty ke vzdělávání v mateřských školách. Rodiče totiž mohou podat více žádostí do více mateřských škol. Proto reálná čísla nepřijatých dětí jsou zcela jiná. Přesný počet dětí, které nebyly přijaty, nelze zcela přesně zjistit, protože mateřské školy si nemohou mezi sebou předávat informace o žadatelích, rovněž neexistuje ani žádný centrální registr žadatelů. Krajské úřady ani MŠMT data o jedinečných žadatelích nesbírají a nezjišťují. Počet dětí, které nebyly přijaty ke vzdělávání v mateřských školách, lze určit pouze odhadem.

Od školního roku 2010/11 je pražskými DDM, které zřizuje hl. m. Praha, provozováno 22 Center pro předškolní děti (CPD). Jedná se o dopolední celotýdenní programy v rámci zájmového vzdělávání pro předškolní děti od 3 let, a to jak pro příležitostné, tak i pro pravidelné návštěvníky s důrazem na rozvoj pohybových, hudebních, výtvarných a herních aktivit a osobnostně sociální rozvoj. Od roku 2012 je vykazována maximální naplněnost všech podporovaných CPD. Tyto CPD jsou finančně podporovány hl. m. Prahou. Model CPD je realizován i bez přímé finanční podpory hl. m. Prahy např. jako odpolední nabídka při DDM hl. m. Prahy. Ve spolupráci s DDM Praha 9 provozuje CPD rovněž MČ Praha Čakovice, která jej i financuje.

I přes navyšování kapacit MŠ a otevírání CPD převyšuje poptávka po umístění dětí (především 4letých a mladších) do MŠ zřizovaných MČ nabídku. Poptávku stále zvyšují také rodiče dětí bydlících ve Středočeském kraji, kteří dojíždějí za prací do Prahy.

2.2.2 Základní vzdělávání

Převážnými zřizovateli základních škol v hl. m. Praze jsou městské části. Dalšími zřizovateli v oblasti základního vzdělávání jsou církve a soukromí zřizovatelé. Úlohu zajistit školské služby v oblasti základního vzdělávání mají veřejní zřizovatelé, tj. městské části.

Hl. m. Prahu v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihuje zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání. Od roku 2015 je také v mnoha oblastech HMP a Středočeského kraje znatelný přechod žáků z prvního stupně na druhý stupeň základních škol. Tento stav je vyvolán nejen velkým počtem živě narozených dětí v důsledku populačního vývoje, jak již byl popsán v předcházejících kapitolách, ale také kumulací (stěhování) nového obyvatelstva v souvislosti s výstavbou bytových domů. Městské části hl. m. Prahy, kde objektivně došlo k nárůstu obyvatel přistěhováním, nemohou jednoduše čelit problémům vztahujícím se ke zvýšené poptávce po školských službách a další občanské infrastruktuře. Rozpočty městských částí hl. m. Prahy nemají dostatek finančních prostředků na výstavbu nových základních škol či přístavbu již existujících základních škol.

Nárůst obyvatelstva v problematických oblastech přehledně ilustrují kartogramy 1, 2 a 3. Údaje o vývoji počtu žáků a škol v hl. m. Praze, ve kterých jsou zřizovatelem městské části hl. m. Prahy, od školního roku 2011/2012 udává následující tabulka č. 11.

Tab. č. 11 Základní údaje o základním vzdělávání – zřizovatel MČ

Školní rok	Počet základních škol	Počet žáků v základních školách			Počet tříd
		Celkový počet žáků	z toho: na 1. stupni ZŠ	z toho: na 2. stupni ZŠ	
2011/2012	196	71 497	45 660	25 837	3 327
2012/2013	194	74 415	47 931	26 484	3 379
2013/2014	192	77 897	50 764	27 133	3 508
2014/2015	192	82 505	54 453	28 052	3 667

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2011/2012 až 2014/2015, vlastní zpracování.

Z přehledu údajů je patrné, že ačkoliv se snížil v hl. m. Praze od školního roku 2011/2012 počet základních škol zřizovaných městskými částmi ze 196 na 192, byl v každém školním roce zaznamenán nárůst žáků, kteří nastupovali na první stupeň základních škol, o více než dva tisíce.

Na zvýšenou potřebu umístění žáků do základních škol reagovali zřizovatelé hlavně zvýšením kapacity základních škol. Proto je z přehledu také patrný meziroční nárůst počtu tříd v HMP a ve Středočeském kraji, aniž by se zvyšovaly počty základních škol.

Méně významnými zřizovateli jsou v obou krajích církve a soukromí zřizovatelé. Církve v HMP ve školním roce 2013/2014 zřizovaly celkem 10 škol, s celkovým počtem žáků 1186.

Významnější změny se udály v případě soukromých zřizovatelů základních škol. V HMP bylo ve školním roce 2013/2014 zařazeno do rejstříku škol a školských zařízení celkem 19 subjektů, které poskytovaly základní vzdělávání. V případě hl. m. Prahy narostl počet škol od školního roku 2011/2012 o pět. Celkově se vzdělávalo ve školním roce 2013/2014 v soukromých základních školách na území hl. m. Prahy 1611 žáků.

V případě soukromých a církevních zřizovatelů základních škol je patrné, že doplňují segment základních škol a školských zařízení a uspokojují poptávku těch žadatelů, kteří o vzdělávání v církevních a soukromých školách stojí.

Zcela odlišné postavení mají základní školy, které zřizuje hl. m. Praha. Jedná se o tzv. speciální školy, které jsou určeny pro žáky, které není možné z různých důvodů (především ze závažných zdravotních důvodů) zařadit do běžných tříd základních škol.

Snahou HMP je rovnoměrné rozložení základních škol. V HMP ve školním roce 2013/2014 činil průměrný počet 406 žáků na jednu základní školu zřizovanou městskou částí.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družiny a školní kluby

Důležitým prvkem fungujícím paralelně se základním vzděláváním je vzdělávání účastníků ve školních družinách a školních klubech – tj. ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.

O umístění účastníků ve školních družinách je v každém sledovaném školním roce stále větší zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence rizikového chování. Na většinu škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky. I přes stále větší zájem o umístění dětí do školních družin byl od školního roku 2012/2013 do školního roku 2014/2015 patrný pokles účastníků docházejících do školních klubů. Důvodem mohou být stále zvětšující se kapacity školních družin (jejichž počet mírně ve sledovaném období stoupl). Výrazný nárůst zaznamenal celkový počet oddělení školních družin. Významně pak od školního roku 2011/2012 do školního roku 2014/2015 rostly počty zapsaných účastníků ve školních družinách – viz následující tabulka č. 12.

Tab. č. 12 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – všichni zřizovatelé

Školní rok	Družiny			Školní kluby	
	Počet družin ve šk. r. všech zřizovatelů družiny	z toho: oddělení	Počet zapsaných účastníků	Počet klubů	Počet zapsaných účastníků
2011/2012	244	1 188	31 970	67	5 412
2012/2013	245	1 279	34 315	65	5 509
2013/2014	244	1 360	36 567	67	5 177
2014/2015	252	1 499	39 919	67	4 536

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2011/2012 až 2014/2015, vlastní zpracování.

2.2.3 Základní umělecké vzdělávání

Rozložení základních uměleckých škol a jejich detašovaných pracovišť dostatečně uspokojuje poptávku po vzdělávání v tomto typu školy, které neposkytuje stupeň vzdělání. Převís poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol zřizovaných HMP přesunem volných kapacit mezi školami. Zvyšování počtu žáků zaznamenávají školy v těch částech města, kde probíhala masivní bytová výstavba.

Tab. č. 13 Počty žáků ZUŠ v jednotlivých školních rocích od 2005/2006 do 2014/2015

	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15
počet žáků	22 452	23 136	23 623	24 060	24 517	24 756	24 515	24 815	24 856	24 936
žáci v%	100	103,0	105,2	107,2	109,2	110,3	109,2	110,5	110,7	111,1

Zdroj: Statistické výkazy 2005/2006 – 2014/2015

Žáci se do ZUŠ přijímají na základě přijímací talentové zkoušky.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

2.2.4 Zájmové vzdělávání v domech dětí a mládeže

Hl. m. Praha dlouhodobě vytváří podmínky pro funkční systém volnočasové nabídky obsahující pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro děti a mládež a zároveň nabídku jednorázových a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež. Tento komunální systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností se všeobecným nebo odborným zaměřením představuje základní strukturu mimoškolních aktivit pro děti a mládež na území města, kterou zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže) a nestátní neziskové organizace (NNO). Volnočasové aktivity jsou významným potenciálem výchovného i sebevýchovného působení, pomáhají dětem a mladým lidem integrovat se do života města i aktivně se podílet na jeho rozvoji. Politika města vůči jejich volnému času přispívá k oslabení důsledku negativních jevů, které s sebou život ve velkoměstě přináší.

Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží, je profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Příležitostná činnost je účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, tematické propagační akce apod. Spontánní činnost obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let.

Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity. Po cca 15 letech začíná narůstat zájem o technické obory a dramatické a divadelní aktivity. V rámci otevřených spontánních aktivit trvale klesá zájem o nabídku volnočasových klubů v sídlištních lokalitách, zato se zvýšila využitelnost venkovních volnočasových areálů.

V souvislosti s cílenou propagací nabídky se výrazně rozvíjejí především internetové stránky jednotlivých organizací v souladu s aktuálními trendy včetně společného portálu pražských DDM www.volnycaspraha.cz. V rámci celopražských propagačních akcí realizovaly pražské DDM 2 ročníky dvoudenního Veletrhu kroužků v centru města na Karlově náměstí doplněné sérií lokálních tradičních akcí pod názvem Zastávka volný čas, které byly realizovány během jednoho dne na různých městských částech.

Tab. 14 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2006 – 2014

Typ činnosti	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Pravidelná činnost	17 727	19 424	20 401	22 271	20 265	21 344	21 363	20 835
Příležitostná činnost	179 786	173 532	190 158	152 194	176 840	165 194	150 193	171 302
Spontánní činnost	133 765	145 308	153 935	131 930	135 426	145 001	144 173	142 422
Soutěže	40 254	35 519	32 670	68 101	52 115	76 304	93 827	94 800
Prázdninové akce	10 993	12 256	10 885	34 331	17 746	15 687	14 072	12 862
Celkem	382 525	386 039	408 049	408 827	402 392	423 530	426 827	442 221

Zdroj: SVC MHMP

2.2.5 Střední vzdělávání

Specifičnost tohoto druhu vzdělávání výrazně určuje podmínky pro vzdělávání žáků v krajích. Oproti předškolnímu či základnímu vzdělávání má střední vzdělávání nadregionální charakter. Vzdělávání žáků ve středních školách není dáno pouze místními podmínkami, ale mnoha aspekty, které jsou vyjádřeny sociokulturními potřebami, ekonomickými faktory, dovednostmi a zájmy žáků, požadavky rodičů žáků, budoucím uplatněním na trhu práce, trvalým nebo stabilním ekonomickým zabezpečením rodiny, ale rovněž průchodností vzdělávacím systémem a přípravou na studium v terciárním vzdělávání apod.

Střední vzdělávání připravuje žáky pro budoucí život ve společnosti, proto jako takové je velmi důležité pro fungování ekonomiky státu, pospolitosti, udržení hodnot a kulturní sounáležitosti. Střední vzdělávání je výrazným mezníkem pro přechod jedince do samostatného produktivního života, kdy už se jedinec musí umět samostatně rozhodovat, sám sebe (popřípadě své rodinné příslušníky) ekonomicky a materiálně zabezpečit.

Střední vzdělávání prochází v posledních deseti letech výraznými změnami, a to ve všech stupních. Rozsáhlé změny umožnil nový školský zákon z roku 2004. Střední vzdělávání postihly změny jak v organizaci středního vzdělávání, společně se změnami souvisejícími s obsahem vzdělávání, přes proces přijímání žáků do středních škol až po způsob ukončování středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Střední vzdělávání je v hl. m. Praze realizováno ve středních školách, které jsou primárně zřizovány hl. m. Prahou. Působí zde také soukromí a církevní zřizovatelé, v jednom případě je zřizovatelem střední školy také městská část.

Síť středních škol je v hl. m. Praze rozložena tak, aby mohla být dostatečně uspokojena poptávka po středoškolských vzdělávacích službách. Celkové počty škol a žáků v hl. m. Praze demonstruje následující přehled v tabulce č. 15.

Tab. č. 15 Základní údaje o středním vzdělávání

Školní rok	Počet středních škol ve školním roce (všichni zřizovatelé)	Počet dětí ve středních školách			Počet tříd
		Celkový počet žáků	Nově přijatí do 1. ročníků	Absolventi za šk. r.	
2011/2012	196	67 213	16 652	13 217	2 953
2012/2013	193	64 389	16 118	13 100	2 862
2013/2014	193	62 309	15 876	12 336	2 811
2014/2015	189	61 189	15 919	11 350	2 802

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2011/2012 až 2014/2015, vlastní zpracování

Zde uvedený přehled ukazuje, že v době platnosti DZ HMP 2012 nedošlo k výrazné redukci počtu středních škol. V hl. m. Praze docházelo pouze ke snižování počtu tříd, cca o 140 (mezi roky 2011 až 2014). Od školního roku 2011/2012 se rovněž soustavně snižuje celkový počet žáků vzdělávajících se ve středních školách. V případě údaje nově přijatých žáků do prvních ročníků byl zaznamenáván výrazný propad v případě žáků nastupujících do středních odborných škol s obory vzdělání s maturitní zkouškou. V hl. m. Praze se jedná o propad 776 žáků od školního roku 2011/2012 do školního roku 2013/2014. Demografický propad v hl. m. Praze vykrývají žáci z ostatních krajů. V hl. m. Praze se například ve školním roce 2012/2013 vzdělávalo 16 716 žáků ze všech krajů ČR, přičemž jenom ze Středočeského kraje to bylo 14 199 žáků. V hl. m. Praze se tak ve středních školách vzdělává téměř čtvrtina žáků (z celkového počtu v HMP) z ostatních krajů České republiky.

V případě cílů naplňování DZ HMP 2012 v oblasti středního vzdělávání v gymnáziích není patrný zásadní trend snižování počtu žáků v tomto druhu středních škol. Hl. m. Praha mělo ve školním roce 2011/2012 na svém území 68 škol se vzdělávacím oborem typu gymnázium. Do školního roku 2014/2015 navíc přibyla jedna škola poskytující vzdělávací oborem typu gymnázium na celkový počet 69 středních škol s tímto oborem.

Velmi mírně se snižovaly celkové počty žáků v gymnáziích, přičemž však počty žáků nastupujících do prvních ročníků se téměř v žádném školním roce neměnily. Tento stav je způsoben určitým specifikem HMP, kdy si jej jako cíl pro vzdělávání v gymnáziích volí žáci z jiných krajů. Často je gymnázium

voleno zejména ve vztahu k dalšímu zájmu vzdělávat se na pražských vysokých školách po absolvování příslušného stupně vzdělání.

V HMP nebyl snížen poměr žáků odcházejících do gymnaziálního vzdělávání. O vzdělávání v gymnáziích má veřejnost stálý zájem, proto nedošlo k zásadním opatřením směřujícím k omezení přístupu k všeobecnému vzdělávání v gymnáziích – například přísnějšími přijímacími zkouškami, výrazným omezením počtu otevíraných tříd v prvním ročníku apod.

V HMP se podařilo udržet zájem žáků o obory vzdělání s výučním listem. Ve školním roce 2011/2012 se v oborech vzdělání s výučním listem v denní formě vzdělávání vzdělávalo 7 907 žáků. Ve školním roce 2013/2014 to bylo 7 137 žáků – tedy o 800 méně, než tomu bylo ve školním roce 2011/2012. Na druhou stranu byl zastaven radikálnější propad žáků vzdělávajících se v oborech vzdělání s výučním listem díky cílené kampani na podporu odborného školství v hlavním městě Praze – Řemeslo žije!

Výrazným specifikem hl. m. Prahy je vyšší počet středních škol na jejím území, přičemž se geograficky jedná o území menší než například území Středočeského kraje. Je to dáno tím, že hlavní město tvoří centrum, do kterého se sice sjíždějí občané ze všech krajů ČR – nejčastěji za zaměstnáním a vzděláváním. Hl. m. Praha má vysoký podíl všeobecného vzdělávání – gymnázií. Naopak v menším počtu, oproti Středočeskému kraji, se nachází na území hl. m. Prahy školy poskytující obory vzdělání s výučním listem. To je dáno zejména odvětvími, která jsou zastoupena z velké části nevýrobní sférou na území hl. m. Prahy.

Jak už bylo uvedeno, ve středních školách na území HMP studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích, nejvíce ve Středočeském kraji, následuje Ústecký a Jihočeský kraj – viz následující tabulka č. 16.

Tab. č. 16 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní forma vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní

kraj														
školní rok	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středo-český	Ústecký	Zlínský	celkem
2011/2012	332	142	232	164	197	261	263	87	155	223	14 744	560	68	17 428
2012/2013	330	137	204	152	231	279	160	91	178	261	14 199	490	69	16 716
2013/2014	309	106	172	117	240	267	125	78	155	235	12 555	460	67	14 886
2014/2015	263	116	162	138	187	260	144	78	146	193	12 162	484	79	14 385

Zdroj: SML MHMP

Obecně by mohlo být ze statistických údajů konstatováno, že zásadní cíle a priority z oblasti optimalizace středních škol a optimalizace struktury oborů vzdělání předeslané v DZ HMP 2012 nebyly naplňovány. Avšak cíle DZ HMP 2012 nemohly být zcela naplňovány z důvodu několikerych změn v politickém zastoupení HMP za oblast školství, nebylo tak možné realizovat odpovídající koncepční kroky. I přes to v roce 2015 došlo ke sloučení Obchodní akademie, Praha 4, Svatoslavova 333 s Obchodní akademií, Praha 3, Kubelíkova 37, která se rovněž stala nástupnickou organizací. Po důkladné analýze stavu vzdělávací soustavy v HMP v oblasti středního vzdělávání s náležitým výhledem do budoucna, budou priority nastavené v DZ HMP 2012 přeneseny i do dalších DZ HMP.

Ve středních školách na území HMP jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Nejpočetněji zastoupenými skupinami oborů středních škol v denním vzdělávání jsou tradičně Obecná příprava (gymnázium), Ekonomika a administrativa, Gastronomie, hotelnictví a turismus a Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika. V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina Podnikání v oborech, odvětvích, dále Ekonomika a administrativa a Gastronomie, hotelnictví a turismus.

Ve středních školách na území HMP se vzdělávalo v letech 2012 až 2015 stále více cizinců. Naprostá většina škol nemá se začleňováním těchto žáků do kolektivu větší problémy. Školy konstatují, že cizinci vstupující do přípravy pro povolání v oborech vzdělání s výučním listem, přicházejí se slabší

znalostí češtiny, a tudíž jsou méně komunikativní. U oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou bývá znalost češtiny lepší. Kolektivy tříd přijímají cizince většinou bez problémů, neprojevují se žádné národnostní, rasové, náboženské či politické problémy. Studijní výsledky cizinců a jejich setrvání v přípravě pro povolání bývá obdobné jako u našich žáků. K nejsilněji zastoupeným národům patří hlavně Ukrajinci a Vietnamci, dále to jsou Slováci a Rusové.

2.2.6 Konzervatoře

Konzervatoře jsou specifickým druhem škol, který rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje středního vzdělání s maturitní zkouškou a vyššího odborného vzdělání v konzervatoři.

Na území HMP působí 8 konzervatoří. HMP zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře, z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy.

V konzervatořích na území HMP studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji – viz tabulka č. 17. Nejvíce je opět vzhledem k dopravní obslužnosti ze Středočeského kraje.

Tab. č. 17 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromý zřizovatel – denní forma vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
školní rok														
2011/2012	55	18	37	39	57	60	20	24	44	34	180	53	15	636
2012/2013	47	21	39	42	59	70	30	24	40	33	167	43	12	627
2013/2014	55	23	33	48	57	73	36	33	40	27	138	42	17	622
2014/2015	57	19	28	53	60	69	32	27	40	37	154	43	24	643

Zdroj: SML MHMP

Stejně jako na ostatních druzích a typech škol se i na konzervatořích vzdělávají žáci – cizí státní příslušníci. Se začleňováním cizinců a příslušníků národnostních menšin nejsou na konzervatořích problémy. Naopak tento typ škol přirozeně počítá s vhodnějšími podmínkami pro multikulturní prostředí. Nejvíce cizinců pochází ze Slovenska, Ukrajiny a Ruska.

2.2.7 Vyšší odborné vzdělávání

Většina vyšších odborných škol na území HMP vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Počet studentů se výrazným způsobem nemění, ale nemá jednoznačnou tendenci, střídá se nárůst a pokles.

Nejpočetněji zastoupenými skupinami oborů vyšších odborných škol v denním vzdělávání jsou skupiny Zdravotnictví, Pedagogika, učitelství a sociální péče a Umění a užité umění. V ostatních formách vzdělávání jsou nejpočetněji zastoupeny skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnoprávní činnost, 53 Zdravotnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let. Nejvyšší je zastoupení 21letých. Počet studentů – cizích státních příslušníků se každým rokem pomalu zvyšuje. Žádné problémy s jejich začleňováním do studia nejsou.

2.2.8 Speciální školství

Odbor školství a mládeže MHMP realizoval v období platnosti DZ HMP 2012 dvě schválené koncepce:

1. Koncepce pražského speciálního školství (schválena usnesením ZHMP č. 20/59 ze dne 30.10.2008) - prioritou je zajištění podpůrných asistenčních služeb a zlepšování podmínek pro úspěšnou integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

HMP se pohybuje vysoko nad celorepublikovým průměrem v počtu přidělených AP. Lze konstatovat, že Praha integruje podstatně ve větším rozsahu než jiné kraje a podporu integraci zajišťuje i finančně.

2. Koncepce péče o ohrožené děti na území hlavního města Prahy (schválena usnesením ZMHP č. 28/26 ze dne 18.6.2009) - dětským domovům - příspěvkovým organizacím zřizovaným HMP jsou přidělovány byty pro rodinné skupiny a startovací byty pro zletilé klienty.

Ve školním roce 2014/2015 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 1 dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 383 klientů. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 399 lůžek. Naplněnost kapacit byla 95,99 %. Obecně lze konstatovat, že se počty klientů výše uvedených zařízení dramaticky nemění. Celková průměrná naplněnost kapacit jednotlivých typů zařízení se pohybuje okolo 90 %.

Dosavadní zkušenosti se životem dětí a mladistvých v bytech mimo zařízení DD hodnotí ředitelé obou dětských domovů velice pozitivně: zlepšení vztahů mezi dětmi v rodinných skupinách, snížení počtu výchovných problémů. Děti žijící v běžné občanské zástavbě lépe poznávají, jak funguje běžná rodina a domácnost, přirozeněji se začleňují do společnosti. U zletilých klientů, kteří mají možnost samostatně bydlet a hospodařit, dochází k systematické integraci z dětského domova do samostatného života, vlastní orientaci klienta v osobním i občanském životě.

V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvují různé kroužky, převážně mimo zařízení, jedná se např. o kroužky florbalu, stolního tenisu, kroužky taneční, výtvarné a hudební. DD Dolní Počernice realizuje program Lépe připraven do života, který má za úkol doplňovat kompetence dětí na úspěch na trhu práce, schopnost udržet si bydlení, hospodařit s penězi. Dětské domovy organizují letní tábory, lyžařské výcviky i zahraniční zájezdy. Oba dětské domovy zřizované hl. m. Prahou organizují množství akcí pro děti z dětských domovů nejen na pražské úrovni. DD Dolní Počernice je dlouhodobě spolupořadatelem Dětského domov Cupu - soutěže o nejvšestrannější sportovní dětský domov v ČR (přehazovaná, fotbal, stolní tenis, pétanque, běh atd.).

2.3 Financování regionálního školství

2.3.1 Výdaje HMP na školství za období 2011 – 2014

Nejdůležitější výdaje na školy a školská zařízení na území HMP zřizované MČ, HMP a soukromými subjekty poskytované z prostředků státního rozpočtu a z prostředků HMP představují následující přehledy.

Tab. č. 18 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2012	2013	2014	2015
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	9 221 737,1	9 460 621,6	9 878 627	10 479 806,2
z toho				
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 566 864	3 574 721	3 607 191	3 608 501
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 721 029	4 553 497	4 788 672	5 025 884
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 048 106	1 063 826	1 086 869	1 143 065

Zdroj: ROZ MHMP

Tab. č. 19 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2012	2013	2014	2015
gymnázia				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	772 083,0	785 766,0	786 647,0	785 178,0
z toho: mzdové výdaje	765 038,0	770 789,0	771 842,0	771 019,0
provozní výdaje	320 712,0	309 422,0	313 896,3	327 038,0
investiční výdaje	64 486,3	60 457,6	34 662,3	41 161,9
střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 342 610,0	1 302 115,0	1 256 871,0	1 282 014,0
z toho: mzdové výdaje	1 325 494,0	1 278 422,0	1 279 125,0	1 258 913,6
provozní výdaje	483 721,1	507 476,9	294 004,1	527 910,0
investiční výdaje	108 427,4	98 224,8	52 967,4	121 636,9
vyšší odborné školy				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	437 584,0	443 460,0	453 216,0	464 176,0
z toho: mzdové výdaje	434 810,0	437 439,0	446 088,0	458 060,0
provozní výdaje	111 012,4	111 343,9	118 134,4	118 454,7
investiční výdaje	0	0	19 303,4	0
školy pro žáky se SVP				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	468 525,0	487 859,0	496 412,0	494 622,0
z toho: mzdové výdaje	465 733,0	482 579,0	490 853,0	489 039,0
provozní výdaje	148 966,3	146 312,5	162 022,1	177 366,9
investiční výdaje	42 392,5	37 209,3	13 089,2	25 354,1

Pokračování tabulky na další straně!

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2012	2013	2014	2015
pedagogicko-psychologické poradny				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	51 426,0	53 137,0	54 295,0	56 676,0
z toho: mzdové výdaje	51 173,0	52 551,0	53 651,0	56 046,0
provozní výdaje	14 393,3	12 432,1	12 552,2	13 047,0
investiční výdaje	0	0	2 178,0	0
domovy mládeže				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	37 975,0	39 224,0	40 163,0	41 060,0
z toho: mzdové výdaje	37 770,0	39 007,0	39 902,0	40 668,0
provozní výdaje	18 500,3	19 446,0	18 487,0	21 610,0
investiční výdaje	0	2 100,0	2 100,0	14 325,0
dětské domovy				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	33 221,0	32 987,0	34 349,0	34 700,0
z toho: mzdové výdaje	33 149,0	32 777,0	34 223,0	34 565,0
provozní výdaje	24 543,0	25 839,6	24 987,0	26 463,0
investiční výdaje	0	2 461,1	676,9	0
jazyková škola				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0	0
provozní výdaje	173,6	119,0	81	1 426
investiční výdaje	0	0	0	0
školní jídelny				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 142,0	3 635,0	3 511,0	3 572,0
z toho: mzdové výdaje	3 114,0	3 566,0	3 444,0	3 502,0
provozní výdaje	3 284,0	3 404,0	3 207,0	3 192,0
investiční výdaje	0	0	0	0
základní umělecké školy				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	316 035,0	324 166,0	330 963,0	333 861,0
z toho: mzdové výdaje	315 366,0	323 478,0	330 284,0	333 156,0
provozní výdaje	26 852,7	22 961,5	25 821,5	26 560,3
investiční výdaje	0	5 732,8	5 776,9	0
domy dětí a mládeže				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	104 263,0	102 372,0	105 764,0	112 642,0
z toho: mzdové výdaje	102 839,0	100 174,0	102 916,0	109 475,0
provozní výdaje	82 143,2	84 691,2	89 536,6	88 884,0
investiční výdaje	0	28 208,2	8 708,8	1 925,8
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zař. - např. DD, ŠJ)				
celkem				
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 566 864	3 574 721,0	3 607 191,0	3 608 501,0
z toho: mzdové výdaje	3 534 486	3 520 782,0	3 552 328,0	3 554 443,6
provozní výdaje	1 234 302	1 243 448,7	1 287 106,9	1 331 951,9
investiční výdaje	253 115	234 393,8	237 656,7	204 402,7

Zdroj: ROZ MHMP

Granty poskytované HMP v letech 2012 - 2016 na podporu vzdělávání

Jednou z forem podpory rozvoje vzdělávání jsou granty. HMP vyhlašuje Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hlavního města Prahy na základě tezí obsažených ve Strategickém plánu hl. m. Prahy.

Výběr programů pro grantové řízení v oblasti vzdělávání vychází především z priorit DZ HMP 2008, a je zaměřen na konkrétní vývojové potřeby a trendy výchovně - vzdělávací soustavy v celém kontextu rozvoje HMP, řešení potřeby neustálého zvyšování úrovně vzdělání obyvatel HMP. Například:

- soustavné zvyšování odborné kvalifikace učitelů a pedagogických pracovníků škol na území HMP a jejich vzdělávání v oblasti pedagogických věd,
- dosažení všeobecných jazykových znalostí a dovedností žáků, studentů či učitelů cizích jazyků se zřetelem na modernizaci forem a metod lingvistického vzdělávání,
- zkvalitnění výuky cizích jazyků kvalifikovanými rodilými mluvčími a studijními pobyty v zahraničí,
- soustavná podpora odborného vzdělávání v oblasti vzdělávání žáků i pedagogických pracovníků škol.

Celoměstské programy podpory vzdělávání jsou ze strany HMP zabezpečeny granty formou darů pro cizí organizace a navýšením účelově vázaných finančních prostředků pro organizace zřízené HMP a jednotlivými městskými částmi.

Tab. č. 20 Prostředky HMP vyčerpané pro oblast podpory vzdělávání na území HMP v letech 2012 – 2015 (v tis. Kč)

rok	2012	2013	2014	2015
suma	13 000	13 000	20 345	18 400

Zdroj: SML MHMP

V letech 2012 až 2015 se Celoměstské programy podpory vzdělávání zaměřily na čtyři tematické okruhy:

- Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických a výchovných pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy.
- Program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů.
- Program na podporu rozvoje škol zřizovaných hl. m. Prahou.
- Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hl. m. Prahou se členil na 4 subprogramy: Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí, Zahraniční praxe žáků a studentů středních škol (SOŠ, SOU s výjimkou gymnázií), konzervatoří a vyšších odborných škol a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Tab. č. 21 Přehled celoměstských programů vzdělávání vyhlášených na rok 2016

1	Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi a na podporu vzdělávání managementu a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení na území hlavního města Prahy
2	Program na podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů škol a školských zařízení na území hlavního města Prahy s výjimkou škol vysokých
3	Program na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou
4	Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
5	Program prevence sociálního vyloučení ve školách zřízených hlavním městem Prahou

Zdroj: SML MHMP

Pro rok 2016 se pro programy 1 až 5 kalkuluje v rozpočtu HMP 20 mil. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných).

2.3.2 Čerpání finančních prostředků z ESF pro období 2007 – 2013

Realizace projektů přímého přidělení v rámci Operačního programu Praha - Adaptabilita

Řemeslo žije! II

Projekt navázal na projekt financovaný z prostředků HMP „Řemeslo žije!“ Hlavním cílem projektu byl rozvoj středního odborného vzdělávání, a to prostřednictvím spolupráce středních škol s praxí. Součástí projektu byly regionální soutěže žáků SŠ, další průběžné vzdělávání učitelů odborného výcviku a praktického vyučování, zapojení odborníků z praxe do vzdělávání žáků středních škol, cvičné polygony, informační program pro pedagogické pracovníky základních škol, odborné konference a propojení středních škol a profesní praxe. Do uvedených aktivit se zapojilo 3798 jedinečně podpořených osob: žáci, pedagogové či odborníci z praxe.

Projekt byl zahájen v listopadu 2010. Projekt byl řádně ukončen k 30. 6. 2013.

Celkové náklady na projekt činily bezmála 23 000 tis. Kč.

Integrace

Individuální komplexní projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“, zkrácený název „Integrace“. Hlavním výstupem projektu byl ucelený vzdělávací program, zaměřený na rozšíření odborných vědomostí a speciálně pedagogických kompetencí a výměnu zkušeností mezi pedagogy a asistenty běžných škol a pedagogy ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center.

Projekt byl zahájen v únoru 2011. Projekt byl ukončen v roce 2014.

Celkové náklady na projekt činily 7 906,98 tis. Kč.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ v oblasti specifických kompetencí

Projekt obsahoval sedm specifických vzdělávacích aktivit pro pedagogické pracovníky VOŠ: např. vedení a hodnocení absolventské práce, práce se zdrojovou literaturou, výzkumné metody, prezentační dovednosti, tvorba a využití profesního portfolia pro formování odborných kompetencí studentů, mentoring a supervize jako zdroj sebereflexe, fungování informačního systému v organizaci výuky na VOŠ.

Projekt byl zahájen v září 2011. Projekt byl ukončen v roce 2013.

Celkové náklady na projekt činily 6 294,04 tis. Kč.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Projekt vznikl na základě analýzy potřeb pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení. Obsahoval několik klíčových aktivit, např. doplnění odborné kvalifikace pro učitele odborných předmětů a praktického vyučování středních škol, pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů základních i středních škol a témata, jako např. oblast bezpečnosti práce. Zaměřil se také na průběžné vzdělávání v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (např. grafické systémy v geodézii, využívání programů IT v matematice a fyzice, AutoCAD pro projektování ve stavebnictví, legislativa v oblasti použití chemických látek ve školách).

Projekt byl zahájen v lednu 2012. Projekt byl ukončen v roce 2014.

Celkové plánované náklady na projekt činily 23 6514,062 tis. Kč.

Řemeslo žije! III

Cíle a priority vychází z projektů Řemeslo žije! II a Podpory OV na území HMP v letech 2014 – 2017.

Projekt byl realizován v roce 2015.

Celkové náklady na projekt činí 6 964, 595 tis. Kč.

Rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny na školách v hlavním městě Praze

Projekt je zaměřen na rozvoj kompetencí v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny pro skupinu 1100 pedagogických pracovníků. Cílovou skupinu projektu tvoří pedagogičtí pracovníci ze středních škol, vyšších odborných škol a základních škol. Pedagogové získají formou zážitkové medicíny praktické dovednosti, jak poskytnout první pomoc ve stavech bezprostředního ohrožení života žáků a studentů pražských škol.

Projekt byl realizován v roce 2015.

Celkové náklady na projekt činí 6 488,002 tis. Kč.

3. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání

DZ HMP 2016 – 2020 úzce navazuje na DZ HMP 2012, aby byla zajištěna kontinuita opatření, cílů a priorit stanovených v předchozím dlouhodobém záměru. Tento dlouhodobý záměr vychází ze strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v kraji do roku 2020 stanovené v aktuálním DZ ČR. DZ HMP 2016 – 2020 musí obsahovat opatření formulovaná v DZ ČR v kapitole E 2. Opatření DZ ČR jsou rovněž upravena podle místních podmínek tak, aby odpovídala místnímu aktuálnímu stavu vzdělávací soustavy a stavu celého segmentu školství v HMP obecně.

V souladu s DZ HMP 2012 a DZ ČR jsou pro roky 2016 – 2020 stanoveny priority, které buď nebyly zcela naplněny v DZ HMP 2012, či je nutné v těchto prioritách stále pokračovat, nebo jsou zcela nové.

- **zvyšování kvality a modernizace vzdělávání** (modernizace učeben, zvyšování efektivity vzdělávání - zavádění nových forem a metod výuky, podpora celoměstských programů na podporu vzdělávání). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- **optimalizace nabídky vzdělávání zejména ve vztahu k trhu práce** (podpora odborného vzdělávání - zpopularizování oborů vzdělání s výučním listem, popularizace technických a nehumanitních oborů vzdělání s maturitní zkouškou, poměrný počet přijímaných žáků víceletých gymnázií k celkovému počtu přijímaných žáků na SŠ, optimalizační kroky spojené s úpravou rejstříku škol a školských zařízení, spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery, komunikační propojení ZŠ a SŠ, racionální rozšiřování kapacit mateřských a základních škol v místech aktuální potřeby). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- **provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit roztržičnost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území HMP** (v době platnosti DZ HMP 2016 – 2020 nezařazovat do struktury oborů vzdělání takové obory vzdělání, které jsou v dostatečném množství na území HMP zastoupeny, po zvážení všech dopadů a zajištění podrobné analýzy zahájit efektivní optimalizaci nabídky oborů vzdělání zejména ve středních školách tak, aby nebyly poskytovány identické obory vzdělání na několika místech v HMP, analyzovat stav nabídky oborů vzdělání ve středních a vyšších odborných školách a upravit kapacity podle reálného stavu apod.).
- **zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních** (prevence rizikového chování, metodická podpora psychologů, větší zapojení rodičovské veřejnosti, zainteresování žáků do dění ve školách, podpora multikulturní výchovy, prevence kriminality, monitoring sociálního klimatu škol). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- **zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj** (jazykové vzdělávání, informační a finanční gramotnost, podpora nadaných žáků, zlepšování podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – kvalita pedagogů, učební a kompenzační pomůcky, inkluze a integrace, asistenční služby, podpora volnočasových aktivit a sportu včetně celoměstských programů na podporu volného času a sportu, zvyšování etického vědomí žáků a studentů, zvyšování jejich motivace, zvyšování zručnosti, jemné motoriky a polytechnických znalostí a dovedností u dětí a žáků).
- **podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj** (ve spolupráci s organizacemi působícími na území HMP v oblasti EVVO vytvořit metodiky a koncepce – podle krajské koncepce EVVO – které budou komplexně zajišťovat vzdělávání v oblasti EVVO, podpora propojování školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO).
- **podpora pedagogických pracovníků** (další vzdělávání – zvyšování a prohlubování kvalifikace, spolupráce mezi školami, oceňování úspěšných pedagogů, odměňování, zkvalitňování pracovního prostředí, síťování a stínování apod.). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.

V následujících podkapitolách jsou formulovány konkrétní cíle pro každý druh vzdělávání a uvedeny aktivity, jimiž by měly být cíle dosahovány.

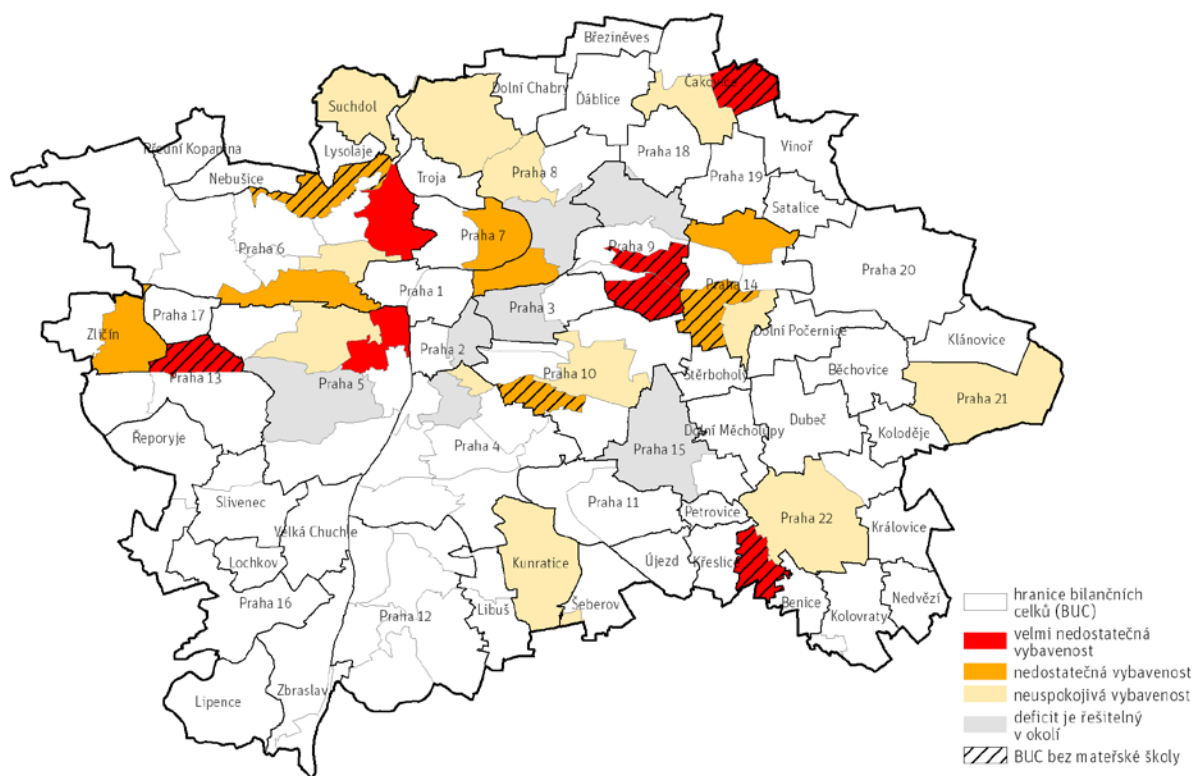
3.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání v HMP je v oblasti jeho kapacit výrazně ovlivňováno demografickým vývojem v konkrétních oblastech a jednotlivých městských částech HMP. Pro zajištění dostatečné kapacity sítě mateřských škol a rovného přístupu k předškolnímu vzdělávání bude nutné v místech aktuální potřeby zajistit dostatečné kapacity předškolních zařízení. V posledních letech je předškolní vzdělávání také ovlivňováno migrací obyvatel Prahy díky stěhování do nových bytů a rodinných domů v místech, kde probíhala a probíhá masová výstavba určená k bydlení a rovněž migrací cizinců, pro které je HMP cílovou oblastí k usídlení.

V rámci Strategie 2020 je pro předškolní vzdělávání prioritou zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání. Rovněž je prioritou zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání. Tyto dva prioritní cíle v oblasti předškolního vzdělávání samozřejmě s sebou přinesou i změny, které mohou být velmi zásadní pro veřejné zřizovatele mateřských škol. Například bude nutné, v případě zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání, uvažovat velmi vážně nad navýšením kapacit veřejných mateřských škol. Od tohoto kroku se pak odvíjí také financování této oblasti regionálního školství, a to jak z pohledu státního rozpočtu, tak také z pohledu rozpočtů zřizovatelů.

Pro stanovení konkrétních cílů je důležitý popis aktuálního stavu vybavenosti předškolních zařízení na území HMP. Pro tyto účely zpracoval IPR analýzu deficitů více než nebo rovných 50 míst v mateřských školách v bilančních územních celcích – viz následující kartogram 4 (stav v roce 2014).

Kartogram 4 Analýza deficitů 50 míst v mateřských školách v bilančních územních celcích k roku 2014

Zdroj: IPR – Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Regionální školství, Analýza vybavenosti a dostupnosti školských zařízení v Praze, Praha 2015, s. 8, ISBN 978-80-87931-37-0

Analýza vybavení města mateřskými školami je založena na kombinaci deficitů kapacit škol a pěší dostupnosti do 600 a 900 m. Ke zjištění lokálních disproporcí pomohlo rozdělení Prahy na bilanční územní celky (dále BUC), které jsou vymezeny se zřetelem k přijatelným docházkovým vzdálenostem ke školám a současně skladebné vůči základním sídelním jednotkám (ZSJ), městským částem i správním obvodům.

Analýza lokálních deficitů mateřských škol vychází z porovnání celkových kapacit škol v jednotlivých BUC s počtem dětí odpovídající věkové skupiny (3 – 5 let) v BUC, přihlíží k velikosti BUC a procentnímu podílu zjištěného deficitu, k pěší dostupnosti škol, k územním souvislostem s lépe nebo hůře vybaveným okolím, které je nebo není schopno svou kapacitní vybaveností dané lokalitě pomoci, a k holému faktu, zda v daném BUC školské zařízení již existuje (lze/nelze tedy uvažovat o případné dostavbě). Deficit menší než 50 míst byl v rozvaze pominut.

Vyhodnocení kapacitních a územních parametrů identifikovalo 4 kategorie bilančních územních celků, v mapkách a tabulkách označených barvou (viz kartogram a tabulka).

Tab. č. 22 Analýza deficitů ≥50 míst v mateřských školách v bilančních územních celcích k roku 2014

Bilanční územní celek	Deficit MŠ 2014	Škola/školy 2014 v BUC	Kapacity škol v okolních BUC a jejich dostupnost	% z věkové skupiny
Praha 9 - Harfa_Hloubětín	-388	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-100
Praha 5 - Smíchov_sever	-318	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-55
Praha 6 - Dejvice	-424	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-41
Čakovice - Miškovice	-88	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-100
Praha 22 - Pitkovice	-70	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-100
Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky	-124	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-100
Praha 9 - Hrdlořezy	-116	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-100
Praha 8 - Karlín	-122	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-31
Praha 6 - Břevnov	-222	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-39
Praha 7 - Holešovice_Bubny	-151	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-28
Praha 14 - Kyje	-95	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-100
Praha 10 - Bohdalec_Slatiny	-93	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-99
Praha 6 - Šárecké údolí	-55	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-101
Praha 14 - Hutě	-162	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-89
Zličín	-130	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-54
Praha 14 - Hostavice	-72	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-35
Praha 21	-84	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-17
Praha 22 - Uhřetěves	-72	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-15
Suchbát	-68	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-23
Praha 8 - Bohnice_Čimice	-72	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-5
Praha 8 - Kobylisy	-278	je, ale nedostačuje	pouze částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-39
Praha 10 - Strašnice	-259	je, ale nedostačuje	pouze částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-24
Praha 6 - Střešovice	-139	je, ale nedostačuje	pouze částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-50
Čakovice	-92	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-22
Kunratice	-73	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-18
Praha 5 - Košíře	-65	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-8
Praha 4 - Nusle	-117	je, ale nedostačuje	pouze částečně volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-29
Praha 4 - Pankrác	-311	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-60
Praha 15 - Hostivař	-201	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-32
Praha 18 - sídliště Prosek	-103	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-100
Praha 5 - Jinonice_Radlice	-161	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-58
Praha 3 - západ	-176	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-12
Praha 2 - východ	-108	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-11
Praha 9 - sídliště Prosek	-69	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-7
Praha 8 - Libeň	-53	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-10

Zdroj: IPR – Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Regionální školství, Analýza vybavenosti a dostupnosti školských zařízení v Praze, Praha 2015, s. 9, ISBN 978-80-87931-37-0

Celky červené kategorie (s obzvlášť nedostatečnou vybaveností MŠ): Praha 9 – Harfa-Hloubětín, Praha 5 – Smíchov-sever, Praha 6 – Dejvice, Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky, Praha 9 –

Hrdlořezy, Čakovice – Miškovice a Praha 22 – Pitkovice. V celku Praha 9 – Harfa-Hloubětín, kde probíhá masivní bytová výstavba na plochách bývalé ČKD, byl zjištěn velmi vysoký deficit 388 míst, v docházkové vzdálenosti není žádná MŠ a v okolních územích je buď rovněž deficit anebo malý převis nabídky; obdobná situace je v případě Prahy 5 – Smíchov – sever. Celky Praha 6 – Dejvice se sice nalézají uprostřed obytné zástavby s vyrovnanou vybaveností, ale celkový převis nabídky okolí není tak velký, aby saturoval deficit 424 míst (absolutně nejvyšší hodnota). Celky Praha 13 – severně od Rozvadovské spojky a Praha 9 – Hrdlořezy charakterizuje sousedství s dobře vybavenými celky s převisem nabídky, ale jejich využívání silně znepřístupňuje územní bariéry. Celky Čakovice – Miškovice a Praha 22 – Pitkovice je deficit sice nižší než 100 míst, ale vzhledem k odloučenosti lokalit, pokračující obytné výstavbě a příslušnosti k městským částem, které jsou rovněž deficitní, byly celky zařazeny do červené kategorie.

Celky oranžové kategorie (s nedostatečnou vybaveností MŠ): Praha 7 – Holešovice-Bubny, Praha 8 – Karlín, Praha 6 – Břevnov, Praha 14 – Hutě, Zličín (stávající MŠ v celcích jsou, ale kapacitně nedostačují, deficit je 220 - 120 míst, v okolí buď volné kapacity nejsou, nebo jsou obtížně dostupné). V celcích Praha 10 – Bohdalec - Slatiny, Praha 14 – Kyje a Praha 6 - Šárecké údolí je deficit nižší než 100 míst, žádná MŠ však v nich není a volné kapacity v okolních celcích jsou obtížně dostupné.

Celky žluté kategorie (s neuspokojivou vybaveností MŠ): Praha 8 – Kobylisy, Praha 10 – Strašnice, Praha 6 - Střešovice a Praha 4 – Nusle, kde je deficit v rozsahu 280 - 100 míst, je možné situaci alespoň částečně saturovat v okolí. V celcích Čakovice, Kunratice, Praha 5 – Košíře, Praha 21, Praha 14 – Hostavice, Praha 22 – Uhřetěves, Praha 8 – Bohnice - Čimice a Suchdol je deficit menší než 100, kapacity v okolí jsou však buď nedostatečné, nebo obtížně dostupné.

Celky šedé kategorie: Praha 4 – Pankrác, Praha 15 – Hostivař, Praha 3 – západ a Praha 5 – Jinonice - Radlice (deficit v rozmezí 310 – 160 míst), celky Praha 2 – východ a Praha 18 - sídliště Prosek (deficit vyšší než 100) a Praha 9 - sídliště Prosek a Praha 8 – Libeň. Celky mohou využívat velmi dobře dimenzovanou vybavenost v okolí.

Komentář k analýze: Prognózu počtu obyvatel za menší územní celky je velmi složité provádět. Obecně platí, že čím menší území chceme prognózovat, tím větší vliv má na populační vývoj migrace, která je velmi těžko předvídatelná. Překládaná prognóza počtu a věkové struktury obyvatel za bilanční územní celky (BUC) byla vytvořena začátkem roku 2015 na základě odvození z prognózy vyššího územního celku. Jako referenční prognóza byla zvolena prognóza od autorů z Přírodovědecké fakulty UK v Praze z roku 2014. Tato prognóza vycházela tedy ze situace z roku 2012 a 2013. Je proto nutné upozornit, že od doby zpracování prognózy nastaly neočekávané změny. Především se jedná o nepředvídatelně vysoký přírůstek obyvatel v roce 2014 a nejnovější poznatky o plánované bytové výstavbě, které předpokládají vyšší stavební aktivitu, než bylo prognózováno v některých městských částech. Probíhající změny nicméně nikterak neznehodnocují základní výsledky prognózy. Přesto je dobré provést její aktualizaci (od roku 2016).

Výše uvedená analýza vybavení města mateřskými školami vychází z dostupných dat k roku 2014, vzhledem k tomu, že demografický vývoj se může v jednotlivých městských částech v průběhu platnosti DZ HMP 2016 – 2020 výrazně měnit, je důležité při stanovování a úpravě kapacit stávajících mateřských škol, zápisu nových subjektů do rejstříku škol a školských zařízení, či přidávání dalších součástí školy přihlídnout k aktuálnímu demografickému vývoji stanoveného na základě věrohodné demografické analýzy.

Na základě nejnovějších údajů z konce roku 2015 (ze zpracovaných demografických analýz) vznikne s vysokou pravděpodobností nejpozději do roku 2021 potřeba řešit vybavenost mateřskými školami – například na území Prahy 12, ale i na dalších územích jiných městských částí. Důvodem pro změny v demografickém rozložení obyvatelstva (přírůstek obyvatel) je zejména plánovaná výstavba nových bytových domů s vysokým počtem bytových jednotek na dosud nezastavěném území.

Priority v oblasti předškolního vzdělávání stanovené DZ ČR:

- Po přechodnou dobu 3 až 5 let v místech aktuální potřeby umožnit zvyšování kapacit mateřských škol. Při zvyšování kapacit bude přihlíženo k možnosti využití v následném období i pro jiné účely (například volnočasové aktivity nebo sociální služby apod.).
- V případě nedostatečných kapacit mateřských škol bude podporováno zřizování přípravných tříd základních škol v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělávání (školský zákon).

Opatření v oblasti předškolního vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

I. 1. Navyšování kapacity MŠ a předškolního vzdělávání v místech aktuální potřeby				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 1.1	Otevírání nových tříd ve stávajících objektech.	dle aktuální potřeby	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 1.2	Otevírání detašovaných pracovišť v budovách základních škol.	dle aktuální potřeby	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 1.3	Povolování naplnění tříd na maximální počet dětí, tj. 28 dětí ve třídě všude, kde to dovolují hygienické normy a s ohledem na případnou integraci.	dle aktuální potřeby	MČ	rozpočet zřizovatelů
I. 1.4	Podpora zřizování dětských skupin a podpora transformace dětských skupin fungujících na základě živnostenského zákona na dětské skupiny dle platného zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.	od roku 2016	HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 1.5	Podpora zřizování přípravných tříd základních škol.	dle aktuální potřeby	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 1.6	Podpora výstavby nových objektů a přístaveb stávajících pro rozšíření kapacit předškolního vzdělávání – pouze v místě dlouhodobé potřeby a v souladu s prioritami DZ ČR.	dle aktuální potřeby	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR, MF, fond MŠMT

I. 2. Podpora výuky jazyků a rozvoj polytechnické výchovy v předškolním vzdělávání				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 2.1	Podpora výuky mateřského jazyka (českého).	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ	rozpočet zřizovatelů, OP PPR, OP VVV
I. 2.2	Podpora pedagogů MŠ ve studiu metodiky výuky cizích jazyků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 2.3	Dotace výuky cizího jazyka pro předškoláky.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 2.4	Podpora polytechnické výchovy a vzdělávání v mateřských školách za pomoci aktuálních a doporučených metodik.	od roku 2016	MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, rozvojové programy MŠMT

I. 3. Podpora nabídky logopedické péče				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 3.1	Podpora zřizování logopedických tříd pro děti s těžšími vadami řeči.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	rozpočet HMP
I. 3.2	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti logopedické péče.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP, NIDV	rozpočet zřizovatele

I. 4.	Podpora rozvíjení integrace dětí se zdravotním postižením			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 4.1	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti speciální pedagogiky.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, případně ESF
I. 4.2	Vytváření takových podpůrných opatření, kdy bude nutné v nezbytných případech zapojovat do výuky asistenta pedagoga.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	státní rozpočet, rozvojové programy MŠMT

I. 5.	Podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ)			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 5.1	Podpora zvýšení nabídky vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti vzdělávání dětí s OMJ.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 5.2	Podpora předškolní přípravy dětí s OMJ na vstup do základního vzdělávání.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 5.3	Zajištění výuky češtiny jako druhého jazyka v potřebném rozsahu.	průběžně	HMP	rozpočet zřizovatelů, OP PPR
I. 5.4	Podpora přirozené výchovy dětí k respektu odlišné kultury.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, rozvojové programy MŠMT
I. 5.5	Zajištění efektivní komunikace s rodiči (využívání komunitních tlumočnicků, překlady materiálů).	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, NNO, granty

I. 6.	Podpora výuky základních tělovýchovných návyků a sportovních činností a prevence proti úrazům a zraněním dětí předškolního věku			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 6.1	Podpora praktické výuky základním tělocvičným návykům a pravidelným programům výuky širokého spektra sportovních činností na sportovištích i v přírodě s přiměřením k věku i zdravotnímu stavu za metodické podpory lokálních sportovních spolků s cílem pohybového vyžití, zábavy, sociálního kontaktu a nastavení organismu ke zlepšování zdravotní i psychické kondice.	od roku 2016	školy, MČ, HMP, sportovní kluby a spolky	granty HMP, rozpočet zřizovatelů, jiné zdroje
I. 6.2	Podpora zapojení do projektů Českého olympijského výboru (ČOV) a České sportovní unie (ČSU) pro předškolní výchovu.	od roku 2016	MČ, HMP, ČOV, ČSU, sportovní kluby a spolky	rozpočet zřizovatelů, HMP, jiné zdroje
I. 6.3	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy.	průběžně	školy, MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, HMP, jiné zdroje
I. 6.4	Podpora vzdělávání dětí předškolního věku v prevenci proti úrazům a zraněním při různých činnostech s ohledem na věk dítěte.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, HMP
I. 6.5	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti první pomoci při úrazech a zraněních dětí	průběžně	HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů,

	způsobených při různých činnostech. Podpora vzdělávání formou zážitkové činnosti.			HMP, fondy ESF
--	---	--	--	----------------

I. 7. Podpora spoluúčasti rodičů na činnosti školy a zapojování do společných aktivit				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 7.1	Podpora rozvoje forem spoluúčasti a zapojování rodičovské veřejnosti do aktivit realizovaných MŠ a podpora spoluúčasti rodičů (komunity) na programu mateřské školy, a to formou realizace konkrétních projektů, zveřejňování již fungujících příkladů dobré praxe, nalézání nových forem a systémů spolupráce apod.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočet zřizovatelů, HMP, OP VVV

Opatření I. 1 bude realizováno zejména s ohledem na zpracované analýzy deficitů vybavenosti mateřskými školami v bilančních územních celcích nebo podle aktuálního demografického vývoje v konkrétních oblastech na základě relevantní demografické analýzy.

3.2 Základní vzdělávání

Městské části jako zřizovatelé ZŠ provedly po roce 2000 optimalizaci sítě základních škol. Po roce 2010 se na základních školách opět výrazně zvyšuje počet žáků. S ohledem na demografický vývoj lze očekávat problémy s dostatečnou kapacitou základních škol v některých městských částech nebo konkrétních oblastech městských částí.

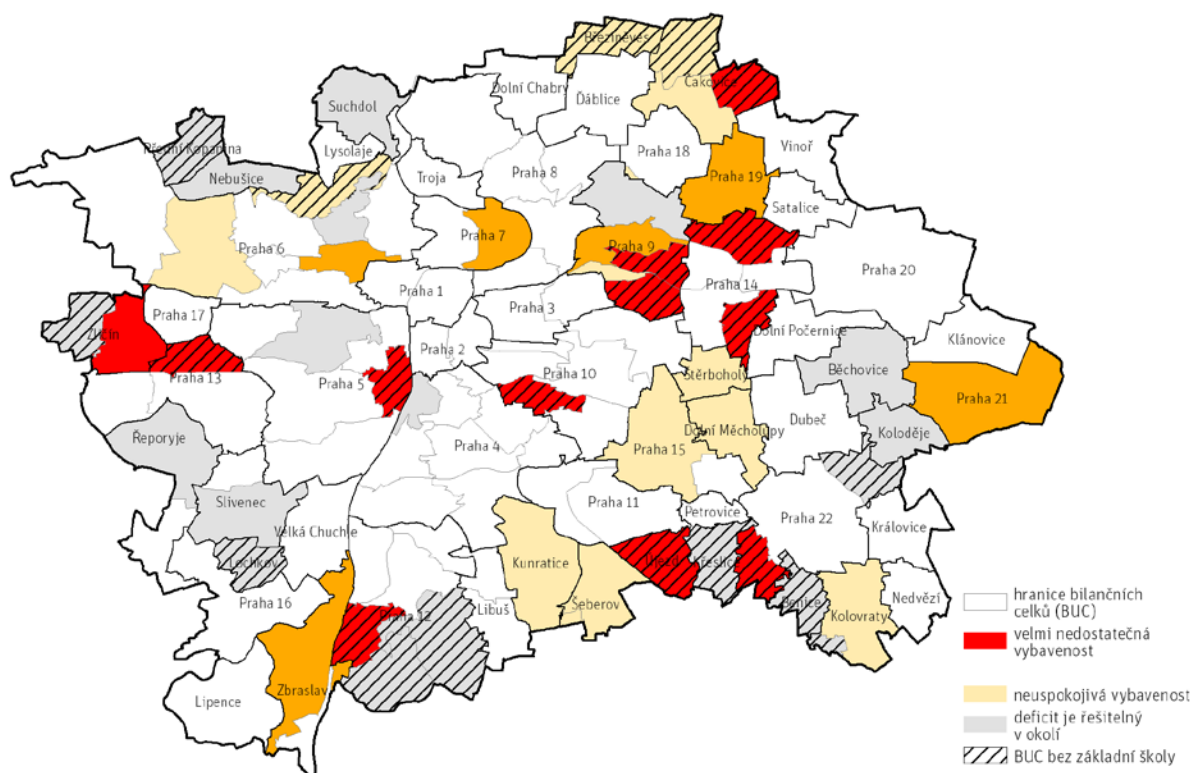
Migrace způsobená stěhováním obyvatel Prahy z tzv. vnitřní Prahy do okrajových městských částí nebo do zázemí HMP je zapříčiněna masivní bytovou výstavbou a také výstavbou rodinných domů. Rovněž se objevují nové lokality s problematickým zajištěním školských služeb v oblasti základního vzdělávání. Jedná se zejména o oblasti, které do nedávna sloužily průmyslu nebo jinému účelu než k usidlování obyvatel. V těchto oblastech vznikají bytové komplexy, avšak bez zajištění potřebné infrastruktury.

Zajištění podmínek pro základní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 178 odstavec 1 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec je povinná zajistit podmínky pro plnění školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území. Zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky lze docílit buď zřízením základní školy, nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění povinné školní docházky je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy.

V závislosti na demografické křivce nebude podporováno navyšování počtu otevíraných tříd 1. ročníků ve víceletých cyklech (8letém a 6letém) na gymnáziích zřizovaných HMP. U ostatních zřizovatelů nebude doporučováno zařazování nových kapacit v rámci víceleté formy vzdělávání na gymnáziích.

Na několika bilančních územních celcích do roku 2020 hrozí velmi nedostatečná vybavenost základními školami. V těchto oblastech bude nutné řešit nové kapacity základních škol. Analýzu k roku 2020 přehledně zpracoval IPR. Viz kartogram 5 a tabulka č. 22.

Kartogram 5 Analýza deficitů ≥ 50 míst v základních školách v bilančních územních celcích (vybavenost 2014), obyvatelstvo 2020

Zdroj: IPR – Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Regionální školství, Analýza vybavenosti a dostupnosti školských zařízení v Praze, Praha 2015, s. 22, ISBN 978-80-87931-37-0

Tab. č. 23 Analýza deficitů ≥50 míst v základních školách v bilančních územních celcích (vybavenost 2014), obyvatelstvo 2020

Bilanční územní celek	Deficit ZŠ 2020	Škola/školy 2014 v BUC	Kapacity škol v okolních BUC a jejich dostupnost	% z věkové skupiny 2020	Trend oproti r. 2014
Čakovice - Miškovice	-270	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malé zhoršení
Praha 22 - Pitkovice	-205	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malé zhoršení
Praha 9 - Harfa_Hloubětín	-690	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	velké zhoršení
Zličín	-449	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-77	zhoršení
Praha 5 - Smíchov_jih	-428	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-89	malé zhoršení
Praha 14 - Hostavice	-396	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Újezd	-331	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Praha 14 - Hutě	-314	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Praha 9 - Hrdlořezy	-245	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-94	malé zhoršení
Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky	-244	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Praha 10 - Bohdalec_Slatiny	-237	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malé zhoršení
Praha 12 - Komofany	-226	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Praha 21	-467	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-31	zhoršení
Zbraslav	-386	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-31	zhoršení
Praha 19	-302	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-33	zhoršení
Praha 9 - Vysočany_Libeň	-348	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-22	velké zhoršení
Praha 6 - Střešovice	-344	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-44	malé zhoršení
Praha 7 - Holešovice_Bubny	-251	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-18	zhoršení
Čakovice - Třeboradice	-168	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Štěrboholy	-179	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-61	zhoršení
Kolovraty	-144	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-28	malé zhoršení
Praha 6 - Liboc_Ruzyně	-199	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-14	velké zhoršení
Dolní Měcholupy	-191	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-53	zhoršení
Březiněves	-189	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malé zhoršení
Praha 15 - Hostivař	-185	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-11	velké zhoršení
Praha 18 - sídliště Prosek	-183	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-94	malý rozdíl
Kunratice	-174	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-18	malý rozdíl
Čakovice	-152	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-14	velké zhoršení
Šeberov	-148	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-48	malý rozdíl
Praha 6 - Šárecké údolí	-136	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-94	malý rozdíl
Praha 9 - Nové Vysočany	-108	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-45	malé zhoršení
Praha 5 - Košíře	-827	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-38	zhoršení
Praha 6 - Hanspaulka	-454	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-41	zhoršení
Praha 9 - sídliště Prosek	-165	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-6	zhoršení
Křeslice	-90	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-94	malý rozdíl
Praha 22 - Hájek	-85	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Lochkov	-78	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Nebošice	-76	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-19	malé zhoršení

Přední Kopanina	-76	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Praha 12 - Točná	-73	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-94	malý rozdíl
Běchovice	-72	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-21	zhoršení
Benice	-62	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Koloděje	-58	je, ale nedostačuje	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-29	malý rozdíl
Kolovraty - Lipany	-52	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-95	malý rozdíl
Zličín - Sobín	-50	není	nedostatečné kapacity v BUC i v okolí	-94	malý rozdíl
Praha 12 - Cholupice	-75	není	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-95	malý rozdíl
Řeporyje	-66	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-15	malý rozdíl
Suchdol	-54	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-7	zhoršení
Slivenec	-50	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí, ale s obtížnou dostupností	-14	malé zhoršení
Praha 4 - Podolí	-52	je, ale nedostačuje	volné kapacity v okolí s přijatelnou dostupností	-9	malý rozdíl

Zdroj: IPR – Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Regionální školství, Analýza vybavenosti a dostupnosti školských zařízení v Praze, Praha 2015, s. 20 a 21, ISBN 978-80-87931-37-0

Porovnání vyhodnocení vybavenosti ZŠ v bilančních územních celcích v roce 2014 a předpokládaného vývoje v roce 2020:

Je zřejmé, že demografická vlna k roku 2020 ve věkové kategorii 6 až 14 let výrazně problematizuje vybavenost města základními školami, lokální disproporce se prohlubují. Ve výše uvedené tabulce nejsou záměrně porovnávány deficity v absolutních hodnotách, ale výsledky analýzy podle kategorií, tak jak je deficit v různých územích města skutečně počítován.

Pozornost je nutno věnovat těm částem města, které byly klasifikovány jako obzvlášť nedostatečně vybavené (červená kategorie) nebo nedostatečně vybavené (oranžová kategorie). Situaci v těchto celcích je nutno řešit v každém případě.

Celky v červené kategorii k roku 2014 i k roku 2020 jsou tyto: Praha 9 – Harfa – Hloubětín, Praha 14 – Hostavice, Praha 5 – Smíchov –jih, Újezd, Praha 14 – Hutě, Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky, Čakovice - Miškovice a Praha 12 – Komořany. Celky, které se demografickou vlnou dostanou do červené kategorie (dojde v nich tedy k výraznému zhoršení situace), jsou: Zličín, Praha 22 – Pitkovice, Praha 10 – Bohdalec-Slatiny a Praha 9 – Hrdlořezy.

Značné zhoršení situace lze očekávat i v celcích, které se umístily k roku 2020 v oranžové kategorii: Praha 21, Praha 6 – Střešovice a Zbraslav (v nichž dojde k prohloubení deficitu z roku 2014), a dále Praha 9 – Vysočany – Libeň, Praha 19 a Praha 7 – Holešovice – Bubny, které v roce 2014 jako deficitní hodnoceny nebyly, avšak vzhledem k očekávané výstavbě v nich vzniknou nároky na vybavení okolo 300 míst.

Namísto přebytku volných kapacit v roce 2014 lze k roku 2020 očekávat deficit blížící se 200 místům v celcích žluté kategorie 2020 Praha 15 – Hostivař, Praha 6 – Liboc – Ruzyně, Čakovice a Praha 9 - Nové Vysočany a také v celcích šedé kategorie 2020 Křeslice, Praha 22 – Hájek, Benice, Kolovraty – Lipany, Praha 12 – Točná a Cholupice, Lochkov, Přední Kopanina a Zličín – Sobín a dále Běchovice a Suchdol. (Jde o celky, které buď školu nemají, nebo jim k roku 2020 přestane stačit).

Rovněž je třeba upozornit na celky zařazené v šedé kategorii, v nichž se očekává vysoké prohloubení lokálního deficitu o více než 300 míst, vzhledem k jejich vazbám na okolí s převísem kapacit se však nepředpokládá závažnější problém. Zejména jde o Prahu 5 - Košíře a Prahu 9 - sídliště Prosek.

Komentář k analýze: *Prognózu počtu obyvatel za menší územní celky je velmi složité provádět. Obecně platí, že čím menší území chceme prognózovat, tím větší vliv má na populační vývoj migrace, která je velmi těžko předvídatelná. Překládaná prognóza počtu a věkové struktury obyvatel za bilanční územní celky (BUC) byla vytvořena začátkem roku 2015 na základě odvození z prognózy vyššího územního celku. Jako referenční prognóza byla zvolena prognóza od autorů z Přírodovědecké fakulty UK v Praze z roku 2014. Tato prognóza vycházela tedy ze situace z roku 2012 a 2013. Je proto nutné upozornit, že od doby zpracování prognózy nastaly neočekávané změny. Především se jedná o nepředvídatelně vysoký přírůstek obyvatel v roce 2014 a nejnovější poznatky o plánované bytové výstavbě, které předpovídají vyšší stavební aktivitu, než bylo prognózováno v některých městských částech. Probíhající změny nicméně nikterak neznehodnocují základní výsledky prognózy. Přesto je dobré provést její aktualizaci (od roku 2016).*

Výše uvedená analýza vybavení města základními školami vychází z dostupných dat k roku 2014, vzhledem k tomu, že demografický vývoj se může v jednotlivých městských částech v průběhu platnosti DZ HMP 2016 – 2020 výrazně měnit, je důležité při stanovování a úpravy kapacit stávajících základních škol, zápisu nových subjektů do rejstříku škol a školských zařízení, či přidávání dalších součástí školy přihlídnout k aktuálnímu demografickému vývoji stanoveného na základě věrohodné demografické analýzy.

Na základě nejnovějších údajů z konce roku 2015 (ze zpracovaných demografických analýz) vznikne s vysokou pravděpodobností nejpozději do roku 2021 potřeba řešit optimální vybavenost základními školami – například na území Prahy 12, ale i na dalších územích jiných městských částí. Důvodem pro změny v demografickém rozložení obyvatelstva (přírůstku obyvatel) je zejména plánovaná výstavba nových bytových domů s vysokým počtem bytových jednotek na dosud nezastavěném území.

Priorita v oblasti základního vzdělávání stanovená DZ ČR:

- Po přechodnou dobu 5 až 7 let v místech aktuální potřeby umožnit zvyšování kapacit základních škol, aby každý žák plnil povinnou školní docházku měl zajištěno místo ve spádové škole podle platné legislativy.

V souladu s novelou školského zákona platnou od 1. 1. 2012, kterou se rozšířila cílová skupina žáků (cizích státních příslušníků), kterou bude potřeba podpořit ve výuce českého jazyka. Tato zákonná úprava znamená zvýšenou finanční náročnost pro rozpočty škol a ze SR (prostřednictvím rozvojových programů) je pokryta jen malá část. Tuto problematiku, s ohledem na predikci a současný stav migrace cizinců a ke každoročnímu zvyšujícímu se počtu cizinců na území HMP za účelem získání dlouhodobého pobytu, bude nutné řešit.

Opatření v oblasti základního vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

II. 1. Navyšování kapacity ZŠ a základního vzdělávání v místech aktuální potřeby				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 1.1	Zřizování nových základních škol pouze v místech, ve kterých bude trvalá potřeba vybavenosti základní školou	podle potřeby	MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, HMP, MF, fond MŠMT
II. 1.2	Podpora otevírání nových tříd zvýšením kapacity stávající základní školy.	podle potřeby	MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, HMP, MF, fond MŠMT, OP PPR
II. 1.3	Nebude podporováno navyšování podílu žáků na nižším stupni víceletých gymnázií.	průběžně pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	-

Aktivity II. 1.1 a II. 1.2 budou realizovány zejména s ohledem na zpracované analýzy deficitů vybavenosti základními školami v bilančních územních celcích dle výše uvedené specifikace nebo podle aktuálního demografického vývoje v konkrétních oblastech na základě relevantní demografické analýzy.

II. 2. Pravidelná aktualizace školních vzdělávacích programů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 2.1	Pravidelné zkvalitňování výuky matematiky, přírodovědných předmětů, informační, čtenářské a finanční gramotnosti apod.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, OP VVV
II. 2.2	Podpora pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání (zapojení rodičovské veřejnosti do činnosti školy).	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, OP VVV

II. 2.3	Podpora zavádění polytechnické výchovy do školních vzdělávacích programů.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, OP VVV
II. 2.4	Podpora zavádění opatření v oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji podle platné krajské koncepce.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty MŽP
II. 2.5	Podpora multikulturní výchovy a interkulturního vzdělávání, předání znalosti a o národnostech, etnických minoritách a otázkách migrace v kontextu etických hodnot jejich sociokulturního prostředí.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP PPR
II. 2.6	Zkvalitnění interpersonálních kompetencí, tolerance a vzájemného porozumění při komunikaci a jednání s lidmi odlišných kultur a tradic.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP PPR

Aktivita II. 2.5 a 2.6 bude realizována na základě aktuálních koncepčních dokumentů HMP v této oblasti.

II. 3. Podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 3.1	Vytváření podpory žákům s odlišným mateřským jazykem.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 3.2	Zajištění výuky češtiny jako druhého jazyka v odpovídajícím rozsahu.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP PPR
II. 3.3	Zvýšit nabídku vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání žáků s OMJ.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 3.4	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi pracujícími v oblasti multikulturní výchovy a výuky českého jazyka pro cizince, popř. v oblasti odborného poradenství pedagogům.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 3.5	Zkvalitnění interpersonálních kompetencí, tolerance a vzájemného porozumění při komunikaci a jednání s lidmi odlišných kultur a tradic.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 3.6	Podpora práce s rodinou.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 4. Podpora výuky cizích jazyků				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 4.1	Podpora grantových programů jazykového vzdělávání.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 4.2	Podpora mezinárodní spolupráce (například formou zahraničních studijních pobytů) a podpora spolupráce se zahraničními školami.	průběžně, pokračuje z DZ HMP	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a

		2012		granty
II. 4.3	Podpora soutěží a olympiád.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 5. Podpora polytechnické výchovy, matematické a přírodovědné gramotnosti na základních školách				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 5.1	Podpora spolupráce základních škol se středními školami poskytujícími technické vzdělávání.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP PPR
II. 5.2	Podpora vzdělávání pedagogů a jejich osvěta v oblasti polytechnické výchovy.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 5.3	Podpora soutěží zručnosti.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II 5.4	Podpora spolupráce s firmami.	od roku 2016	školy, MČ, HMP, HKP, HK ČR, svazy	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II 5.5	Podpora matematické a přírodovědné gramotnosti na základních školách prostřednictvím metodických doporučení, projektů a dalších vhodných aktivit.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 6. Zvyšování a prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků a zvyšování jejich prestiže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 6.1	Pořádání kurzů a seminářů k vybraným tématům.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 6.2	Poskytování finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele i HMP na posílení mzdových prostředků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP	rozpočet HMP
II. 6.3	Podpora vzdělávání pedagogů základních škol ve vybraných oblastech.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 6.4	Podpora při získávání gramotnosti v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy tělovýchovných pedagogů s cílem dosažení příslušných vědomostí a dovedností.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 7. Zlepšování vybavenosti škol				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 7.1	Podpora vybavování odborných i běžných učeben moderním technickým a specifickým vybavením určené primárně pro výuku.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP PPR
II. 7.2	Modernizace tělocvičen a hřišť s důrazem na	průběžně,	školy, MČ,	rozpočet

	bezpečnost a podporu efektivnímu i hospodárnému využití ve volném čase pro sportující veřejnost.	pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	HMP
II. 7.3	Podpora vzdělávání pedagogů základních škol ve vybraných oblastech.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 8. Podpora školních poradenských služeb a školních psychologů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 8.1	Podpora školních poradenských pracovišť pro kariérové a jiné poradenství. Zajišťování jejich dlouhodobé činnosti zejména v lokalitách, kde je zvýšená poptávka po těchto službách nebo činnost takového pracoviště výrazně posílí nedostatečné informační zázemí pro žáky ZŠ.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, rozvojové programy MŠMT
II. 8.2	Podpora školních psychologů, výchovných poradců a školních metodiků prevence – vytváření optimálních podmínek pro jejich činnost, zajišťování a průběžné zvyšování jejich odbornosti a informační základny pro zajištění optimální péče o klienty apod.	průběžně	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, rozvojové programy, OP PPR

II. 9. Podpora zavádění konkrétních opatření v souvislosti s legislativními změnami ve školské legislativě do praxe				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 9.1	Podpora implementace a zavádění konkrétních opatření vyplývajících z novelizovaného zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, které se týkají vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

3.3 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání má podobu systematického a komplexního vzdělávání. I když základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, je dosažení základů vzdělání v uměleckých oborech důležitým východiskem umožňujícím plynulý přechod i logickou prostupnost pro navazující vzdělávání ve středních školách, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření, konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

V předchozích obdobích se v HMP podařilo vytvořit vyváženou síť ZUŠ, která svou celkovou strukturou i kapacitou je i pro období platnosti DZ HMP 2016 – 2020 vyhovující. Pro zachování optimální nabídky a kvality základního uměleckého vzdělávání je třeba se vyhnout procesům, které v oblasti kapacit reagují na krátkodobé populační výkyvy nebo módní vzdělávací nabídky bez dlouhodobé koncepce. Případný zvýšený zájem o základní umělecké vzdělávání v rozvíjejících se oblastech HMP lze situaci řešit zřizováním odloučených pracovišť stávajících ZUŠ.

Rada hl. m. Prahy schválila dne 25. 8. 2015 záměr založení sítě Akademie umění a kultury pro seniory HMP (dále jen „Akademie“) na šesti pilotních ZUŠ zřizovaných HMP. Záměr zřízení Akademie spadá do oblasti celoživotního uměleckého vzdělávání. HMP se tak stává prvním krajem, kde vzdělávání seniorů na ZUŠ má institucionální, logistické i materiální zabezpečení. Akademie poskytuje občanům HMP v postproduktivním věku odborné studium ve všech uměleckých oborech. Akademie bude realizována v prostorách existujících ZUŠ zřizovaných HMP. Vzdělávání v uměleckých oborech bude personálně zabezpečeno kvalifikovanými pedagogy z řad pedagogických pracovníků ZUŠ HMP. Výuka bude probíhat formou didakticky přizpůsobených individuálních nebo skupinových výuk, přednášek, cvičení, seminářů, návštěv koncertů a představení rozdělených do pololetních částí. Cílovým stavem je umožnění zapojení do projektu všem pražským ZUŠ a poskytnout tak seniorům všech MČ HMP v rámci celoživotního vzdělávání komplexní nabídku kvalitního uměleckého vzdělávání.

Priorita v oblasti základního uměleckého vzdělávání stanovená DZ ČR:

- V oblasti základního uměleckého vzdělávání mohou být kapacity základních uměleckých škol navyšovány v souladu s demografickým vývojem, stávajícími kapacitami základních uměleckých škol v jednotlivých krajích a jejich naplněností.
- Při zápisu nových odloučených pracovišť stávajících základních uměleckých škol mimo území kraje, v níž má právnická osoba vykonávající činnost ZUŠ sídlo, je třeba souhlasu obou místně příslušných krajských úřadů.

Opatření v oblasti základního uměleckého vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

III. 1.	Zachování sítě ZUŠ i jejich oborové rozvrstvení			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
III. 1.1	Zřizování nových subjektů základních uměleckých škol nebude na území HMP podporováno.	v průběhu platnosti DZ HMP 2016 - 2020	HMP	-
III. 1.2	V případě aktuální potřeby budou zřizována odloučená pracoviště ZUŠ stávajících ZUŠ v dynamicky se rozvíjejících oblastech HMP a na základě demografické analýzy.	podle potřeby	MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů

III. 2.	Zahraniční prezentace žáků ZUŠ			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
III. 2.1	Spolupráce se zahraničními školami.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	granty a dotace
III. 2.2	Spolupráce a výměna zkušeností mezi jednotlivými ZUŠ.	průběžně, pokračuje z DZ HMP	školy, MČ, HMP	granty a dotace

		2012		
III. 2.3	Podpora grantových projektů.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	granty a dotace

III. 3.	Podpora a rozvoj vzdělávání seniorů na ZUŠ prostřednictvím Akademie umění a kultury pro seniory HMP			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
III. 3.1	Zvyšování počtu míst v ZUŠ pro poskytování vzdělávání v Akademiích umění a kultury pro seniory HMP.	od roku 2016	HMP	HMP

3.4 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání má nadregionální charakter a není proto vázáno na spádovost konkrétní školy, jako tomu je například v případě předškolního a základního vzdělávání. Žáci při výběru školy primárně nepreferují její umístění na území HMP, ale zejména zájem o obor s vyhlídkou budoucího uplatnění na trhu práce nebo v dalším studiu. Výběr školy rovněž výrazně ovlivňuje její pověst a vhodné dopravní spojení. Střední školy nejsou rovnoměrně rozloženy na území HMP. Střední školy jsou soustředěny zejména do centra města, což vyplývá hlavně z jeho historického uspořádání.

Specifičnost středního vzdělávání výrazně určuje podmínky pro vzdělávání žáků v HMP. Vzdělávání žáků ve středních školách není dáno pouze místními podmínkami, ale mnoha aspekty, které jsou vyjádřeny sociokulturními potřebami, ekonomickými faktory, dovednostmi a zájmy žáků, požadavky rodičů žáků, budoucím uplatněním na trhu práce, trvalým nebo stabilním ekonomickým zabezpečením rodiny, ale rovněž průchodností vzdělávacím systémem a přípravou na studium v terciárním vzdělávání apod.

Na území HMP přetrvává široká síť především středních odborných škol, které mnohdy nabízejí identické obory vzdělání. Tento stav je nutné řešit s ohledem na podporu řemesel a odborného školství a s ohledem na efektivní využívání kapacit škol a pedagogického potenciálu. V současné době má mezi jednotlivými obory vzdělání dominantní postavení „obecná příprava“ (gymnázia). Zájem o ni vyplývá ze specifického postavení Prahy jako hlavního města s širokými možnostmi návazného vyššího odborného a vysokoškolského studia a s infrastrukturou velkoměsta. Další místo mezi obory vzdělání, o které je zájem, zaujímá oblast „ekonomiky a administrativy“, po které následuje oblast technického vzdělávání (Elektrotechnika a výpočetní technika) a Gastronomie.

Každým rokem narůstá podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou. Ve školním roce 2014/2015 činil podíl takových žáků 82 %. Stále se také zvětšuje podíl žáků vzdělávajících se v oborech vzdělání všeobecného zaměření, který činil ve školním roce 2014/2015 38,1 %.

Z hlavních ekonomických ukazatelů, které vykazují tvorbu tzv. přidané hodnoty na území hl. m. Prahy, vyplývá, že po roce 1989 postupem let až do současnosti došlo zcela ke změně podílů všech odvětví. Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze za posledních 25 let změnila tak, že v pouhých cca 15 % se nachází veškerá výrobní odvětví, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupeno odvětví služeb. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, s kterými se musí měnit i například struktura středního školství a vyššího odborného školství, které připravuje budoucí absolventy na profesní dráhu.

Z důvodu demografického vývoje docházelo v období platnosti DZ HMP 2012 k poklesu počtu žáků přijímaných ke studiu na střední školy i vyšší odborné školy. Výraznější pokles žáků zaznamenávají střední odborné školy (především střední průmyslové školy a školy nabízející obory vzdělání s výučním listem), které připravují absolventy k výkonu technických povolání, k výkonu náročných dělnických profesí, ale i pro další studium na VOŠ a vysokých školách. Pro podporu oborů vzdělání s výučním listem byla zavedena systematická podpora vybraných oborů vzdělání, která má vést zejména ke zkvalitnění vzdělávacího procesu a lepší přípravě žáků k výkonu vybrané profese.

Důvody demografického vývoje a ekonomické důvody (finanční prostředky přidělované ze státního rozpočtu, finanční prostředky zřizovatele do provozu a do financování činnosti škol HMP) jsou významnými argumenty pro redukci počtu středních škol. Na základě analýzy potřeby jednotlivých oborů vzdělání a potřeby absolventů škol v jednotlivých hospodářských odvětvích HMP bude přehodnocena vzdělávací nabídka škol, bude realizována restrukturalizace oborové struktury středních škol. Na základě provedené analýzy oborové nabídky v HMP se do budoucna předpokládá soustředění identických oborů vzdělání v návaznosti na rámcové vzdělávací programy s možností propustnosti mezi obory vzdělání poskytujícími střední vzdělání jak s výučním listem, tak maturitní zkouškou. Časový a strukturní plán nelze přesně stanovit.

V závislosti na demografické křivce není žádoucí navyšovat počet otevíraných tříd 1. ročníků ve víceletých cyklech (8letém a 6letém) na gymnáziích zřizovaných HMP. U ostatních zřizovatelů nebude doporučováno zařazování nových kapacit v rámci víceleté formy vzdělávání na gymnáziích. Zároveň je nutné zvýšit náročnost přijímání žáků do 8letých a 6letých gymnázií, a to u všech zřizovatelů, aby tuto formu vzdělávání absolvovali pouze mimořádně nadaní žáci. Zde je u škol zřizovaných HMP

nutná úzká spolupráce s řediteli gymnázií při přípravě vlastního přijímacího řízení s tím, že nelze uchazeče přijímat pouze na základě prospěchu ze základní školy.

V případě uvolnění některých školních objektů, budou tyto primárně zachovány pro stejné účely, pokud to dovolí stav budovy a její další smysluplné využití v krátkém časovém horizontu.

V oblasti podpory jednotlivých skupin oborů vzdělání je stále nezbytné zaměřit se na podporu technických a nehumanitních oborů vzdělání a i u těchto oborů přehodnotit zastoupení počtu škol nabízejících vzdělání v těchto oborech v rejstříku škol a školských zařízení na území HMP.

V rámci provedené analýzy a následné restrukturalizace bude v budoucnosti nutné provést „centralizaci oborů vzdělání“ tím, že identické a související obory vzdělání budou soustředěny do ekonomicky silných subjektů, čímž bude zabezpečena možnost lepšího technického vybavení a teoretická i praktická výuka bude probíhat v moderně vybavených učebnách, laboratořích a dílnách. Subjekty, které budou mít soustředěny identické obory vzdělání, mohou lépe koordinovat výuku, využít kvalifikaci pedagogů, zajistit aprocobanost výuky v celém spektru vyučovaných předmětů a přenést do výuky moderní výukové i technologické trendy. S tímto budoucím cílem je nutné již v době platnosti DZ HMP 2016 – 2020 upravovat nabídku oborů vzdělání na území HMP, například formou nepovolování nových kapacit identických oborů vzdělání na nových místech výkonu, než jsou doposud poskytovány.

Opatření v oblasti středního vzdělávání, které vychází z DZ ČR a Magistrát hl. m. Prahy má za povinnost následující opatření do DZ HMP 2016 – 2020 zapracovat:

IV. 1. Zřizování nových středních škol a konzervatoří, úpravy kapacity středních škol a konzervatoří, úpravy oborové nabídky středních škol a konzervatoří				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 1.1	Na území HMP nebude podporováno zřizování nových středních škol a konzervatoří a to vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra oborů vzdělání a disponibilní kapacitě škol. Zřizování nových škol bude možné pouze ve výjimečných případech a s odůvodněním, které je v souladu s DZ ČR a DZ HMP 2016 – 2020.	od roku 2016	HMP	-
IV. 1.2	Do struktury oborů vzdělání s maturitní zkouškou může být v rámci HMP nově zařazen nebo kapacitně posílen pouze obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou. Výjimku budou tvořit odůvodněné žádosti o zařazení nebo posílení oborů vzdělání, které budou mít technické nebo přírodovědné zaměření nebo se bude jednat o obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo obory čtyřletého gymnázia v návaznosti na demografický vývoj.	2016 – 2020	HMP	-
IV. 1.3	Do struktury oborů vzdělání může být nově zařazen nebo kapacitně posílen pouze obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce relevantních sociálních partnerů.	2016 – 2020	HMP	-
IV. 1.4	Při optimalizaci kapacit oborů vzdělání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují dvojnásobně anebo vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr v HMP.	nestanoven	HMP	-
IV. 1.5	Obory vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně s MŠMT a Asociací krajů, zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do	nestanoven	MŠMT, Asociace krajů ČR	-

	struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam vyjmenovaných oborů vzdělání MŠMT uveřejní na svých webových stránkách a Věstníku MŠMT			
IV. 1.6	V případě oborů vzdělání s výučním listem nebudou zvyšovány kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci HMP nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah, dle specifikace uvedené v bodě IV. 1.5.	nestanoven	zřizovatelé, MŠMT, Asociace krajů ČR	-
IV. 1.7	V případě oborů vzdělání s maturitní zkouškou odborného zaměření s výjimkou oborů vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nezvyšovat kapacity maturitních oborů, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah ve smyslu bodu IV. 1.5.	nestanoven	zřizovatelé, MŠMT, Asociace krajů ČR	-
IV. 1.8	V oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání v krajích přesahuje 15 %, nezvyšovat oborové kapacity oproti kapacitám uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení v roce 2014. Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž bude dosahováno dlouhodobě nezaměstnanosti, může být upraven na základě údajů Úřadu práce. Upravený přehled skupin oborů vzdělání bude vždy zveřejněn MHMP do 31. 7. příslušného roku způsobem umožňující dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce.	nestanoven	MHMP	-
IV. 1.9	V případě oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nebudou navyšovány kapacity 6 a 8letých gymnázií.	nestanoven	HMP	-

Opatření v oblasti středního vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

IV. 2. Podpora technických oborů, matematické a přírodovědné gramotnosti				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 2.1	Účinná propagace požadovaných oborů vzdělání s výučním listem.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP VVV
IV. 2.2	Rozvoj a pokračování v programu podpory odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy, který obsahuje kampaně ŘEMESLO ŽIJE! a ODBORNOST ŽIJE!	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	rozpočet HMP
IV. 2.3	Transformace vybraných aktivit Programu na podporu odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy a zapracování nových účelných aktivit podpory odborného vzdělávání do projektů realizovaných v rámci OP VVV	2016 – 2020	školy, HMP	OP VVV, rozpočet HMP
IV. 2.4	Podpora komunikace středních odborných škol a středních odborných učilišť s podniky a firmami v daném oboru.	průběžně, pokračuje z DZ HMP	školy, HMP	OP VVV, rozpočet HMP

		2012		
IV. 2.5	Komunikační propojení středního školství se školami základním.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	OP VVV, rozpočet HMP
IV. 2.6	Podpora kontaktů s odbornými školami evropských zemí zejména formou odborných stáží.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočet HMP, nadační fond CV, dotace a granty
IV. 2.7	Podpora matematické a přírodovědné gramotnosti ve středních školách prostřednictvím metodických doporučení, projektů a dalších vhodných aktivit.	od roku 2016	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP VVV

IV. 3. Podpora výuky cizích jazyků				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 3.1	Podpora grantových programů jazykového vzdělávání.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 3.2	Pokračování v Metropolitním programu středoškolské jazykové výuky – zvýšení hodinové dotace pro výuku jazyků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	rozpočet HMP
IV. 3.3	Podpora soutěží a olympiád.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	dotace a granty
IV. 3.4	Podpora mezinárodní spolupráce a spolupráce se zahraničními školami.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DZS, školy, HMP	dotace a granty

IV. 4. Podpora inovace školních vzdělávacích programů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 4.1	Stanovování klíčových kompetencí žáků ve spolupráci se zaměstnavateli, profesními sdruženími a odbornými cechy.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 4.2	Transformace oborů vzdělání v souladu s potřebami trhu práce.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy	OP VVV, rozpočty zřizovatelů
IV. 4.3	Odborná spolupráce s vysokými školami a ústavy AV ČR.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy	OP VVV, dotace a granty
IV. 4.4	Podpora sportovních a tělovýchovných programů jako prevence rizikového chování.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	dotace a granty

IV. 5. Podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 5.1	Zajištění jazykové podpory pro žáky s odlišným mateřským jazykem.	od roku 2016	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů,

				dotace a granty
IV. 5.2	Zajištění efektivní komunikace s rodiči (využívání komunitních tlumočnicků, překlady materiálů).	od roku 2016	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

IV. 6. Podpora spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 6.1	Vytváření prostředí pro rozsáhlejší spolupráci podnikatelských subjektů, profesních společenstev, škol a sociálních partnerů.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, HK ČR, svazy a společenstva	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 6.2	Podpora dalšího vzdělávání učitelů na pracovištích smluvních firem a odborné stáže.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 6.3	Podíl zaměstnavatelů na tvorbě ŠVP a hodnocení žáků z hlediska kompetencí získaných v praktickém vyučování a odborném výcviku.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, HK ČR, svazy a společenstva	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 6.4	Podpora zavádění prvků duálního vzdělávání ve středních odborných školách. Analýza stavu a možností zavedení duálního vzdělávání na území HMP v pilotních školách a ve spolupráci se zaměstnavateli.	od roku 2017	školy, HMP, HK ČR, svazy a společenstva	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

IV. 7. Podpora zvyšování a prohlubování kvalifikace pedagogů a posilování jejich prestiže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 7.1	Poskytování finančních prostředků z rozpočtu HMP na mzdové prostředky pedagogům.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	rozpočet HMP
IV. 7.2	Podpora výměny pedagogických zkušeností v rámci mezinárodních projektů.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	dotace a granty
IV. 7.3	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v potřebných tématech.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, HK ČR, svazy a společenstva	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 7.4	Propagovat povolání pedagogů jako nezbytnou, důležitou a společensky považovanou profesi.	od roku 2016	školy, HMP, zřizovatelé	OP VVV, rozpočty zřizovatelů
IV. 7.5	Podpora začínajících pedagogů při možnosti získání nájemní smlouvy k bytu ve vlastnictví HMP z kvóty pro učitele, v případě, že pedagog bude mít platnou pracovní smlouvu na dobu neurčitou sjednanou se školou zřizovanou HMP.	od roku 2016	HMP	-
IV. 7.6	Navázání užší spolupráce středních škol a vysokoškolských pracovišť (fakult) připravujících budoucí pedagogy při vzájemné výměně informací a podpoře činností, které budou směřovat k vyšší profesní zdatnosti budoucích pedagogů.	průběžně	školy, VŠ, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů
IV. 7.7	Podpora při získávání gramotnosti v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy	od roku 2016	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů,

	tělovýchovných pedagogů s cílem dosažení příslušných vědomostí a dovedností.			dotace a granty
--	--	--	--	-----------------

IV. 8. Podpora vybavení škol a školských zařízení				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 8.1	Podpora pořízení nového vybavení a techniky pro specializované učebny (jazykové, počítačové, laboratoře apod.).	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	OP VVV rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.2	Podpora pořízení nových technologií, technologických celků a zařízení pro školy s důrazem na co největší zapojení nových technologií ve výuce.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, OP VVV
IV. 8.3	Podpora inovace a pořízení technologií a zařízení, které je důležité pro udržení standardu odborného a praktického vyučování.	od roku 2016	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.4	Podpora technologického vybavení, odborných pracovišť a dílen zejména v případě středních škol, které budou v případě přesunů identických oborů vzdělání potřebovat zajistit odpovídající vybavení a techniku pro udržení standardu moderní profesní výuky.	v případě potřeby	HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů

IV. 9. Podpora školních poradenských služeb a školních psychologů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 9.2	Podpora školních psychologů, výchovných poradců a školních metodiků prevence – vytváření optimálních podmínek pro jejich činnost. Průběžné zvyšování jejich odbornosti a informační základny pro zajištění optimální péče o klienty, kteří potřebují pomoc se zvládnutím učiva a dalších situací související se školou.	průběžně	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, rozvojové programy MŠMT

3.5 Vyšší odborné vzdělání

Vyšší odborné vzdělávání v posledních několika letech ztrácí zájem ze strany studentů tento druh vzdělávání absolvovat. Hlavním důvodem je nejen demografický vývoj v dané věkové kohortě, ale zejména přesun zájmu studentů na vysoké školy univerzitního i neuniverzitního typu – za účelem dosažení patřičného akademického titulu. I přes menší zájem studentů je důležité zachovat určitou síť škol poskytujících vyšší odborné vzdělávání pro udržení standardu a kvality budoucích absolventů vybraných vzdělávacích programů. Všechny kroky pro udržení kvalitní sítě VOŠ bude nutné harmonizovat s požadavky na odbornost absolventů a požadavky kvalifikačních potřeb trhu práce.

Kvalitní nabídka vzdělávacích odborných programů by měla tvořit alternativu terciárního vzdělávání nabízeného vysokými školami.

Opatření v oblasti vyššího odborného vzdělávání, které vychází z DZ ČR a Magistrát hl. m. Prahy má za povinnost následující opatření do DZ HMP 2016 – 2020 zapracovat:

V. 1. Zřizování nových vyšších odborných škol, úpravy kapacit vyšších odborných škol a úpravy oborové nabídky VOŠ				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
V. 1.1	Na území HMP nebude podporováno zřizování nových VOŠ, a to vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra oborů vzdělání a disponibilní kapacitě škol. Zřizování nových VOŠ bude možné pouze ve výjimečných případech a s odůvodněním, které je v souladu s DZ ČR a DZ HMP 2016 – 2020.	od roku 2016	HMP	-
V. 1.2	Do struktury oborů vzdělání ve VOŠ může být v rámci HMP nově zařazen nebo kapacitně posílen pouze obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vzdělání. Výjimku budou tvořit odůvodněné žádosti o zařazení nebo posílení oborů vzdělání, které budou mít technické nebo přírodovědné zaměření nebo se bude jednat o obory vzdělání pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.	2016 – 2020	HMP	-
V. 1.3	Do struktury oborů vzdělání může být nově zařazen nebo kapacitně posílen pouze obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce relevantních sociálních partnerů.	2016 – 2020	HMP	-
V. 1.4	Při optimalizaci kapacit oborů vzdělání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují dvojnásobně anebo vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr v HMP.	nestanoven	MHMP	-
V. 1.5	Obory vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně s MŠMT na a Asociací krajů, zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam vyjmenovaných oborů vzdělání MŠMT uveřejní na svých webových stránkách a Věstníku MŠMT.	nestanoven	MŠMT, Asociace krajů ČR	-
V. 1.6	Nebudou zvyšovány kapacity v oborech vyššího odborného vzdělání s výjimkou oborů vzdělání technického, přírodovědného a pedagogického	nestanoven	zřizovatelé, MŠMT, Asociace	-

	zaměření.		krajů ČR	
V. 1.7	Nový akreditovaný vzdělávací program oboru vyššího odborného vzdělávání do vzdělávací nabídky VOŠ může být zapsán do rejstříku pouze v případě, že vzdělávací program by měl v daném regionu ojedinělý charakter a jehož koncepce by vznikla na základě projevené dlouhodobé společenské potřeby příslušně vzdělaných absolventů na trhu práce.	nestanoven	zřizovatelé, MŠMT, Asociace krajů ČR	-

Opatření v oblasti vyššího odborného vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

V. 2.	Podpora vyššího odborného vzdělávání při realizaci opatření vedoucích k funkčnímu a modernímu systému vyššího odborného vzdělávání.			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
V. 2.1	Podpora odborné přípravy studentů v souladu s potřebami kvalifikačních požadavků trhu práce a odbornosti budoucích absolventů.	od roku 2016	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
V. 2.2	Podpora inovace vzdělávacích programů ve spolupráci se zaměstnavateli a relevantními partnery.	průběžně	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
V. 2.3	Podpora nastavení optimálních podmínek pro spolupráci VOŠ s VŠ s cílem zvýšení odbornosti budoucích absolventů VOŠ (například při možnosti využívání odborných učeben, laboratoří apod.).	průběžně	školy, HMP, VŠ	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
V. 2.4	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech prohlubování a rozšiřování poznatků v příslušném oboru.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

3.6 Speciální vzdělávání, pedagogicko – psychologické poradenství

Služby pedagogicko – psychologického poradenství v systému regionálního školství významně ovlivňují individuální vývoj a vzdělávání dětí a žáků i činnost škol na území kraje.

Předpokladem účelného a efektivního poskytování poradenských služeb v rámci regionálního školství je nejen systémové propojení poskytovaných služeb, ale i jejich odpovídající ekonomické zabezpečení a odborná připravenost poradenských pracovníků.

Opatření v oblasti speciálního školství a pedagogicko – psychologického poradenství stanovené DZ HMP 2016 – 2020

VI. 1. Zachování sítě školských poradenských zařízení na území HMP (PPP, SPC)				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 1.1	Podpora zvyšování odborných kompetencí pracovníků poradenských zařízení.	průběžně	PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 1.2	Analýza a optimalizace počtu poradenských pracovníků v jednotlivých školských poradenských zařízeních v souvislosti s rozšířením nabídky jejich služeb v souladu s novelizací školského zákona (§ 16)	od roku 2016	PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 1.3	Podpora spolupráce mezi poradenskými zařízeními, školami, školskými zařízeními a dalšími subjekty poskytujícími služby dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami.	od roku 2016	PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 1.4	Metodické sjednocení výstupů pro školy a zákonné zástupce v souladu s platnou legislativou.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 1.5	Nebude podporován vznik nových PPP a SPC na území HMP.	od roku 2016	HMP	-

VI. 2. Podpora a zachování sítě škol poskytujících vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných HMP				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 2.1	Zvyšování odborné kvalifikace pedagogů, zajištění odpovídajících materiálně technických podmínek a potřebných kapacit škol, optimalizace vzdělávací nabídky škol	průběžně	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 2.2	Podpora individuální integrace dětí a žáků vyžadujících vysokou míru podpůrných opatření s asistentem pedagoga	průběžně	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 2.3	Zachování sítě škol poskytujících vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných HMP	průběžně	školy, HMP	-

VI. 3. Podpora integrace a inkluze dětí a žáků				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 3.1	Podpora prostřednictvím asistentů pedagoga.	průběžně, pokračuje z DZ HMP	školy, PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů,

		2012		dotace a granty, rozvojové programy MŠMT
VI. 3.2	V rámci sjednocení přístupu k integraci dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami na území hl. m. Prahy aktualizovat „Zásady“ schválené ZHMP v roce 2009.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 3.3	Doporučení MČ: podpora postupného přechodu k inkluzi, a to již od MŠ, postupná změna v organizaci běžných základních a mateřských škol tak, aby mohlo dojít k naplnění potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 3.4	Podpora spolupráce mezi školami při zajišťování procesu integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.		školy, PPP, SPC, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

VI. 4. Podpora programů primární prevence v PPP				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 4.1	Další vzdělávání psychologů a speciálních pedagogů oblasti primární prevence	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty,
VI. 4.2	Metodická podpora PPP a školám v oblasti prevence rizikového chování, metodické vedení metodiků prevence	od roku 2016	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 4.3	Provázání programů s dalšími subjekty působícími v této oblasti.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

VI. 5. Péče o ohrožené děti na území HMP				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 5.1	Zajištění bytů pro rodinné skupiny dětských domovů v běžné občanské zástavbě.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty,
VI. 5.2	Zajištění cvičných a startovacích malometrážních bytů pro 18leté a starší klienty DD zřizovaných HMP	od roku 2016	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 5.3	Podpora vzájemné spolupráce dětských domovů s organizacemi působícími v sociální, zdravotnické, pedagogicko-psychologické oblasti za účelem zkvalitňování péče o děti v tomto druhu školského zařízení.	průběžně	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 5.4	Podpora ukotvení standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní	od roku 2016	zařízení DD, HMP	-

	výchovy (dětské domovy) podle platných metodických pokynů a platné legislativy ⁹ .			
--	---	--	--	--

VI. 6. Rozšíření nabídky vzdělávacích akcí v oblasti vzdělávání dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 6.1	Podpora zvyšování odborných kompetencí managementu škol a pedagogických pracovníků ve školách hlavního vzdělávacího proudu v souvislosti s integrací dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty,
VI. 6.2	Podpora zvyšování odborné kvalifikace pedagogů ve školách.	od roku 2016	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VI. 6.3	Pořádání odborných konferencí a seminářů pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	PPP, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

VI. 7. Transformace základních škol praktických				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VI. 7.1	Podpora transformace praktických škol – postupná, v delším časovém úseku, časově a v jednotlivých krocích vymezena, informovanost rodičů je velmi důležitá; při transformaci je důležitá spolupráce školy, všech vzdělávacích institucí, rodiny, speciálně – pedagogických center tak, aby se žáci se SVP mohli zařadit do hlavního vzdělávacího proudu.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty,

Je nezbytné zajistit, aby dětem a žákům se SVP byli dostupní asistenti pedagoga i speciální pedagogové (jeden speciální pedagog může pracovat pro více škol). Výsledky musí být monitorovány, je třeba podporovat spolupráci mezi školami, propojenost všech skupin a organizaci služeb podpory ze strany institucí.

V souvislosti s legislativními změnami - § 16 školského zákona – od 1. 9. 2016 se bude tato oblast rozvíjet podle nových pravidel. Požadavky nově kladené na školy budou zabezpečeny i finančními prostředky ze státního rozpočtu.

V péči o ohrožené děti na území HMP je důležitá podpora práce terénních sociálních pracovníků především s rodinami, spolupráce s neziskovými organizacemi, podpora náhradní rodinné výchovy především formou osvěty a informovanosti obyvatel. V rámci svých kompetencí pro oblast školství bude SML MHMP práci těchto pracovníků a spolupráci s NNO podporovat.

⁹ MŠMT vydalo dne 27. 3. 2015 Metodický pokyn, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči – č.j. MSMT-5808/2015. Zároveň MŠMT připravuje záměr ukotvení standardů kvality v podobě právního předpisu – zákona a vyhlášky.

3.7 Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Stěžejním prvkem ve vytváření volnočasové nabídky v HMP jsou domy dětí a mládeže. Jejich trvalým přínosem je systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením. Významnou součástí je i vytváření uceleného celopražského informačního systému o volnočasových aktivitách pro obyvatele a návštěvníky HMP (www.prahavolnocasova.cz). V nadcházejícím období bude věnována pozornost rozvoji nabídky aktivit pro mládež. S tím souvisí i nově vyhlášený grantový program na podporu volnočasových aktivit neformálních skupin mládeže „Můj nápad“.

Priority v oblasti zájmového vzdělávání stanovené DZ ČR:

- V oblasti zájmového vzdělávání může být podpořen růst školských zařízení pro zájmové vzdělávání namísto navyšování kapacit ZUŠ.
- V oblasti zájmového vzdělávání ve školních družinách a ve školních klubech budou podporovány žádosti o navýšení kapacit podle potřeby s ohledem na demografický vývoj a na kapacity základních škol. Navyšování kapacit ve školních družinách a školních klubech musí odpovídat míře přiměřeného nárůstu počtu dětí a žáků. Při navyšování kapacit školních družin a školních klubů bude zohledněna stávající naplněnost školy, stávající síť školních družin a školních klubů a jejich naplněnost a síť středisek volného času.

Opatření v oblasti zájmového vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

VII. 1. Zkvalitňování mimoškolního života dětí a mládeže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VII. 1.1	Systémové a komplexní řešení problematiky volného času dětí a mládeže prostřednictvím metodického vedení a finanční podpory aktivit.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.2	Udržení a rozvoj kvality výchovně vzdělávacích a rekreačních činností pro děti a mládež.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.3	Vytváření a rozvoj účinného a všeobecně dostupného informačního systému o nabídce volnočasových aktivit pro děti a mládež.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.4	Podpora rozvoje nabídky volnočasových aktivit neziskových organizací pro mládež.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.5	Zapojování žáků ZŠ do zájmového vzdělávání jako prevence negativních jevů a rozvoje osobnostně sociálních dovedností v rámci neformálního vzdělávání.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.6	Spolupráce se školami v oblasti využití volného času dětí a mládeže.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 1.7	Systematické hodnocení kvality nabídky a využití finančních prostředků příjemců finanční podpory HMP.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
VII. 2. Podpora vyšší kvalifikace a vzdělávání pedagogických pracovníků ZV				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VII. 2.1	Podpora péče o rozvoj lidských zdrojů včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

VII. 3.	Podpora rozvoje zařízení pro volnočasové aktivity			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VII. 3.1	Zřízení DDM nebo zřízení odloučeného pracoviště některého ze stávajících pražských DDM v městské části Praha 1.	od roku 2016	DDM, HMP, MČ	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
VII. 3.2	Podpora a rozvoj stávajících pražských DDM a dalšího rozvoje venkovních víceúčelových volnočasových areálů.	od roku 2016	DDM, HMP, MČ	rozpočet zřizovatele, dotace a granty

3.8 Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby

Jazykové vzdělávání ve školách s právem státní jazykové zkoušky poznamenává každoroční úbytek zájemců o tento druh vzdělání. Tato situace souvisí s přelivem zájmu studentů o vzdělávací programy vysokých škol. Výhledově se tento druh vzdělávání v samostatné podobě jeví jako neekonomický a neúčelný. Z tohoto důvodu nebudou podporovány žádné snahy o navyšování kapacit pro období platnosti tohoto DZ HMP 2016 – 2020.

HMP si uvědomuje, že je nutné rovněž podporovat školská zařízení – zejména domovy mládeže a internáty které působí na území HMP. Problematika domovů mládeže a internátů jakožto školského zařízení se úzce dotýká vzdělávacího procesu jednotlivých klientů, protože tento specifický druh školských služeb slouží klientům jako podpora k možnosti vzdělávat se ve vybraném oboru vzdělání mimo vlastní místo trvalého pobytu. Domovy mládeže a internáty tak musí poskytovat služby, které jsou jejich klientům prospěšné a podporující. Zároveň je nezbytně nutné, aby domovy mládeže a internáty měly k dispozici dostatečný počet pedagogických, respektive výchovných pracovníků. Těmto pracovníkům pak musí být vyjádřena podpora nejen v oblasti ohodnocení za práci, ale také ve formě možnosti rozšiřování kompetencí a dalšího vzdělávání.

V neposlední řadě je nutné podporovat rozvoj a inovace v oblasti školního stravování. Školní stravování má v druhé dekádě 21. století zaujímat významné postavení ve výchově ke zdravé životosprávě a zdravému životnímu stylu. Díky významnou změně v oblasti dietního stravování ve vyhlášce MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování, je nutné stávající zařízení školního stravování na území HMP metodicky vést k úspěšné implementaci změn. Rovněž je nutné, aby školní stravování zajišťovalo jeho klientům dostatečně pestrou stravu, která je připravována na základě moderních a inovovaných a již osvědčených metod přípravy pokrmů. V roce 2015 se podařilo zmapovat oblast školního stravování škol zřizovaných městskými částmi a hlavním městem natolik, aby bylo možné konstatovat, kde se v této oblasti nalézají nedostatky, které bude možné postupně odstraňovat. Za největší problém v oblasti školního stravování lze považovat nedostatek kvalitního personálu, absence sofistikovaných informací a naopak nadbytek dezinformací. Veškeré problémy však nelze odstranit zásahem zřizovatelů zařízení školního stravování, tím je míněno zejména odpovídající platového ohodnocení kvalifikovaných zaměstnanců zařízení školního stravování.

Opatření v oblasti jazykového vzdělávání stanovené DZ HMP 2016 – 2020

VIII. 1. Zřizování nových škol a rozšiřování kapacit škol s právem státní jazykové zkoušky				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VIII. 1.1	Pro období platnosti DZ HMP 2016 – 2020 nebudou zařazovány do RŠ nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.	od roku 2016	školy, HMP	-
VIII. 1.2	Nebude podporováno navyšování kapacit ve vzdělávacích programech škol s právem státní jazykové zkoušky. Výjimku bude tvořit řádně odůvodněná žádost nebo situace vyžadující řešení v podobě navýšení kapacity.	od roku 2016	Školy, HMP	-

Opatření v oblasti školských zařízení stanovené DZ HMP 2016 – 2020

VIII. 2. Podpora školských zařízení služeb				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VIII. 2.1	Zápis nových školských zařízení, zapisovaných školských služeb a kapacity nových školských zařízení, případně kapacity zapisovaných školských služeb bude prováděn na základě přiměřeného počtu dětí, žáků, studentů vzdělávajících se ve školách na území HMP a demografickému vývoji v patřičných územích a lokalitách.	od roku 2016	MHMP	-
VIII. 2.2	Podpora domovů mládeže a internátů ve smyslu školského výchovného zařízení s cílem dalšího rozvoje pedagogické činnosti	od roku 2016	MHMP	rozpočet zřizovatele, dotace a

	pracovníků domovů mládeže a internátů a také rozvoje mimoškolních / volnočasových aktivit pro klienty.			granty
VIII. 2.3	Podpora modernizace vybavení domovů mládeže a internátů s cílem vytvořit vhodné podmínky pro vzdělávání a ubytování klientů a také vhodné pracovní prostředí pro tamní pracovníky.	průběžně	HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
VIII. 2.4	Podpora zařízení školního stravování v různých oblastech jejich činnosti. Metodická podpora pro oblast implementace legislativních změn souvisejících se školním stravováním.	průběžně	MČ, HMP, subjekty obsahující některou z forem zařízení školního stravování	rozpočet zřizovatele, dotace a granty

VIII. 3. Podpora efektivní péče o ohrožené děti a podpora odborné péče v Dětských domovech				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VIII. 3.1	Podpora multidisciplinárního přístupu v péči o ohrožené děti vedoucího k pozitivním výsledkům ve výchově a vzdělávání v dětských domovech.	průběžně	DD, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
VIII. 3.2	Podpora vzdělávacích aktivit pro pracovníky dětských domovů s cílem zvýšení jejich profesních kompetencí.	průběžně	DD, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty

3.9 Průřezová témata

3.9.1 Komunikační kompetence v cizích jazycích

Rozvoj jazykových dovedností, tj. výuka cizích jazyků na všech stupních středních škol, je jednou z priorit HMP, kterou se daří díky systematické podpoře v rámci tzv. „Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky“ naplňovat. Program zabezpečuje jak podporu časové dotace cizojazyčného vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou v posledních čtyřech ročnících před maturitní zkouškou, tak i umožňuje nadstandardní pojetí výuky cizích jazyků na středních školách zřizovaných HMP formou navýšení hodinové dotace cizojazyčného vzdělávání. Záměrem HMP je zkvalitnění vzdělávání a komunikačních schopností žáků maturitních oborů v cizím jazyce, proto je tato forma podpory prioritou. Cílem „Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky“ je vybavit žáky škol takovými jazykovými znalostmi, aby byli schopni začlenit se do konkurenčního prostředí trhu práce jak v České republice, tak i v rámci zemí EU. Jednou z možností, kterou nabízí „Metropolitní program středoškolské jazykové výuky“, je i zapojení rodilých mluvčích do výuky cizích jazyků.

Pro rozvoj jazykových dovedností a současně na podporu rozvoje talentovaných žáků a studentů byl usnesením ZHMP zřízen Nadační fond Cesta ke vzdělání, jehož cílem je rozšířit možnosti ve vzdělávání nadaných žáků středních škol, studentů vyšších odborných škol a konzervatoří působících na území hlavního města Prahy ve spolupráci se zahraničními subjekty. Nadačním fondem jsou poskytovány příspěvky na podporu studijních pobytů v zahraničních školách a na podporu účasti žáků a studentů, popř. jejich pedagogů, na soutěžích, festivalech, přehlídkách či konferencích v zahraničí.

Opatření v oblasti zkvalitňování výuky cizích jazyků stanovené DZ HMP 2016 – 2020

IX. 1.1	Podpora zkvalitňování výuky cizích jazyků na všech stupních a typech škol			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.1.1	Udržení metropolitního programu středoškolské jazykové výuky v jeho maximálně možném rozsahu a jeho případný další rozvoj podle aktuální potřeby škol.	od roku 2016	školy, HMP	rozpočet HMP
IX. 1.1.2	Spolupráce se zahraničními školami při realizaci výměnných programů pro žáky a pedagogy v zahraničních školách.	průběžně, pokračuje z DZ HMP	školy, HMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.1.3	Podpora organizace jazykových soutěží.	od roku 2016	školy, HMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

3.9.2 Informační a komunikační technologie

Pro kontinuální rozvoj kompetencí žáků, ale i pedagogů v oblasti informačních a komunikačních technologií je nutné stále investovat prostředky do obnovy a modernizace informačních technologií, která souvisí s vlastním vzdělávacím procesem, ale zejména pak pro získání odbornosti a znalostí v případě výuky odborných předmětů a praktické výuky. Z tohoto důvodu budou cíle obsažené v DZ HMP 2012 korespondovat s cíli i pro DZ HMP 2016 – 2020.

Opatření v oblasti informačních technologií stanovené DZ HMP 2016 – 2020

IX. 1.2	Zkvalitňování vybavenosti a modernizace informačních technologií ve vzdělávání			
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.2.1	Podpora pořízení nových a modernizace stávajících informačních technologií určených zejména pro výuku žáků ve školách.	od roku 2016	školy, HMP	OP VVV, rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX.	Výchova žáků k bezpečnému užívání ICT –	průběžně,	školy, HMP	rozpočet

1.2.2	například prostřednictvím projektu „Kraj pro bezpečný internet“.	pokračuje z DZ HMP 2012		zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.2.3	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti informačních technologií a pro získávání nových poznatků z této oblasti.	od roku 2016	školy, HMP	OP VVV, rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.1.4	Zavádění otevřeného software.	průběžně	Školy, HMP	-

3.9.3 Prevence rizikového chování

Primární prevence vychází ze strategických dokumentů MŠMT a HMP. K prevenci rizikového chování a sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy garantované PPP a zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Žáci jsou upozorňováni na negativa záškoláctví, vandalismu, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu. Další preventivní programy zajišťuje Magistrát HMP, Městská policie hlavního města Prahy, různé neziskové organizace a obecně prospěšné společnosti zabývající se touto problematikou: Prevence rizikového chování je také součástí běžného vyučování. Prolíná se především učitelskými plány v občanské výchově, rodinné výchově, přírodopise. Významným prvkem prevence jsou mimoškolní a zájmové aktivity.

Opatření v oblasti prevence rizikového chování stanovené DZ HMP 2016 – 2020

IX. 1.3 Snižování výskytu sociálně patologických jevů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.3.1	Rozšiřování spolupráce škol s protidrogovými koordinátory a neziskovými organizacemi.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ, MP HMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.3.2	Rozšiřování spolupráce poskytovatelů primární prevence.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ, MP HMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.3.3	Rozšiřování a zkvalitňování preventivních aktivit.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ, MP HMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.3.4	Podpora komplexního systému primární prevence rizikového chování na území hl. m. Prahy.	průběžně	HMP, MČ školy, MP HMP, PČR, ZSP MHMP	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

Opatření IX. 1.3. vychází z:

Koncepce Protidrogové politika hl. m. Prahy na období 2014 až 2020 – schváleno ZHMP usnesením č. 37/24 ze dne 27. 3. 2014,

Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020 – schváleno ZHMP usnesením č. 37/25 ze dne 27. 3. 2014.

IX. 2.3 Zlepšování sociálního klimatu ve školách				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 2.3.1	Rozšiřování spolupráce škol s rodiči.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ, MP HMP	OP VVV rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 2.3.2	Důsledná prevence v oblasti kyberšikany, a to i ve vztahu k pedagogickým pracovníkům.	od roku 2016	školy, HMP, MČ,	rozpočet zřizovatelů,

			PČR	dotace a granty
--	--	--	-----	-----------------

3.9.4 Vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji bude v HMP přistupováno na základě koncepčního a systematického řešení, tak aby byli všichni aktéři začleněni účelným a prospěšným způsobem. Opatření pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji budou mimo jiné vycházet z nové Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hl. města Prahy, která je připravována na roky 2016 – 2025. Návrhová část koncepce je tvořena v souladu se Státním programem EVVO v ČR, v průběhu zpracování probíhá odborná konzultace s Ministerstvem životního prostředí, které připravuje aktualizaci Státního programu EVVO pro další období platnosti.

Vzdělávání k udržitelnému rozvoji uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozměněné podobě.

Opatření v oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji DZ HMP 2016 – 2020

IX. 1.4 Systematické vzdělávání pedagogických i dalších pracovníků školských zařízení v oblasti EVVO				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.4.1	Realizace studií k výkonu specializovaných činností v oblasti EVVO pro školní koordinátory EVVO.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.4.2	Realizace seminářů a pracovních seminářů EVVO s důrazem na aktivizující metody výuky (např. projektová, problémová a kooperativní výuka, integrovaná tematická výuka, místně zakotvené učení, badatelsky orientované vyučování).	od roku 2016	školy, HMP, MČ, PČR	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.4.3	Podpora pedagogů k realizaci EVVO přímo ve výuce (mentoring, využívání metodických materiálů a serverů EVVO apod.).	od roku 2016	školy, HMP, MČ, PČR	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.4.4	Setkávání koordinátorů EVVO a dalších pracovníků škol a školských zařízení s cílem výměny a předávání zkušeností.	od roku 2016	školy, HMP, MČ, PČR	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

IX. 2.4 Podpora sítí škol v oblasti EVVO a propojení mezi aktivitami EVVO ve školách a školských zařízeních i v rámci mimoškolní činnosti				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 2.4.1	Posilování síťování a partnerství škol.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 2.4.2	Výměna a sdílení příkladů dobré praxe (semináře apod.) a propojení neformálního, zájmového a odborného vzdělávání, které bude zaměřené na inovace a efektivní výuku odborných kompetencí v EVVO.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 2.4.3	Rozšiřování spolupráce mezi školami vzájemně, školami a dalšími organizacemi za účelem realizace EVVO.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 2.4.4	Uspořádání krajské konference EVVO pro školy a školská zařízení.	od roku 2016	HMP	rozpočet HMP

IX. 3.4 Zajištění výuky v bezprostředním kontaktu s přírodou				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 3.4.1	Zavádění výuky v terénu a v přírodě do širšího spektra vyučovaných předmětů.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 3.4.2	Využívání školních prostor k tvorbě zahrad, učeben v přírodě, arboret, demonstračních objektů, naučných stezek, atd. pro efektivní výuku odborných kompetencí v EVVO.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 3.4.3	Podpora škol v přírodě.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet HMP

IX. 4.4 Realizace kvalitních vzdělávacích programů EVVO ve školách a školských zařízeních				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 4.4.1	Podpora pedagogů v tvorbě a realizaci Školních programů EVVO.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 4.4.2	Podpora environmentálního zaměření škol s důrazem na mateřské školy.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 4.4.3	Vytváření a realizace ekologických výukových programů (EVP) pro školy a školská zařízení.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 4.4.4	Vytváření a realizace dlouhodobých programů EVVO pro školy a školská zařízení.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

IX. 5.4 Rozvoj mimoškolní činnosti pro děti a mládež				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 5.4.1	Rozšiřování nabídky mimoškolních akcí a aktivit za účelem zapojení dětí a mládeže do ochrany životního prostředí.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 5.4.2	Podpora environmentálně zaměřených letních táborů a soustředění dětí a mládeže.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 5.4.3	Vzdělávání vedoucích zájmových oddílů a kroužků specializovaných na EVVO a ochranu životního prostředí.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

Obecným cílem je, aby veškeré aktivity nebyly redukovány pouze na oblast EVVO.

3.9.5 Péče o talentované žáky

Cílem HMP je stálá a pravidelná podpora mimořádně nadaných a talentovaných žáků. Podpora bude ze strany města soustředěna zejména do grantových programů.

Některé školy se orientují na mimořádně nadané žáky, připravují jim individuální vzdělávací programy, speciálně pro ně vytvářejí mimoškolní aktivity ve formě kroužků apod. Nadaným a talentovaným

dětem a žákům se věnují také školská zařízení orientovaná na mimoškolní činnost, zejména domy dětí a mládeže. Mimořádně nadaní a talentovaní žáci jsou žáky některého z víceletých gymnázií na území HMP, případně škol s uměleckým zaměřením.

IX. 1.5 Zkvalitňování výuky nadaných dětí, žáků a studentů				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.5.1	Rozšiřování služeb pro nadané děti, žáky a studenty ve školách i školských zařízeních.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	OP VVV rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.5.2	Podpora škol orientujících své ŠVP na nadané děti, žáky a studenty.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.5.3	Podpora PPP v práci s nadanými dětmi, žáky a studenty.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

3.9.6 Celoživotní učení a další vzdělávání

Celoživotní učení a další vzdělávání je důležitou součástí procesu vzdělávání. Celoživotní učení a další vzdělávání je důležité pro každého jedince, tak aby byl konkurenceschopný na trhu práce, efektivně vynakládal svůj čas na práci pro optimální dosažení ekonomických výsledků a také uspokojoval své osobní potřeby a cíle.

Školy tím, že poskytují vzdělávání žákům a studentům ve vymezené době pracovního dne, mohou efektivně využívat svůj potenciál také pro další vzdělávání dospělých. Odborné školy se tak mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikací pro širokou veřejnost nebo také jako dodavatel pro cílovou skupinu zaměstnanců různých podniků. Všechny tyto činnosti mohou poskytovat díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí v době mimo fungování hlavní činnosti školy. V současné době na území HMP poskytuje několik škol různé formy dalšího vzdělávání. Celoživotní učení a další vzdělávání by nemělo být doménou pouze pro potřeby trhu práce, ale také jako preventivní a volnočasová aktivita vedoucí k rozvoji a rozhledu občanů města.

IX. 1.6 Podpora zavedení systému celoživotního učení na území HMP				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.6.1	Podpora center celoživotního vzdělávání	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	OP VVV rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.6.2	Zavádění nových míst v ZUŠ pro poskytování vzdělávání v Akademii umění a kultury pro seniory HMP.	od roku 2016	HMP, ZUŠ	rozpočet HMP
IX. 1.6.3	Koordinace činnosti center celoživotního vzdělávání.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.6.4	Podpora vzniku tzv. autorizovaných osob ve školách zřízených HMP na území HMP v rámci Národní soustavy kvalifikací.	podle potřeby	školy, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
IX. 1.6.5	Podpora různých forem zapojení škol zřízených HMP do Národní soustavy kvalifikací.	podle potřeby	školy, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty

IX. 1.6.6	Podpora rekvalifikačních kurzů a vzdělávacích aktivit pro širokou veřejnost, na základě všeobecné potřeby takové vzdělávací aktivity realizovat, ve středních a vyšších odborných školách zřízených HMP.	podle potřeby	školy, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
IX. 1.6.7	Volné sdílení učebních materiálů vydaných školami: pilotní projekt otevřených vzdělávacích materiálů na pražských středních školách.	od roku 2017	školy, HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty

3.9.7 Zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání

Proces zjišťování kvality vzdělávání je z velké části závislý na vlastním hodnocení školy a také na hodnocení České školní inspekce. To vše se uskutečňuje na základě § 12 školského zákona.

IX. 1.7 Podpora kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IX. 1.7.1	Podpora zavádění osobního portfolia žáka jako součásti ověřování výsledků vzdělávacího procesu.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	OP VVV rozpočet zřizovatelů, dotace a granty
IX. 1.7.2	Podpora autoevaluace školy a školského zařízení jako plánovaného a systematického procesu při hodnocení kvality vzdělávacího zařízení.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP, ZUŠ	rozpočet HMP
IX. 1.7.3	Podpora pro vytvoření standardů kvality přípravy žáků odborných středních škol na pracovišti sociálních partnerů škol.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012		

4. Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků

Zřizovatelé škol a školských zařízení a zejména pak samotné školy a školská zařízení mají trvalý zájem na prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je povinné podle zákona o pedagogických pracovnících jako součást celoživotního vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci jsou podporováni v prohlubování odborné kvalifikace a rozšiřování aproby ze strany zřizovatelů i finančně, v minulosti to bylo například z projektů Operačního programu Praha – Adaptabilita. HMP bude i nadále vyvíjet maximální možné úsilí o čerpání prostředků na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

X. 1 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků a zvyšování jejich kvalifikace a prestiže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
X. 1.1	Vzdělávací programy a finanční podpora vzdělávání z prostředků ESF a nových projektů z navazujícího programovacího období 2014 – 2020.	od roku 2016	školy, HMP, MČ	OP VVV, OP PPR
X. 1.2	Podpora konkrétních vzdělávacích akcí z prostředků Celoměstských programů podpory vzdělávání (grantů).	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	rozpočet HMP
X. 1.3	Podpora seminářů a workshopů a dalších vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, MČ	rozpočet zřizovatelů, dotace a granty

Přehled opatření z jednotlivých kapitol DZ HMP 2016 – 2020

Oblast předškolního vzdělávání

I. 2. Podpora výuky jazyků a rozvoj polytechnické výchovy v předškolním vzdělávání				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 2.2	Podpora pedagogů MŠ ve studiu metodiky výuky cizích jazyků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, OP PPR

I. 3. Podpora nabídky logopedické péče				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 3.2	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti logopedické péče.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP, NIDV	rozpočet zřizovatele

I. 4. Podpora rozvíjení integrace dětí se zdravotním postižením				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 4.1	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti speciální pedagogiky.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, případně ESF

I. 6. Podpora výuky základních tělovýchovných návyků a sportovních činností a prevence proti úrazům a zraněním dětí předškolního věku				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
I. 6.3	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy.	průběžně	školy, MČ, HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, HMP, jiné

				zdroje
I. 6.5	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti první pomoci při úrazech a zranění dětí způsobených při různých činnostech. Podpora vzdělávání formou zážitkové činnosti.	průběžně	HMP, NIDV	rozpočet zřizovatelů, HMP, fondy ESF

Oblast základního vzdělávání

II. 3. Podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 3.3	Zvýšit nabídku vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání žáků s OMJ.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 3.4	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi pracujícími v oblasti multikulturní výchovy a výuky českého jazyka pro cizince, popř. v oblasti odborného poradenství pedagogům.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 5. Podpora polytechnické výchovy na základních školách				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 5.2	Podpora vzdělávání pedagogů a jejich osvěta v oblasti polytechnické výchovy.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

II. 6. Zvyšování a prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků a zvyšování jejich prestiže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
II. 6.1	Pořádání kurzů a seminářů k vybraným tématům.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 6.2	Poskytování finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele i HMP na posílení mzdových prostředků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	MČ, HMP	rozpočet HMP
II. 6.3	Podpora vzdělávání pedagogů základních škol ve vybraných oblastech.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
II. 6.4	Podpora při získávání gramotnosti v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy tělovýchovných pedagogů s cílem dosažení příslušných vědomostí a dovedností.	od roku 2016	školy, MČ, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

Oblast středního vzdělávání

IV. 6. Podpora spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 6.2	Podpora dalšího vzdělávání učitelů na pracovištích smluvních firem a odborné stáže.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

IV. 7. Podpora zvyšování a prohlubování kvalifikace pedagogů a posilování jejich prestiže				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
IV. 7.1	Poskytování finančních prostředků z rozpočtu HMP na mzdové prostředky pedagogům.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	HMP	rozpočet HMP
IV. 7.2	Podpora výměny pedagogických zkušeností v rámci mezinárodních projektů.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	dotace a granty
IV. 7.3	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v potřebných tématech.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP, HK ČR, svazy a společenstva	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 7.4	Propagovat povolání pedagogů jako nezbytnou, důležitou a společensky považovanou profesi.	od roku 2016	školy, HMP, zřizovatelé	OP VVV, rozpočty zřizovatelů
IV. 7.5	Podpora začínajících pedagogů při možnosti získání nájemní smlouvy k bytu ve vlastnictví HMP z kvóty pro učitele, v případě, že pedagog bude mít platnou pracovní smlouvu na dobu neurčitou sjednanou se školou zřizovanou HMP.	od roku 2016	HMP	-
IV. 7.6	Navázání užší spolupráce středních škol a vysokoškolských pracovišť (fakult) připravujících budoucí pedagogy při vzájemné výměně informací a podpoře činností, které budou směřovat k vyšší profesní zdatnosti budoucích pedagogů.	průběžně	školy, VŠ, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů
IV. 7.7	Podpora při získávání gramotnosti v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy tělovýchovných pedagogů s cílem dosažení příslušných vědomostí a dovedností.	od roku 2016	školy, HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

Oblast vyššího odborného vzdělávání

V. 2. Podpora vyššího odborného vzdělávání při realizaci opatření vedoucích k funkčnímu a modernímu systému vyššího odborného vzdělávání.				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
V. 2.4	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech prohlubování a rozšiřování poznatků v příslušném oboru.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	školy, HMP	OP VVV, rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

Oblast zájmového vzdělávání a volného času

VII. 2. Podpora vyšší kvalifikace a vzdělávání pedagogických pracovníků ZV				
Číslo aktivity	Aktivita DZ HMP 2016 – 2020	Termín realizace	Gesce	Zdroj financování
VII. 2.1	Podpora péče o rozvoj lidských zdrojů včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.	průběžně, pokračuje z DZ HMP 2012	DDM, SVČ, HMP, MČ	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty

HMP se dlouhodobě soustřeďuje na podporu vzdělávání pedagogických pracovníků, k tomu využívá jak vlastních finančních prostředků (Celoměstské programy podpory vzdělávání), tak finančních zdrojů

z ESF a jejich operačních programů (JARO, JARO II, INTEGRACE, DVPP, DVPP VOŠ ŘEMESLO ŽIJE! II). Všechny tyto aktivity umožnily (hlavně v období 2012 – 2014) výše uvedené projekty z Operačního programu Praha Adaptabilita, tak i finanční prostředky HMP v rámci jeho grantové politiky. V rámci nového programovacího období na roky 2014 – 2020 bude HMP znovu cílit na podporu vzdělávání pedagogických pracovníků. Všechny aktivity by měly být směřovány do programů OP VVV, OP PPR a také do programů tvořených samotným HMP (například v rámci programu Podpory odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy v letech 2014 – 2017).

5. Ekonomická část DZ HMP 2016 – 2020

Financování regionálního školství je prováděno v případě většiny zřizovatelů škol a školských zařízení zejména z finančních prostředků poskytovaných z veřejných rozpočtů. Pro způsob financování regionálního školství jsou charakteristické tzv. zprostředkované finanční vztahy. To znamená, že finanční prostředky ze státního rozpočtu a z dalších veřejných rozpočtů jsou zprostředkovány přes jiný veřejný rozpočet. Typická pro regionální školství je následující linie toku finančních prostředků: státní rozpočet – krajský úřad – obec – škola.

Největší podíl na financování regionálního školství má státní rozpočet – zejména pak kapitola 333 – MŠMT, dále pak kapitola 398 Všeobecná pokladní správa, kterou spravuje Ministerstvo financí. Veřejní zřizovatelé (kraje a obce) přispívají financemi na regionální školství také ze svých rozpočtů. Na provoz a fungování soukromých a církevních škol pak přispívají financemi jejich vlastní zřizovatelé, což ale v celkovém objemu financování regionálního školství tvoří velmi malý podíl objemu finančních prostředků.

Způsob financování regionálního školství je zakotven ve zvláštních zákonech. V případě financování regionálního školství územně samosprávnými celky jsou nejdůležitějšími zákony: pro každý aktuální rok zákon o státním rozpočtu, dále školský zákon a zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, v aktuálním znění.

MHMP se musí také řídit předpisy nižší právní síly: prvním důležitým předpisem pro krajské úřady je vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativních, v aktuálním znění a směrnice MŠMT č. j. 28 768/2005-45 ze dne 12. prosince 2005. Směrnice stanovuje závazné zásady, podle kterých krajské úřady provádějí rozpis finančních prostředků ze státního rozpočtu.

MHMP si pro úplnost a přehlednost rozpisu finančních prostředků každoročně vytváří vlastní metodiku. V případě MHMP odbor rozpočtu vytváří pro každý kalendářní rok *Metodiku rozpisů přímých výdajů právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení na území kraje Hlavní město Praha*.

Financování regionálního školství se provádí na základě rozpočtových pravidel státního rozpočtu a rozpočtových pravidel územního samosprávného celku. Podle kterých pravidel se financování konkrétních škol nebo školských zařízení děje, vyplývá z charakteru a postavení školy nebo školského zařízení podle zřizovatele.

Normativ je finanční částka, která pokrývá veškeré celkové neinvestiční výdaje na jednotku výkonu. Ministerstvo školství stanovuje republikové normativy jako výši přímých nákladů na vzdělávání připadající na školské služby na jednotku výkonu – tj. jeden žák, dítě a další v příslušné věkové kategorii. Celá soustava republikových normativů je tvořena zejména z výkonových výkazů – tj. z podkladů jednotlivých škol a školských zařízení, ale také z podkladů statistického výkaznictví. MŠMT upravuje obecná pravidla, jak má kraj stanovit své krajské normativy. To znamená, že MŠMT určí členění krajských normativů, stanoví ukazatele pro jejich stanovení a určí jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy.

Přes HMP jsou distribuovány normativy pro soukromé školy. HMP si samostatně stanovuje svůj krajský normativ na jednotku výkonu. Krajský normativ vychází z republikového, ale jeho konečnou výši určuje kraj na základě svého výpočtu. Výpočet je možné charakterizovat jako neinvestiční výdaj za vzdělávání jednoho žáka v místě, čase a podle konkrétních podmínek, které v regionu panují. V případě krajských, soukromých a obecních škol, přicházejí peníze na dotace na zvláštní účet MHMP, ze kterého jsou finance dále rozepisovány. V případě církevních a státních škol jsou finanční prostředky poskytovány přímo ze státního rozpočtu.

Krajské normativy jsou stanoveny MHMP na základě vyhlášky č. 492/2005 Sb. o krajských normativních, pro jednotky výkonu realizované v jednotlivých vybraných druzích škol zřizovaných krajem, obcemi nebo svazky obcí na území kraje. Rozpis prostředků je prováděn v závislosti na počtu jednotek výkonu, a to za celou školu nebo školské zařízení. Pro stanovení rozpočtu přímých výdajů škol kraje je rozhodující počet žáků v jednotlivých oborech a formách vzdělávání.

Normativní rozpis je pak prováděn na základě zpracování bilance předpokládaných potřeb a disponibilních finančních prostředků rozepsaných HMP samotným ministerstvem školství a také na základě stanovení priorit pro kraj. MHMP provádí normativní rozpis běžných výdajů jednotlivým organizacím na základě počtu jednotek výkonu a krajských normativů stanovených HMP pro konkrétní rok. Současně s tím kraj škole stanoví závazné orientační ukazatele rozpočtu.

Hlavními ukazateli pro rozhodné stanovení krajských normativů jsou: průměrný počet žáků připadajících na jednoho pracovníka, dále průměrný počet žáků připadajících na jednoho nepedagogického pracovníka, průměrná měsíční výše platu pedagogického a nepedagogického pracovníka a posledním významným ukazatelem je průměrná výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednoho žáka. Způsob, jakým jsou ukazatele stanoveny, je dán vyhláškou. Všechny hlavní ukazatele vycházejí z reálných čísel, která vyšla z předchozího roku v rámci kraje.

Kromě normotvorné role MŠMT v oblasti financování vůči krajským úřadům včetně pravomoci určovat jim kritéria pro stanovení krajských normativů, je v oblasti samosprávy naopak posílena role územního principu řízení.

Výhled financování regionálního školství v HMP na období 2016 – 2020

Orientační návrh přímých výdajů na období 2016 – 2020

Tab. č. 24 Výše mzdových prostředků a ONIV přímých v tis. Kč

	2016	2017	2018	2019	2020
MP + odvody celkem	8 730 895	8 949 167	9 128 151	9 310 714	9 496 928
ONIV přímé celkem	160 943	164 161	167 444	170 792	174 207
z toho:					
Školy a školská zařízení zřizované MČ	5 059 456	5 185 484	5 289 193	5 394 977	5 502 876
MP + odvody celkem	4 965 465	5 089 614	5 191 406	5 295 234	5 401 139
ONIV přímé celkem	93 991	95 870	97 787	99 743	101 737
Školy a školská zařízení zřizované HMP	3 832 382	3 927 844	4 006 401	4 086 529	4 168 259
MP + odvody celkem	3 765 430	3 859 554	3 936 745	4 015 479	4 095 789
ONIV přímé celkem	66 952	68 291	69 657	71 049	72 470

Zdroj ROZ MHMP

Objem finančních prostředků s určením ke krytí tzv. přímých výdajů rozepisovaných do rozpočtů škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je kraj HMP nebo městská část HMP, je závislý na celkovém objemu státní dotace přidělené za tímto účelem kraji HMP Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Rozpis finančních prostředků do rozpočtů škol a školských zařízení se provádí prostřednictvím tzv. krajských normativů platných pro daný kalendářní rok a zveřejňovaných na webových MHMP.

MŠMT má záměr provést reformu financování regionálního školství. Reforma by měla podle předpokládaných plánů proběhnout v letech 2017 až 2018. Pro tuto reformu stanovilo velmi rámcově MŠMT několik cílů, které jsou v souladu se Strategií 2020: zvýšení efektivity vynakládaných rozpočtových zdrojů a to na úrovni všech veřejných rozpočtů zapojených do financování regionálního školství; zapojení kvalitativních prvků do systému financování vzdělávání; vytvoření srovnatelných podmínek pro financování vzdělávání ve srovnatelných školách v celé ČR; zásadním cílem je též sjednocení systémů financování ve školách všech zřizovatelů.

Cíle, které MŠMT představuje v DZ ČR, mají vést ke komplexním změnám systému financování. Jejich záměrem je oddělení systému financování – vzdělávání v MŠ a ZŠ, vzdělávání ve středních školách a vyšších odborných školách a ostatní vzdělávání a školské služby. Dále by se v systému financování vzdělávání v MŠ a ZŠ měla zohlednit organizace vzdělávání v jednotlivých školách. Rozsáhlé změny by měly postihnout také systém financování vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách. Zde bude cílem zohlednit: potřebu absolventů konkrétního oboru vzdělání z pohledu konkurenceschopnosti a z pohledu potřeby trhu práce na celostátní i krajské úrovni. Rovněž bude zohledněno, zda žáci úspěšně dosahují výstupu vzdělávání. Taktéž bude sledována uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Zohledněna má být i podpora škol, které budou poskytovat

služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, či nadaným žákům. V neposlední řadě budou ze strany MŠMT podporovány všechny aktivity, které povedou k vytváření zdravého klimatu ve škole a aktivity v oblastech inkluzivního vzdělávání.

Pro dosažení cílů má MŠMT připraveny dva nástroje: Za prvé: jednotné, centrálně stanovené normativy, které budou vymezovat základní objem finančních prostředků k zajištění vzdělávání v mateřské škole nebo základní škole a oboru vzdělání ve střední škole. Za druhé: jednotné a z centra definované kvalitativní parametry a jejich váha. Všechny parametry by měly být měřitelné.

Reforma financování regionálního školství bude doprovázena odbornou diskuzí. DZ ČR na roky 2015 až 2020 nastiňuje pouze směr, kterým chce MŠMT ubírat diskusi.

Z výše uvedeného důvodu je v současné době velmi obtížné předpokládat a odhadovat další vývoj přímých výdajů na vzdělávání do roku 2020.

Orientační návrh provozních výdajů na období 2012 – 2016

Tab. č. 25 Orientační návrh provozních výdajů pro školy a školská zařízení zřizovaná HMP v letech 2016 – 2020 v tis.Kč

	2016	2017	2018	2019	2020
Školy a školská zařízení zřizované HMP	1 245 834	1 245 834	1 245 834	1 245 834	1 245 834
Školy a školská zařízení zřizované MČ	155 354	155 354	155 354	155 354	155 354
Celkem	1 401 188	1 401 188	1 401 188	1 401 188	1 401 188

Zdroj ROZ MHMP

Provozní výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP jsou zabezpečeny prostředky rozpočtu vlastního HMP.

Finanční prostředky slouží k financování běžného provozu škol a školských zařízení, k financování oprav a rekonstrukcí, ale také na různé druhy podpor školství, které vyhláší HMP. V hl. m. Praze, je jako zdroj financování škol a školských zařízení v působnosti HMP vytvořena v rozpočtu vlastního hlavního města Prahy kapitola 04 – Školství, mládež a sport, která kromě finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT obsahuje také prostředky určené z vlastního rozpočtu hl. m. Prahy.

Hospodaření s rozpočtovými prostředky z veřejných rozpočtů upravuje legislativa – zejména zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Druhým důležitým zákonem je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících některých zákonů (rozpočtová pravidla), který upravuje pravidla pro hospodaření ze státního rozpočtu a mimo jiné rovněž finanční kontrolu.

Veřejný rozpočet, jakožto nástroj veřejné politiky, má zásadní podíl na rozvoji a funkčních podmínkách regionálního školství. Veřejný rozpočet má několik základních funkcí: peněžní fond, bilanci a finanční plán. V rámci veřejných rozpočtů se provádí jeho rozpad na běžnou bilanci a kapitálovou bilanci. Běžná bilance obsahuje všechny mandatorní výdaje a další výdaje, které jsou v každém kalendářním roce nutné pro fungování územního celku, respektive regionálního školství. Běžná bilance v sobě zahrnuje každoročně se opakující příjmy a výdaje. Kapitálová bilance obsahuje všechny jednorázové příjmy a výdaje. V kapitálové bilanci se tak často budou objevovat veškeré investiční výdaje.

Výše finančních prostředků, které HMP bude moci vložit v letech 2016 - 2020 do provozů škol a školských zařízení jím zřízených, je mimo jiné závislá i na příjmech rozpočtu vlastního HMP.

Rozpočet běžných výdajů kapitoly 04 - Školství, mládež a sport pro rok 2016 předpokládá celkové běžné výdaje ve výši 9.710.784,2 tis. Kč. V roce 2015 byly rozpočtované běžné výdaje ve výši 9.981.479,9 tis. Kč. Dlouhodobě se daří v oblasti školství udržet úroveň financování běžných výdajů škol a školských zařízení na srovnatelné úrovni s předchozími kalendářními roky.

Důležitou a nezanedbatelnou položkou rozpočtu běžných výdajů kap. 04 - Školství, mládež a samospráva rozpočtu HMP jsou finanční prostředky určené na odměny pracovníků ve školství a ke krytí mzdových nákladů asistentů pedagoga. V roce 2016 jsou plánovány výdaje do této oblasti v celkové výši 543.000 tis. Kč, a to jak pro školy a školská zařízení, jejichž zřizovatelem je HMP, tak i pro organizace, jejichž zřizovatelem jsou městské části HMP. Kraj HMP také podporuje výuku cizích

jazyků ve školách, jejichž je zřizovatelem, a za tímto účelem ve svém rozpočtu vyčleňuje finanční prostředky v celkovém objemu 30.000 tis. Kč (pro rok 2016).

Výše neinvestičního příspěvku na provoz školy či školského zařízení pro daný rok se odvíjí od výše provozního rozpočtu organizace v předcházejícím roce s přihlédnutím ke změnám a případným oprávněným požadavkům škol a školských zařízení. Rozpočet je organizaci stanoven i s přihlédnutím k jejím vlastním výnosům a stavům rezervního a investičního fondu.

Krajský úřad projednává se školami a školskými zařízeními jejich rozpočtovou situaci dvakrát v roce při rozpočtovém řízení. Podkladem pro přiznání výše provozních prostředků je školou či školským zařízením zpracována podrobná finanční rozvaha potřeb prostředků na provoz (energie, voda, plyn, obnova vybavení tříd). Z provozních prostředků je hrazeno i nájemné pro ty školy a školská zařízení zřizovaná HMP, která provozují svoji činnost v objektech městských částí HMP.

Financování školství prostřednictvím dotací a grantů

Granty jsou specifickým nástrojem pro financování různých oblastí probíhajících ve školském systému. Vždy jsou směřovány ke konkrétním požadavkům a výstupům – tedy mají záměr ovlivňovat vývoj v konkrétních oblastech činností, aktivit, ale i výsledků vzdělávání. Granty jsou úzce spojeny s možnostmi poskytovatele, ale i příjemce. V konkrétních případech se jedná o prosazování priorit skrze nepřímé financování škol a školských zařízení, tedy specifické politiky financování, které provádí centrum (MŠMT, stát), ale i regiony (kraje). Finanční prostředky dislokované v grantech nejsou dosažitelné pro všechny zájemce – žadatele. Proto lze chápat granty jako jednu z možností doplňkového financování. Nelze na nich stavět chod jakéhokoli segmentu regionálního školství. Financování škol a školských zařízení z prostředků grantů je považováno za samozřejmé. Avšak nelze očekávat, že je tento způsob financování školství systémový. Stále se hledají různé zdroje pro financování mnohých oblastí regionálního školství, které nelze mnohdy řešit systémově, operativně nebo jsou podmíněny neočekávanými okolnostmi. Grantové nabídky nejsou omezeny pouze na národní prostředí, občas je možné čerpat také z grantů, které poskytují jiné země nebo instituce působící mimo Českou republiku. Úspěšnost českých škol v grantových nabídkách se stala měřítkem kvality každé konkrétní školy, ale i jejího vedení – tedy ředitele.

Několik let před vstupem České republiky do Evropské unie (EU) měly české školy možnost čerpat také z tzv. fondů EU, které však vzhledem k objemu prostředků byly velmi omezené. Od roku 2004 je situace rozdílná. Od vstupu ČR do EU mohou české školy, školská zařízení a další instituce působící v regionálním školství čerpat různé druhy finanční podpory z evropských fondů.

Granty, nebo také dotace v podobě evropské podpory, mají za úkol vyrovnat rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Od vstupu ČR do EU již proběhla dvě programovací období, ze kterých mohla ČR čerpat finanční prostředky na různé typy projektů. Od roku 2014 je připraveno nové programovací období, které se však v rámci regionů liší programovým schématem, výší podpory, specifickými cíli a také tématy. Částečně pro financování oblasti regionálního školství z prostředků Evropského sociálního fondu (ESF) bude připraven Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) řízený MŠMT, který bude určen pro celé území České republiky – tedy včetně hl. m. Prahy. Praha totiž v minulém programovacím období do některých operačních programů nespadala.

S financováním určitých oblastí regionálního školství z prostředků ESF počítá také DZ ČR, který navrhuje v mnoha opatřeních tohoto dlouhodobého záměru využívat prostředky ESF – zejména v rámci OP VVV. Dále také uvádí: „Globálním cílem operačního programu je urychlit přechod ČR k růstu prostřednictvím lidského kapitálu pomocí investic do základů znalostní ekonomiky. Tematickým cílem prioritní osy 3 (pro oblast regionálního školství) je zlepšení kvality vzdělávání pro každého žáka.“¹⁰

Určité specifikum lze nalézt v Praze, která má svůj vlastní operační program – Operační program Praha – pól růstu ČR – řízený Magistrátem hl. m. Prahy. V rámci tohoto operačního programu je veřejně vysloven předpoklad, že budou čerpány mnohé finanční prostředky na podporu vzdělávání, a to v rámci prioritní osy 4: Vzdělání a vzdělanost (tematický cíl 10) a podpora zaměstnanosti (tematický cíl 8).

¹⁰ MŠMT: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 až 2020

Operační program Praha – Pól růstu (OP PPR)

V rámci prioritní osy 4 – VZDĚLÁNÍ A VZDĚLANOST A PODPORA ZAMĚSTNANOSTI je alokováno 44,7 mil. EUR, což tvoří přibližně 1,2 mld. Kč podílu EU. Jedná se o tzv. multifondovou osu, která má tři investiční priority:

4.1 (EFRR) navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let s alokací 18,1 mil. EUR (podíl EU),

4.2 (ESF) zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti s alokací 23,6 mil. EUR (podíl EU)

4.3 (ESF) Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti s alokací 3 mil. EUR (podíl EU)

V rámci prioritní osy budou podporovány aktivity:

1. Vytvoření nových míst ve stávajících a budování nových zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let v denním režimu, nebo v objektech mateřských škol.
2. Podpora vzniku nových forem alternativní (nerodičovské) předškolní péče (včetně dětí do 3 let) = dětské skupiny
3. Vytvoření nových tříd ve stávajících objektech mateřských a základních škol formou rekonstrukcí, přístaveb, úprav prostor – a to v návaznosti na demografickou studii či jiné typy analýz konkrétní městské části.
4. Zvýšení kvality vybavení tříd a učeben s důrazem na osobní a inkluzivní výuku v mateřských, základních i středních školách za účelem rovnoměrného rozvoje vzdělávacích zařízení v Praze.
5. Modernizace a vybavení zařízení na podporu rozvoje kinestetické inteligence a pohybových aktivit jako druhu neformálního vzdělávání.

Financování v rámci OP PPR probíhá zálohově.

- nepřímé náklady ve výši 25 % (zahrnuje i mzdy administrativních a manažerských pozic),
- spolufinancování bude probíhat podle usnesení vlády ČR č. 583/2014 ze dne 14. července 2014 o Pravidlech spolufinancování ESI fondů v programovém období 2014 až 2020, přičemž:
 - o hl. m. Praha a jeho příspěvkové organizace, městské části a jejich příspěvkové organizace budou spolufinancovat v rámci EFRR min. 10 % a ESF min. 5 %,
 - o Školy a školská zařízení budou spolufinancovat v rámci EFRR min. 10 %, možno snížit na 0 % a ESF: min. 5 %, možno snížit na 0 %
 - o Soukromoprávní subjekty budou spolufinancovat 50 % (celý podíl národního spolufinancování)
 - o Nestátní neziskové organizace budou spolufinancovat projekty ve výši 0 %

Závěr

Hlavním cílem DZ HMP 2016 až 2020 je stanovení priorit pro rozvoj regionálního školství pro dané období, ale také nastavení celého systému RgŠ přesahující vymezený rámec. Rozvoj regionálního školství je v České republice stále ve velké míře závislý na podmínkách, které umožní státní správa a samospráva v odpovídajících oblastech veřejné správy. Školství jako neziskový sektor a hlavně jako veřejná služba musí postupně odrážet realitu dění v celé společnosti. Proto, aby bylo možné určit, jakým směrem se má regionální školství v konkrétním časovém úseku ubírat, slouží koncepční dokumenty – zejména Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy.

DZ HMP určuje konkrétní specifické podmínky rozvoje regionálního školství, které jsou dány regionálním charakterem všech jeho důležitých aspektů. Tento DZ HMP 2016 - 2020 ve svém obsahovém základu představuje priority pražského školství, které vycházejí již z DZ HMP 2012.

Část DZ HMP je věnována systému financování regionálního školství, jakožto důležitému specifickému prvku pro rozvoj regionálního školství v každém kraji. Financování regionálního školství je téměř celé závislé na státním rozpočtu a rozpočtu územně samosprávných celků. Ve vztahu ke specifickým podmínkám v každém kraji je však důležitý aspekt rozepisování tzv. republikových normativů, které jsou na základě jednotlivých krajských metodik rozepisovány podle specifických podmínek, které určí krajský úřad (Magistrát hl. m. Prahy). Metodika pro rozpis republikových normativů na krajské normativy se může každý rok měnit v závislosti na potřebách regionálního školství v hl. m. Praze. Při přípravě DZ HMP vychází MHMP z aktuálního systému financování regionálního školství. Priority a specifika regionálního školství by tak i nadále měla být zohledněna v jednotlivých metodikách rozpisu finančních prostředků pomocí normativu, které provádějí krajské úřady ve své kompetenci.

Ačkoliv MŠMT ve Strategii 2020 (rovněž v DZ ČR) avizuje, že dojde v nejbližších letech ke komplexní reformě financování regionálního školství ze státního rozpočtu, nebylo dosud publikováno, jakým způsobem se reforma provede a jaký bude mít dopad na současné metodiky určování krajských normativů. Lze tedy předpokládat, že reforma bude postupná a že systém financování regionálního školství bude stále založený na výkonových ukazatelích.

Rozvoj regionálního školství je ve velké míře ovlivňován demografickým vývojem, a to ve všech segmentech regionálního školství. Segment středního vzdělávání je pak ovlivněn možnostmi absorpce absolventů středních škol na trh práce. Jako podmínka v rozvoji regionálního školství stále více roste význam predikce trhu práce anebo také predikce kvalifikačních potřeb trhu práce. Zatímco v případě demografického vývoje je nutné s tímto aspektem počítat v celé vzdělávací soustavě, v případě predikce trhu práce bude tento aspekt významný zejména pro střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání.

Aspekt demografického vývoje je v hl. m. Praze, mimo přirozený přírůstek obyvatel, rozšířen o kumulaci obyvatel stěhováním, kterému jsou v posledním desetiletí vystaveny některé okresy Středočeského kraje a městské části hl. m. Prahy, zejména při hranici těchto dvou územně samosprávných celků. Rozvoj regionálního školství v segmentech předškolního a základního vzdělávání je tak velmi závislý na vývoji počtu obyvatel v konkrétním místě. Spádový charakter školských služeb v segmentu předškolního a základního vzdělávání je odvislý od sídelních oblastí. Ty se, na mnohých místech v okolí hl. m. Prahy a v rámci vlastního hl. m. Prahy, velmi proměnily.

Druhým zásadním aspektem, který bude stále více prosazován při realizaci koncepčních kroků zejména v oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání, je predikce trhu práce, respektive predikce kvalifikačních potřeb trhu práce. Jedná se o důležitý údaj, který by měl dopomoci správně nastavit vzdělávací nabídku středních škol a vyšších odborných škol.

Samotná predikce trhu práce je velmi náročná na přesné stanovení hodnot – tj. alespoň přibližný počet absolventů v konkrétních nebo příbuzných oborech vzdělání. Predikce trhu práce a predikce kvalifikačních potřeb trhu práce má výrazně zefektivnit vzdělávací systém v oblasti odborného vzdělávání. Výsledky, které predikce trhu práce přinese, by měly být prevencí proti nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol.

Hl. m. Praha a rovněž také Středočeský kraj se dlouhodobě potýkají s nedostatkem míst pro děti v mateřských školách zejména v oblastech, kde v posledním desetiletí vzrostl počet obyvatel díky

přistěhování a poté následným přirozeným přírůstkem obyvatel v konkrétních oblastech. Jedná se zejména, v případě Středočeského kraje, o okresy Praha – Východ a Praha – Západ. Stejný problém pak řeší okrajové části hl. m. Prahy, které se zde uvedenými okresy Středočeského kraje sousedí.

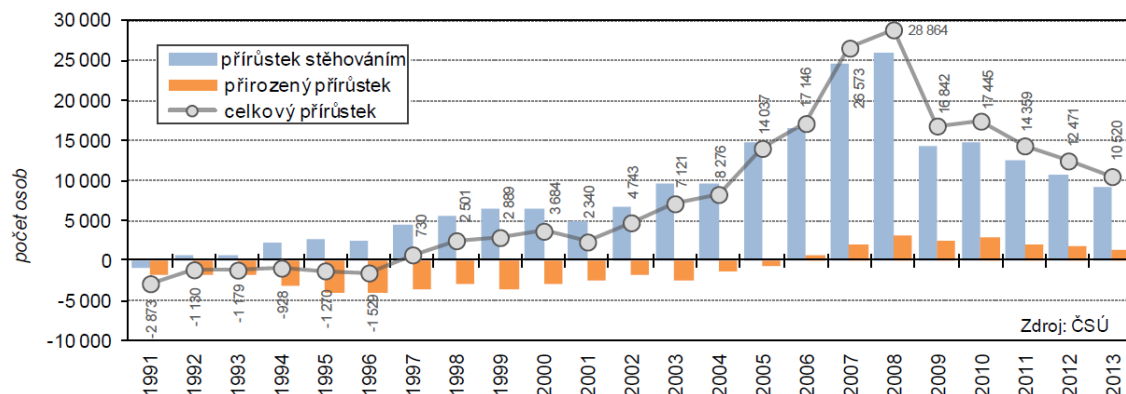
Základní vzdělávání se stejně jako předškolní vzdělávání v mnohých oblastech hl. m. Prahy a Středočeského kraje potýká s nedostatkem míst pro děti přicházející do prvních tříd základních škol. Tento stav je způsoben demografickým vývojem v sídelních oblastech, vznikem nových sídelních oblastí bez dostatečné nebo žádné školské infrastruktury. V následném období tak bude podporováno rozšiřování kapacit ZŠ zejména v místech, kde bude existovat takováto potřeba dlouhodobě.

Střední vzdělávání se v hl. m. Praze potýká s nedostatkem žáků, kteří vycházejí z druhého stupně základních škol. Tento stav je způsoben demografickým vývojem celé populace a není zcela závislý na místních nebo spádových podmínkách v rámci sídelních oblastí. Střední vzdělávání je, kromě demografického vývoje, v současné době ovlivňováno také aspektem uplatnitelnosti absolventa na trhu práce. Nastavení optimální nabídky oborů vzdělání ve středním vzdělávání tak bude ovlivněno aspektem predikce trhu práce. Proto při realizaci koncepčních dokumentů na republikové i krajské úrovni bude muset být brán na zřetel aspekt predikce trhu práce nebo také predikce kvalifikačních potřeb trhu práce, a to jako specifické podmínky rozvoje tohoto segmentu regionálního školství.

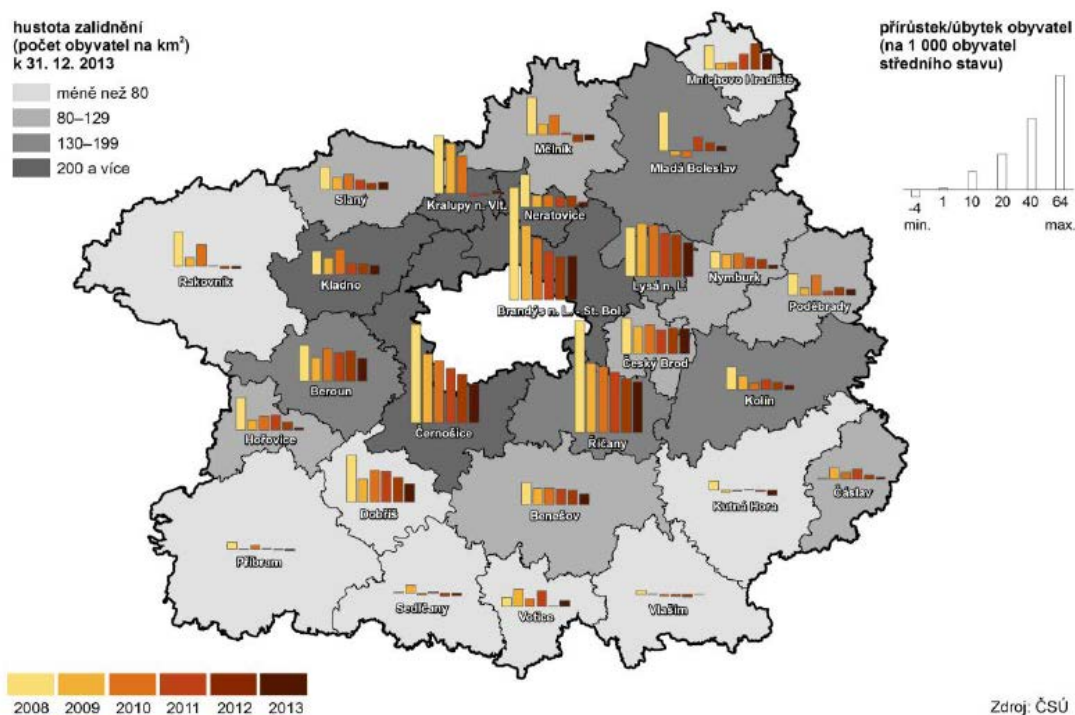
Smyslem naplňování priorit a cílů DZ HMP je poskytování kvalitního vzdělávání v souladu s ústavním zákonem č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., zabezpečení přístupu k celoživotnímu učení, a tím uplatnění na trhu práce. K tomu je zapotřebí postupně realizovat aktivity uvedené v DZ HMP 2016 - 2020, popřípadě je adekvátně přizpůsobovat měnícím se podmínkám ve společnosti.

Přílohy

Příloha č. 1 Přírůstek (úbytek) obyvatel ve Středočeském kraji v letech 1991 až 2003 a Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Středočeského kraje v letech 2008 až 2013

Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Středočeského kraje v letech 2008 až 2013

Zdroj: Český statistický úřad [online]

[http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/3B00401EAA/\\$File/3301261401.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/3B00401EAA/$File/3301261401.pdf)

Seznam použitých zkratek

AP	Asistent pedagoga
AutoCAD	software pro navrhování ve 2D & 3D
AV ČR	Akademie věd ČR
BUC	dílčí statistické celky vytvořené spojením příslušných základních sídelních jednotek na základě logických vazeb v území z hlediska veřejné vybavenosti (se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér, respektováním hranic městských částí apod.)
CPD	Centrum pro předškolní děti
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
DZ HMP	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FZŠ	fakultní základní škola
G	gymnázium
HKP	Hospodářská komora hl. města Prahy
HMP	hlavní město Praha
ICT	informační a komunikační technologie
ISCED	International Standard Classification of Education
IT	informační technologie
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MP HMP	Městská policie hl. m. Prahy
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	nestátní nezisková organizace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek, jsou územní celky vytvořené pro statistické účely
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OPPA	Operační program Praha – Adaptabilita
PČR	Policie České republiky
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PPP	pedagogicko - psychologická poradna
RgŠ	regionální školství
RHMP	Rada HMP
ROZ MHMP	odbor rozpočtu MHMP
RVP	rámcový vzdělávací program
SML MHMP	odbor školství a mládeže MHMP
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SR	státní rozpočet
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠVP	školní vzdělávací program
UK	Univerzita Karlova
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠPS	výběrové šetření pracovních sil

ZHMP	Zastupitelstvo HMP
ZSP MHMP	odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence MHMP
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam použitých zdrojů

MŠMT: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015 - 2020, Praha 2015

HMP: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012 - 2016

HMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2011/2012

HMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2012/2013

HMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2013/2014

BAJZÍKOVÁ, Miroslava, KUBÁKOVÁ, Ivana, BRABEC, Tomáš. Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Regionální školství, Analýza vybavenosti a dostupnosti školských zařízení v Praze, Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2015. 43 stran, ISBN 978-80-87931-37-0

BRABEC, Tomáš. Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Demografie analýza a prognóza demografického vývoje Prahy, Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2015. 15 stran, ISBN 978-80-87931-37-0

CZESANÁ, Věra a kol. Předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce. Praha: Linde, 2009. 272 stran, ISBN 978-80-86131-84-9

DVOŘÁK, Pavel. Specifické podmínky rozvoje regionálního školství v hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji, Praha: ZP, PEDF Univerzita Karlova, 2015. 124 stran, Práce 151660

ÚLOVEC, Martin. Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – komparační analýza. První vydání. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2014. 35 stran

VETEŠKA, Jaroslav. Proměny školního vzdělávání v biodromálním kontextu. První vydání. Praha: Nakladatelství Verlag Dashöfer, s.r.o., 2011. 178 stran, ISBN 978-80-86897-39-4

Úřad práce České republiky, Krajská pobočka pro hl. m. Prahu - Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015

MŠMT - Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s výučním listem podle skupin oborů v jednotlivých krajích za období let 2011-2015, Č.j.: MSMT-27476/2015

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ad. Přehodnocení vzdělání: Investice do dovedností pro lepší socioekonomické výsledky, Štrasburk, 20. 11. 2012, COM(2012) 669 final

Communication from the Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of The Regions – Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes, Strasbourg, 20. 11. 2012, COM(2012) 669 final

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Český statistický úřad – Statistická ročenka hl. m. Prahy, databáze statistických údajů

MŠMT statistické ročenky školství – výkonové ukazatele – šk. r. 2011/2012 až 2014/2015

Podklady pro DZ HMP zpracované jednotlivými MČ hlavního města Prahy poskytly:

Městská část	Podklady došlé dne
Praha 1	30.9.2015
Praha 2	30.9.2015
Praha 3	2.10.2015
Praha 4	30.9.2015
Praha 5	30.9.2015
Praha 6	17.8.2015
Praha 8	22.9.2015
Praha 9	1.10.2015
Praha 10	3.7.2015
Praha 11	30.9.2015
Praha 12	25.9.2015
Praha 13	23.9.2015
Praha 14	22.9.2015
Praha 15	17.9.2015
Praha 16	21.9.2015
Praha 17	22.9.2015
Praha 18	30.9.2015
Praha 19	7.10.2015
Praha 21	30.9.2015
Praha 22	30.9.2015
Běchovice	23.9.2015
Březiněves	7.10.2015
Čakovice	30.9.2015
Dolní Měcholupy	2.10.2015
Dolní Počernice	11.9.2015
Dubeč	30.9.2015
Klánovice	30.9.2015
Koloděje	30.9.2015
Kolovraty	30.9.2015
Královice	11.8.2015
Kunratice	6.10.2015
Libuš	30.9.2015
Lochkov	10.9.2015
Lysolaje	25.8.2015
Nebušice	30.9.2015
Řeporyje	23.9.2015
Satalice	1.10.2015
Štěrboholy	2.10.2015
Troja	1.10.2015
Újezd	18.9.2015
Vinoř	7.10.2015
Zbraslav	16.7.2015
Zličín	20.8.2015

Poskytnuté podklady ředitelů středních škol, předsedů Asociací škola a dalších institucí

Institute	Oslovená osoba	Podklady došlé dne
Základní umělecká škola, Praha 10, Trhanovské náměstí 8	Bc. Jiří Stárek	1.10.2015
Základní umělecká škola, Praha 8, Klapkova 25	Bc. Miroslav Píkhart	1.10.2015
SSŠČMS	Mgr. Radim Jendřejás	30.9.2015
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	PhDr. Mária Janáková, Ph.D.	11.9.2015
Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1	Mgr. Richard Žert	30.9.2015
Masarykova střední škola chemická, Asociace SPŠ	Ing. Jiří Zajíček	23.9.2015
Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22	PhDr. Jan Sehnal	24.9.2015
Asociace gymnázií	PhDr. Renata Schejbalová	21.9.2015
Národní ústav pro vzdělávání	PhDr. Helena Úlovcová	29. 9. 2015
IPR hl. m. Prahy	Ing. arch. Petr Hlaváček	25.9.2015
NIDV	Mgr. et. Mgr. Helena Plitzová	7.9.2015
ČŠI - pražský inspektorát	Mgr. Martin Procházka	20.8.2015
Odbor SVC – odd. národnostních menšin	Mgr. Jana Hajná	25.9.2015
Odbor SVC - sport a volný čas	Mgr. Stanislav Hanovský Mgr. Soňa Fáberová Mgr. Luboš Čuta	25.9.2015
Odbor rozpočtu - ROZ	Ing. Zdena Javornická	21.9.2015
Úřad práce ČR - krajská pobočka	Ing. Blanka Havlík	29.9.2015

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Počet obyvatel hl. m. Prahy podle 22 správních obvodů	7
Tab. č. 2 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Praze a ČR – podle ISCED, v %.....	11
Tab. č. 3 Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %	12
Tab. č. 4 Obecná míra nezaměstnanosti v HMP a ČR - roční průměr v %	14
Tab. č. 5 Míra nezaměstnanosti v Praze a v ČR podle vzdělání (rok 2014) v %	14
Tab. č. 6 Míra nezaměstnanosti – Střední vzdělání s výučním listem – E, H.....	15
Tab. č. 7 Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podle jednotlivých kategorií vzdělání v Praze a v ČR v %	15
Tab. č. 8 Přehled zrušených oborů vzdělání	19
Tab. č. 9 Počty škol a školských zařízení.....	23
Tab. č. 10 Základní údaje o předškolním vzdělávání.....	23
Tab. č. 11 Základní údaje o základním vzdělávání – zřizovatel MČ	24
Tab. č. 12 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – všichni zřizovatelé.....	25
Tab. č. 13 Počty žáků ZUŠ v jednotlivých školních rocích od 2005/2006 do 2014/2015	25
Tab. č. 14 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2006 – 2014	26
Tab. č. 15 Základní údaje o středním vzdělávání	27
Tab. č. 16 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní forma vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní	28
Tab. č. 17 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromý zřizovatel – denní forma vzdělávání	29
Tab. č. 18 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	31
Tab. č. 19 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč.....	31
Tab. č. 20 Prostředky HMP vyčerpané pro oblast podpory vzdělávání na území HMP v letech 2012 – 2015 (v tis. Kč).....	33
Tab. č. 21 Přehled celoměstských programů vzdělávání vyhlášených na rok 2016.....	33
Tab. č. 22 Analýza deficitů ≥50 míst v mateřských školách v bilančních územních celcích k roku 2014	37
Tab. č. 23 Analýza deficitů ≥50 míst v základních školách v bilančních územních celcích (vybavenost 2014), obyvatelstvo 2020	43
Tab. č. 24 Výše mzdových prostředků a ONIV přímých v tis. Kč.....	77
Tab. č. 25 Orientační návrh provozních výdajů pro školy a školská zařízení zřizovaná HMP v letech 2016 – 2020 v tis.Kč	78
Kartogram 1 Pohyb obyvatel v městských částech hl. m. Prahy v letech 2008 až 2013.....	6
Kartogram 2 Prognóza vývoje indexu změny počtu obyvatel pražských BUC* mezi lety 2014 a 2020..	7
Kartogram 3 Děti v městských částech hlavního města Prahy 2008 až 2013	10
Kartogram 4 Analýza deficitů 50 míst v mateřských školách v bilančních územních celcích k roku 2014	36
Kartogram 5 Analýza deficitů ≥50 míst v základních školách v bilančních územních celcích (vybavenost 2014), obyvatelstvo 2020.....	42

Seznam grafů

Graf č. 1 Věkové složení obyvatelstva – HMP	8
Graf č. 2 Demografická prognóza počtu obyvatel (střední stav, k 1. 7.) Prahy do roku 2050 ve třech variantách budoucího vývoje do roku 2050.....	9
Graf č. 3 Prognóza průměrného věku a podílu vybraných věkových skupin na celkové populaci HMP do roku 2050.....	9
Graf č. 4 Pohyb obyvatelstva v hl. m. Praze v 1. až 4. roku 2014.....	10
Graf č. 5 Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v % (VŠPS 2014, ČSÚ).....	12